

Bruksela, 18 grudnia 2023 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0079(COD)

16658/23

CODEC 2464
COMPET 1261
IND 685
MI 1119
POLCOM 311
WTO 195
RELEX 1469
RECH 557
PE 158

NOTA INFORMACYJNA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020
– Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 11–14 grudnia 2023 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE oraz wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, by wypracować porozumienie w sprawie tego wniosku w pierwszym czytaniu.

W związku z tym przewodniczący Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO) przedstawił w imieniu tej komisji poprawkę kompromisową (poprawka nr 26) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia, w odniesieniu do którego Nicola BEER (Renew Europe, DE) przygotowała wcześniej projekt sprawozdania. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej. Nie zgłoszono żadnych innych poprawek.

¹ Dz.U. L 145 z 30.6.2007, s. 5.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania, które odbyło się na sesji plenarnej 12 grudnia 2023 r., przyjęto poprawkę kompromisową (poprawka nr 26) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia. Tak zmieniony wniosek Komisji, z zastrzeżeniem ostatecznej weryfikacji prawno-językowej, stanowi stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu zawarte w rezolucji ustawodawczej przedstawionej w załączniku².

Oddaje ono uprzednie uzgodnienia między instytucjami. W związku z tym, gdy tylko tekst zostanie zweryfikowany przez prawników lingwistów, Rada powinna być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu Europejskiego.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono *pogrubieniem i kursywą*. Symbol „■” wskazuje tekst usunięty.

P9_TA(2023)0454

Zapewnienie bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2023)0160),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0061/2023),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 12 lipca 2023 r.¹,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 5 lipca 2023 r.²,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 74 ust. 4 Regulaminu oraz zobowiązanie złożone przez przedstawiciela Rady w piśmie z dnia 29 listopada 2023 r. do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Handlu Międzynarodowego, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Komisję Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Gospodarczą i Monetarną oraz Komisję Rozwoju Regionalnego,

¹ Dz.U. C 349 z 29.9.2023, s. 142.

² Dz.U. C, C/2023/252 z 6.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/252/oj>.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0260/2023),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu³;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

³ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte w dniu 14 września 2023 r. (Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0325).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 grudnia 2023 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/... ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020*

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

* TEKST NIE BYŁ JESZCZE PRZEDMIOTEM FINALIZACJI PRAWNO-JĘZYKOWEJ.

¹ Dz.U. C 349 z 29.9.2023, s. 142.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dostęp do surowców ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki Unii oraz dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Istnieje grupa surowców nieenergetycznych i nierolnych, które ze względu na swoje duże znaczenie gospodarcze i narażenie na wysokie ryzyko niedoboru, często spowodowane wysoką koncentracją dostaw z kilku państw trzecich, są uważane za krytyczne. Ze względu na kluczową rolę wielu tego rodzaju surowców krytycznych w dokonaniu transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz ich zastosowania w technologiach obronnych i kosmicznych, w najbliższych dziesięcioleciach popyt na nie będzie gwałtownie rósł. Jednocześnie rośnie ryzyko zakłóceń w dostawach z powodu nasilania się napięć geopolitycznych i konkurowania o zasoby. Ponadto nieodpowiednie zarządzanie zwiększonym popytem na surowce krytyczne może przynieść negatywne skutki środowiskowe i społeczne. ■

I

- (2) *Ze względu na złożony i transgraniczny charakter łańcuchów wartości surowców krytycznych nieskoordynowane działania krajowe służące zapewnieniu bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych mogą zakłócić funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Surowce krytyczne są często wydobywane w konkretnych krajach lub regionach, w zależności od geograficznego rozmieszczenia odpowiednich zasobów, transportowane do dalszego przetwarzania w inne miejsce, a następnie sprzedawane na rynku wewnętrznym do zastosowania w określonych produktach. Na etapie przetwarzania surowce krytyczne są często kilkakrotnie importowane i eksportowane w obrębie rynku wewnętrznego, zanim zostaną ostatecznie wykorzystane. Podobnie recykling odpowiednich produktów po końcu ich przydatności do użycia w celu odzysku surowców krytycznych może odbywać się w innym państwie lub regionie niż państwo lub region, w którym zbierane są odpowiednie odpady, a powstałe w ten sposób materiały wtórne mogą zostać ponownie wywiezione w celu dalszego przetwarzania i wykorzystania.*

Ponadto surowce krytyczne są często potrzebne na początkowych etapach wielu przemysłowych łańcuchów wartości oraz są niezbędnym wsadem w wielu różnych strategicznych sektorach, między innymi w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, przemyśle cyfrowym oraz w sektorze lotniczym, kosmicznym i obronnym. Odgrywają one zatem zasadniczą rolę jako fundament działalności gospodarczej na rynku wewnętrznym, a zakłócenia w ich dostawach mogą mieć istotne skutki transgraniczne dla państw członkowskich.

- (3) W tym kontekście nieskoordynowane działania państw członkowskich grożą zakłóceniem konkurencji i fragmentacją rynku wewnętrznego, na przykład z powodu rozbieżnych regulacji dla operatorów rynkowych, różnych poziomów dostępu do monitorowania ryzyka związanego z dostawami, różnych poziomów wsparcia dla projektów krajowych lub przeszkód w transgranicznym handlu surowcami krytycznymi lub powiązаныmi towarami między państwami członkowskimi, co utrudnia właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Ponadto indywidualne działania państw członkowskich mogą być niewystarczające, aby skutecznie zapobiec zakłóceniom w dostawach surowców krytycznych, lub mogą być mniej skuteczne w osiągnięciu tego celu.*

- (4) *W związku z tym, aby zagwarantować funkcjonowanie rynku wewnętrznego, należy opracować wspólne ramy unijne w celu zadbania o dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz w celu zagwarantowania odporności gospodarczej i otwartej strategicznej autonomii Unii.*
- (5) *Po pierwsze, ramy te powinny określać, które surowce uznaje się za strategiczne i krytyczne, oraz wzmocnić odporność łańcuchów dostaw tych surowców w Unii, między innymi poprzez zidentyfikowanie i wspieranie projektów strategicznych oraz poprzez podjęcie wysiłków, by sprzyjać postępowi technologicznemu i zasobooszczędności, co złagodzi spodziewany wzrost zużycia surowców krytycznych w Unii. Po drugie, należy zapewnić środki mające na celu zwiększenie zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania istniejącego i przyszłego ryzyka związanego z dostawami. Po trzecie, w ramach tych należy uwzględnić środki umożliwiające poprawę obiegu zamkniętego i zrównoważoności surowców krytycznych zużywanych w Unii.*

- (6) Aby skupić środki określone w niniejszym rozporządzeniu na najważniejszych surowcach, należy opracować wykaz surowców strategicznych oraz wykaz surowców krytycznych. **Wykazy te powinny się opierać na czytelnych metodach, o których stosowaniu Komisja powinna informować w sposób otwarty i przejrzysty. Powinny one też służyć** kierowaniu działaniami państw członkowskich w osiągnięciu celów niniejszego rozporządzenia oraz koordynowaniu tych działań. W wykazie surowców strategicznych należy uwzględnić surowce mające duże znaczenie strategiczne **dla funkcjonowania rynku wewnętrznego** ze względu na obecność w technologiach strategicznych będących fundamentem transformacji ekologicznej i cyfrowej, w zastosowaniach obronnych, **lotniczych** lub kosmicznych oraz charakteryzujące się potencjalnie dużym niedoborem światowej podaży w stosunku do prognozowanego popytu, gdy zwiększenie produkcji jest stosunkowo trudne, na przykład ze względu na długi czas realizacji nowych projektów mających zwiększać potencjał podaży.

Aby uwzględnić możliwe zmiany – tj. postęp technologiczny i zmianę warunków gospodarczych, wykaz surowców strategicznych należy okresowo weryfikować i w razie potrzeby aktualizować. Aby zadbać o to, by podejmowane działania na rzecz zwiększenia zdolności Unii w całym łańcuchu wartości, wzmocnienia zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka związanego z dostawami oraz zwiększenia dywersyfikacji dostaw skupiły się na surowcach, w przypadku których wspomniane działania są najbardziej potrzebne, *niektóre* środki powinny mieć zastosowanie wyłącznie do surowców wymienionych w wykazie surowców strategicznych. *Nie należy uniemożliwiać państwom członkowskim tworzenia dodatkowych wykazów w oparciu o szczególne potrzeby krajowe ani podejmowania odpowiednich działań na szczeblu krajowym.*

- (7) Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać wszystkie surowce strategiczne oraz wszelkie inne surowce o dużym znaczeniu dla całej gospodarki Unii, w których przypadku istnieje wysokie ryzyko zakłócenia dostaw, ***co mogłoby zakłócić konkurencję i spowodować fragmentację rynku wewnętrznego. Oprócz technologii strategicznych również inne sektory mogą być w przyszłości narażone na wysokie ryzyko związane z dostawami.*** Aby uwzględnić możliwe zmiany – tj. postęp technologiczny i zmianę warunków gospodarczych, Komisja powinna – tak jak robi to obecnie – przeprowadzać okresową ocenę na podstawie danych dotyczących produkcji, handlu, zastosowań, recyklingu i zastępowania szerokiej gamy surowców w celu aktualizacji wykazów surowców krytycznych i strategicznych, aby odzwierciedlić zmiany znaczenia gospodarczego tych surowców oraz ryzyko związane z ich dostawami ***na rynek wewnętrzny.*** Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać te surowce, które osiągają lub przekraczają progi znaczenia gospodarczego i ryzyka związanego z dostawami, bez klasyfikowania ich według stopnia krytyczności. Wspomniana ocena powinna bazować na średniej z najnowszych dostępnych danych obejmujących okres pięcioletni. Środki określone w niniejszym rozporządzeniu dotyczące ***pojedynczego punktu kontaktowego,*** wydawania pozwoleń, planowania, poszukiwania surowców, monitorowania, obiegu zamkniętego i zrównoważoności powinny mieć zastosowanie do wszystkich surowców krytycznych.

- (8) *W wykazach surowców strategicznych i krytycznych należy zastosować w stosunku do ujętych w nich surowców ustalone oznaczenia. W przypadku wykazu surowców strategicznych oznaczenia te powinny odnosić się w stosownych przypadkach do klasy, do której surowiec musi zostać zrefinowany, aby mógł być wykorzystany na potrzeby technologii strategicznych. Odniesienia do surowców krytycznych i strategicznych należy rozumieć jako odniesienia do całego łańcucha wartości tych surowców, w tym w formie nieprzetworzonej i w formie występującej na wszystkich etapach przetwarzania prowadzących w stosownych przypadkach do uzyskania określonej klasy. Wyjątkowo należy doprecyzować łańcuch wartości aluminium, wymieniając obok aluminium boksyt – najważniejszą rudę aluminium – i tlenek glinu – jego pośrednią formę uzyskaną w wyniku przetworzenia. Surowce krytyczne i strategiczne są w wielu przypadkach wydobywane, przetwarzane lub poddawane recyklingowi jako produkty uboczne innych głównych procesów wydobywania, przetwarzania i recyklingu. Fakt uzyskiwania produktu ubocznego nie powinien zatem wpływać na ujęcie surowców w wykazie ani na objęcie ich odpowiednimi przepisami w całym rozporządzeniu.*

- (9) *Konieczne jest wprowadzenie odpowiednich środków, aby zdefiniować wspólne podejście do projektów strategicznych w Unii polegających na wydobywaniu, przetwarzaniu lub recyklingu surowców strategicznych lub przyczyniających się do produkcji odpowiednich materiałów zastępczych. Projekty te wraz ze staraniami państw członkowskich powinny przyczynić się do zwiększenia zdolności, aby zapewnić bezpieczne dostawy surowców strategicznych. Inne środki, w szczególności na rzecz poszukiwania złóż lub na rzecz obiegu zamkniętego, również powinny się przyczyniać do wzmocnienia poszczególnych etapów łańcucha wartości.*

- (10) *Aby zmniejszyć rosnące ryzyko zakłóceń w dostawach, które mogłyby zakłócić konkurencję i spowodować fragmentację rynku wewnętrznego, Komisja i państwa członkowskie powinny wzmocnić poszczególne etapy łańcucha wartości surowców strategicznych, aby przyczynić się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności Unii i dywersyfikacji dostaw. Takie wskaźniki referencyjne powinny pomóc ukierunkować wysiłki na zwiększenie zdolności Unii na wszystkich etapach łańcucha wartości surowców strategicznych, w tym na etapach wydobywania, przetwarzania i recyklingu, oraz bardziej zdywersyfikować zewnętrzne dostawy surowców strategicznych.* Celem powinno być zwiększenie zdolności w odniesieniu do poszczególnych surowców strategicznych na każdym etapie łańcucha wartości przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia ogólnych wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności **na poziomie Unii** do wydobywania, przetwarzania i recyklingu surowców strategicznych. Po pierwsze, Unia powinna w większym stopniu wykorzystywać własne geologiczne zasoby surowców strategicznych i zwiększyć swoje zdolności w tym zakresie, aby była w stanie wydobywać surowce niezbędne do pokrycia co najmniej 10 % swojego zużycia surowców strategicznych. Zdolność wydobywcza jest silnie uzależniona od dostępności unijnych zasobów geologicznych, dlatego w tym przypadku osiągnięcie wskaźnika referencyjnego zależy od tej dostępności. Po drugie, aby stworzyć pełny łańcuch wartości i zapobiec wąskim gardłom na etapach pośrednich, Unia powinna dodatkowo zwiększyć swoją zdolność przetwórczą w całym łańcuchu wartości oraz być w stanie pokryć co najmniej 40 % swojego rocznego zużycia surowców strategicznych. Po trzecie, przewiduje się, że w najbliższych dziesięcioleciach będzie można pokryć rosnący udział unijnego zużycia surowców strategicznych dzięki surowcom wtórnym, co zwiększy zarówno bezpieczeństwo, jak i zrównoważoność dostaw surowców w Unii. Dlatego zdolność Unii w zakresie recyklingu powinna móc pokryć co najmniej 25 % rocznego unijnego zużycia surowców strategicznych. **Unia powinna być także zdolna do odzyskiwania znacznie większej ilości surowców strategicznych w procesie recyklingu. W odniesieniu do strumieni odpadów i rodzajów**

surowców strategicznych, na temat których dostępne są informacje wystarczające do oszacowania zdolności Unii w zakresie recyklingu jako odsetka surowców strategicznych zawartych w tych strumieniach odpadów, należy ustanowić dodatkowy wskaźnik referencyjny mający za punkt odniesienia odpady. Osiągnięcie tych wskaźników referencyjnych ułatwią również działania towarzyszące na rzecz poprawy zasobooszczędności w wyniku badań naukowych i innowacji, zastępowania, podnoszenia świadomości i za pomocą innych stosownych środków.

Zdefiniowane wskaźniki referencyjne odnoszą się do horyzontu czasowego 2030 zgodnie z unijnymi celami w dziedzinie klimatu i energii określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119² oraz z *należącymi do założeń cyfrowej dekady* celami cyfrowymi określonymi w *decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481*³. Ponadto wysokiej jakości miejsca pracy, w tym rozwój umiejętności i zmiana zatrudnienia, przyczynią się do ograniczenia ryzyka na sektorowym rynku pracy i pomogą zapewnić konkurencyjność UE. *Komisja i państwa członkowskie powinny również sprzyjać postępowi technologicznemu i oszczędnemu gospodarowaniu zasobami w celu zduszenia spodziewanego wzrostu zużycia surowców krytycznych w Unii poniżej odpowiednich prognoz referencyjnych. W ramach przygotowywania środków wykonawczych określonych w dyrektywie 2009/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴ Komisja powinna rozważyć ewentualny wkład wymogów dotyczących ekoprojektu w realizację priorytetów Unii określonych w niniejszym rozporządzeniu.*

² *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).*

³ *Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).*

⁴ *Dyrektywa 2009/125/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (wersja przekształcona) (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).*

- (11) W przypadku niektórych surowców Unia jest praktycznie całkowicie uzależniona od dostaw z jednego państwa. Taka zależność **rodzi wysokie ryzyko wystąpienia** zakłóceń w dostawach, **które mogłyby zakłócić konkurencję i spowodować fragmentację rynku wewnętrznego**. Chcąc ograniczyć takie potencjalne ryzyko i zwiększyć odporność gospodarczą Unii, trzeba podjąć działania w celu zadbania o to, aby do 2030 r. Unia nie była uzależniona od jednego państwa trzeciego w odniesieniu do co najmniej 65 % swojego zaopatrzenia w jakikolwiek surowiec strategiczny – zarówno nieprzetworzony, jak i na którymkolwiek etapie przetwarzania; należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na państwa, z którymi Unia zawarła partnerstwo strategiczne, **umowę o wolnym handlu lub nawiązała inne formy współpracy obejmujące surowce, gdyż państwa te lepiej zabezpieczają przed ryzykiem związanym z dostawami**.
- (12) ■ Aby zapewnić terminowe osiągnięcie wskaźników referencyjnych, Komisja powinna z pomocą Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych śledzić postępy w **ich** osiągnięciu ■ i składać sprawozdania **z postępów w tej kwestii oraz z postępów w powściągnięciu popytu**. Jeżeli wykazane postępy w osiągnięciu odpowiednich wskaźników referencyjnych **i w powściągnięciu popytu** będą zasadniczo niewystarczające, Komisja powinna ocenić wykonalność i proporcjonalność dodatkowych środków. Brak postępów jedynie w odniesieniu do jednego surowca strategicznego lub niewielkiej grupy surowców strategicznych co do zasady nie uzasadnia podjęcia dodatkowych działań ze strony Unii.

(13) **■** Komisja przy wsparciu Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych powinna zidentyfikować projekty strategiczne w Unii, które mają być realizowane w obszarach wydobywania, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych **lub w obszarach wytwarzania i zwiększania ilości materiałów, które mogą zastąpić surowce strategiczne niezbędne w technologiach strategicznych**. Skuteczne wsparcie na rzecz realizacji projektów strategicznych może przyczynić się do poprawy dostępu do surowców w sektorach na kolejnych etapach łańcucha wartości oraz do stworzenia możliwości ekonomicznych w całym łańcuchu wartości, w tym dla MŚP, jak również do generowania zatrudnienia. Aby zatem zapewnić rozwój projektów strategicznych w całej Unii, do takich projektów powinno się stosować uproszczone i przewidywalne procedury wydawania pozwoleń oraz oferować wsparcie w uzyskaniu dostępu do finansowania, **co może również posłużyć za wzór dla usprawnienia innych procedur wydawania pozwoleń i uzyskiwania dostępu do finansowania w związku z surowcami krytycznymi lub innymi surowcami**. Przed udzieleniem takiego wsparcia należy ocenić, czy projekty spełniają określony zestaw kryteriów, aby skoncentrować wsparcie i zapewnić wartość dodaną projektów. **Projekty dotyczące surowców, w przypadku których surowce strategiczne są produktem ubocznym, w tym na przykład gdy pochodzą ze złomu żelaza, również powinny kwalifikować się do takiego wsparcia, jeżeli spełniają wszystkie stosowne kryteria. Aby projekty te mogły zostać uznane za projekty strategiczne w Unii, powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii.**

Projekty powinny również wykazywać dostateczną wykonalność techniczną, w tym precyzować przewidywaną ilość surowców strategicznych lub materiałów zastępczych, dzięki którym zwiększą zdolności Unii, z wyłączeniem materiałów produkowanych do celów badawczych. Ponadto projekty powinny być realizowane w sposób zrównoważony pod względem środowiskowym i społecznym. Powinny one również oferować korzyści transgraniczne poza państwem członkowskim, w którym są realizowane, w tym efekty mnożnikowe na dalszych etapach łańcucha wartości. Jeżeli Komisja stwierdzi, że kryteria te zostały spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny. Ponieważ szybkie uznanie za projekt strategiczny ma kluczowe znaczenie dla skutecznego wsparcia bezpieczeństwa dostaw w Unii, procedura oceny powinna być prosta i nienadmiernie uciążliwa.

- (14) *Oceniając, czy projekt realizowany w państwie trzecim spełnia kryterium bezpieczeństwa dostaw, należy wziąć pod uwagę, w szczególności w przypadku KTZ, status tego państwa na mocy prawa Unii. Kraje i terytoria zamorskie państw członkowskich przyczyniają się do bezpiecznego dostępu Unii do zrównoważonych dostaw surowców krytycznych i strategicznych, w szczególności w ramach partnerstw strategicznych.*
- (15) **■** Komisja przy wsparciu Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych powinna zidentyfikować projekty strategiczne w państwach trzecich *lub w krajach i na terytoriach zamorskich*, które mają być realizowane w obszarach wydobywania, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych *lub w obszarach wytwarzania i zwiększania ilości materiałów mogących zastąpić surowce strategiczne niezbędne w technologiach strategicznych*. Aby zapewnić skuteczną realizację tego rodzaju projektów, należy zagwarantować im lepszy dostęp do finansowania, *na przykład za pomocą mechanizmów ograniczania ryzyka inwestycji*. Aby zapewnić wartość dodaną projektów, należy oceniać je pod względem spełnienia zestawu kryteriów. Podobnie jak projekty realizowane w Unii projekty strategiczne realizowane w państwach trzecich powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii i wykazywać się dostateczną wykonalnością techniczną. *Zarówno projekty w Unii, jak i projekty w państwach trzecich lub w KTZ muszą być zgodne z tym samym poziomem zrównoważoności społecznej i środowiskowej.*

Projekty realizowane na rynkach wschodzących i w gospodarkach rozwijających się powinny przynosić wzajemne korzyści Unii i państwu trzeciemu, w którym realizowany jest dany projekt, jak również powinny generować wartość dodaną w tym państwie, z uwzględnieniem zgodności projektu ze wspólną polityką handlową Unii. Taka wartość może pochodzić z wkładu danego projektu w więcej niż jeden etap łańcucha wartości, a także z wygenerowanych dzięki realizacji projektu szerzej zakrojonych korzyści gospodarczych i społecznych, w tym ze stworzenia miejsc pracy spełniających normy międzynarodowe. Jeżeli Komisja stwierdzi, że kryteria te zostały spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny.

(16) Aby zapewnić zrównoważony charakter zwiększonej produkcji surowców *krytycznych*, nowe projekty dotyczące surowców *krytycznych* należy *planować i realizować* w zrównoważony sposób obejmujący wszystkie aspekty zrównoważoności podkreślone w Unijnych zasadach dotyczących zrównoważonych surowców⁵. Chodzi tu między innymi o zapewnienie ochrony środowiska, *zapobieganie szkodliwym skutkom społecznym i ich minimalizowanie poprzez stosowanie praktyk zrównoważonych pod względem społecznym, obejmujących* poszanowanie praw człowieka takich jak prawa kobiet, oraz *przejrzystych praktyk* działalności gospodarczej. Projekty te powinny również zapewniać zaangażowanie w dobrej wierze oraz kompleksowe i *uczciwe* konsultacje z *odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak społeczności lokalne i ludność rdzenna. Szczególną uwagę należy zwrócić na poszanowanie praw człowieka w przypadkach, gdy projekt wiąże się z potencjalnym przesiedleniem.* Aby projektodawcy jednoznacznie i skutecznie spełnili rzucone kryterium, zgodność ze stosownymi przepisami Unii *lub prawem krajowym*, międzynarodowymi normami, wytycznymi i zasadami, *w zależności od przypadku*, lub udział w systemie certyfikacji uznanym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinny zostać uznane za wystarczające.

⁵ *Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP, Unijne zasady dotyczące zrównoważonych surowców, Urząd Publikacji, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.*

- (17) *Zgodnie z zasadą ostrożności Komisja nie może przyznać statusu projektu strategicznego projektom w obszarze górnictwa głębokomorskiego, dopóki nie zostanie wystarczająco zbadany wpływ górnictwa głębokomorskiego na środowisko morskie, różnorodność biologiczną i działalność człowieka, nie zostaną zrozumiane związane z nim zagrożenia, a względem technologii i praktyk operacyjnych nie będzie się dało wykazać, że nie szkodzą poważnie środowisku.*

(18) Każdy projektodawca zgłaszający projekt dotyczący surowców strategicznych powinien móc złożyć w Komisji wniosek o uznanie jego projektu za projekt strategiczny. Taki wniosek powinien zawierać *stosowne* dokumenty i dowody potwierdzające spełnienie określonych kryteriów. Aby umożliwić skuteczniejszą ocenę efektywności społecznej, środowiskowej i ekonomicznej, wykonalności projektu oraz poziomu pewności szacunków, projektodawca powinien również przedstawić klasyfikację projektu zgodną z ramową klasyfikacją zasobów ONZ, a aby umożliwić obiektywne zatwierdzenie klasyfikacji, powinien poprzeć ją odpowiednimi dowodami. Do wniosku należy również dołączyć harmonogram projektu, który pozwoli oszacować, kiedy dany projekt przyczyni się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności krajowych lub dywersyfikacji. Biorąc pod uwagę, że społeczna akceptacja projektów wydobywczych ma kluczowe znaczenie dla ich skutecznego wdrożenia, projektodawca powinien również przedstawić plan działań sprzyjających uzyskaniu akceptacji społecznej. Należy zwrócić szczególną uwagę na partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i inne podmioty sprawujące nadzór. Projektodawca powinien również przedstawić biznesplan zawierający informacje na temat rentowności danego projektu oraz *ogólny zarys finansowania, struktury własności i* przegląd już zawartych umów odbioru, a także szacunki dotyczące możliwego stworzenia miejsc pracy oraz szacunkowe potrzeby związane z zatrudnieniem w ramach projektu wykwalifikowanej siły roboczej, w tym potrzeby w zakresie podniesienia lub zmiany kwalifikacji.

W trosce o ujednoczenie procedury składania wniosków Komisja powinna przedstawić jeden wzór wniosków.

- (19) Ponadto w przypadku projektów mogących wpływać na ludność rdzenną wniosek powinien także zawierać plan opisujący środki służące konstruktywnym konsultacjom z ludnością rdzenną, na którą projekt miałby wpływ, środki służące uniknięciu niekorzystnego wpływu na ludność rdzenną oraz jego zminimalizowaniu, a w stosownych przypadkach także sprawiedliwą rekompensatę. Jeżeli kwestie te są objęte prawem krajowym mającym zastosowanie do projektu, w planie można zamiast powyższego opisać wymogi zawarte w tym prawie.*

W przypadku projektów w państwach trzecich obejmujących wydobywanie, które nie są objęte dyrektywą 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁶, projektodawca powinien również przedstawić plan poprawy stanu środowiska na terenach, na które projekt miałby wpływ, po zakończeniu wydobywania. Jeżeli projekt jest zlokalizowany na obszarze chronionym, projektodawca powinien zbadać odpowiednie pod względem technicznym alternatywne lokalizacje i opisać je w planie, podając powody, dla których nie uznano ich za odpowiednie do lokalizacji projektu.

⁶ *Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15).*

(20) *Aby uporządkować ten proces, Komisja powinna organizować otwarte zaproszenia z regularnie wyznaczonymi datami granicznymi odpowiadającymi terminom posiedzeń Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, by projektodawcy mogli ubiegać się o status projektów strategicznych. Aby zapewnić projektodawcom przewidywalność co do ich wniosków dotyczących projektów strategicznych, Komisja powinna przestrzegać terminów podejmowania decyzji o uznaniu projektu za strategiczny. Aby uwzględnić szczególnie złożone przypadki lub po prostu dużą liczbę wniosków złożonych do jednej daty granicznej, Komisja powinna mieć możliwość jednokrotnego przedłużenia tego terminu. Komisja powinna udostępniać Europejskiej Radzie ds. Surowców Krytycznych, przed posiedzeniem tego grona, swoją ocenę i uwzględnić opinię tej Rady przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu statusu projektu strategicznego.*

(21) Jako że współpraca państwa członkowskiego, na którego terytorium będzie realizowany projekt strategiczny, jest niezbędna do skutecznego wdrożenia tego projektu, to państwo członkowskie powinno mieć prawo zgłoszenia sprzeciwu, a tym samym powinno móc uniemożliwić przyznanie projektowi statusu projektu strategicznego wbrew swojej woli. Państwo członkowskie powinno uzasadnić swój sprzeciw na podstawie mających zastosowanie kryteriów. Unia nie powinna również przyznawać statusu projektu strategicznego projektom, które będą realizowane przez państwo trzecie, **w tym przez kraje i terytoria zamorskie (KTZ)**, wbrew woli jego rządu, zatem powinna powstrzymać się od przyznania statusu projektu strategicznego w razie sprzeciwu rządu państwa trzeciego.

- (22) Aby zapobiec nadużyciom, *w uzasadnionych przypadkach* Komisja powinna mieć możliwość uchylenia *uznania* projektu za strategiczny *po konsultacji z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych i odpowiedzialnym projektodawcą*, jeżeli projekt ten nie spełnia już określonych warunków lub jeżeli został uznany za projekt strategiczny na podstawie wniosku zawierającego nieprawidłowe informacje *istotne dla oceny kryteriów wyboru*. *Aby przyciągnąć inwestycje długoterminowe i zapewnić przewidywalność prawa, w razie aktualizacji wykazu surowców strategicznych zawartego w załączniku I projekt strategiczny powinien zachować swój status przez rozsądny okres.*
- (23) Biorąc pod uwagę znaczenie projektów strategicznych dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych *i dla zagwarantowania funkcjonowania rynku wewnętrznego*, należy uznać, że projekty te leżą w interesie publicznym. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również dla odporności sektora obronnego, *lotniczego i kosmicznego*. Chcąc przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia w krajowych procedurach wydawania pozwoleń, aby przyspieszyć realizację projektów strategicznych zgodnie z prawem Unii.

(24) Krajowe procedury wydawania pozwoleń zapewniają bezpieczeństwo, pewność i zgodność projektów dotyczących surowców *krytycznych* z wymogami społecznymi oraz wymogami ochrony środowiska i bezpieczeństwa. W prawodawstwie UE dotyczącym ochrony środowiska określone są wspólne warunki dotyczące przebiegu i natury krajowych procedur wydawania pozwoleń, które to warunki zapewniają wysoki poziom ochrony środowiska i umożliwiają zrównoważone wykorzystywanie potencjału Unii w całym łańcuchu wartości surowców. Przyznanie statusu projektu strategicznego powinno zatem pozostawać bez uszczerbku dla mających zastosowanie warunków wydawania pozwoleń na realizację odpowiednich projektów, w tym dla warunków określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁷, dyrektywie Rady 92/43/EWG⁸, dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁹, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE¹⁰ oraz w dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE¹² i dyrektywie 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁸ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

¹¹ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

¹² Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

- (25) Jednocześnie nieprzewidywalność, złożoność i niekiedy zbyt długi czas trwania krajowych procedur wydawania pozwoleń osłabia bezpieczeństwo inwestycyjne niezbędne do skutecznego rozwoju projektów dotyczących surowców strategicznych.

Przebieg i czas trwania procedury wydawania pozwoleń na realizację odpowiednich projektów również mogą się znacznie różnić w poszczególnych państwach członkowskich. Zatem aby zapewnić i przyspieszyć skuteczne wdrażanie projektów strategicznych, państwa członkowskie powinny stosować ***uproszczone i przewidywalne procedury*** wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych. Projekty strategiczne, ***jeżeli takie istnieją***, powinny zatem otrzymać na poziomie krajowym „status priorytetowy”, aby zapewnić im szybkie postępowanie administracyjne oraz ich pilne traktowanie we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów. Niniejsze rozporządzenie nie powinno uniemożliwiać właściwym organom ułatwienia wydawania pozwoleń na realizację innych projektów dotyczących łańcucha wartości surowców krytycznych, które to projekty nie są projektami strategicznymi.

- (26) Biorąc pod uwagę rolę projektów strategicznych w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii oraz ich wkład w otwartą strategiczną autonomię Unii, a także w transformację ekologiczną i cyfrową, organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń powinien uznawać projekty strategiczne za leżące w interesie publicznym. Na projekt strategiczny mający negatywny wpływ na środowisko w zakresie objętym dyrektywą 2000/60/WE, dyrektywą 92/43/EWG i dyrektywą 2009/147/WE **lub rozporządzeniem ... [rozporządzeniem o odbudowie zasobów przyrodniczych zaproponowanym w COM(2022)0304]** można wydać pozwolenie, jeżeli organ odpowiedzialny za wydawanie takich pozwoleń stwierdzi, oceniając dany przypadek, że interes publiczny, któremu ma służyć dany projekt, przeważa nad negatywnym wpływem na środowisko, a wszystkie odpowiednie warunki określone w wymienionych **aktach** zostały spełnione. W ocenie danego przypadku trzeba **należycie** uwzględnić geologiczną specyfikę miejsc wydobycia, która ogranicza wybór lokalizacji **ze względu na brak alternatywy**.

- (27) Aby zmniejszyć złożoność oraz zwiększyć skuteczność i przejrzystość procedury wydawania pozwoleń, projektodawcy projektów dotyczących surowców krytycznych powinni mieć możliwość interakcji z *pojedynczym punktem kontaktowym*, który odpowiada za ułatwianie i koordynację procedury wydawania pozwoleń. *W tym celu państwa członkowskie powinny ustanowić lub wyznaczyć co najmniej jeden pojedynczy punkt kontaktowy, dbając jednocześnie o to, aby projektodawcy musieli kontaktować się tylko z pojedynczym punktem kontaktowym. To państwa członkowskie powinny zdecydować, czy pojedynczy punkt kontaktowy ma być również organem podejmującym decyzje o wydaniu pozwolenia.* Aby mogły one skutecznie wywiązywać się ze *swoich* obowiązków, *państwa członkowskie powinny zapewnić swoim pojedynczym punktom kontaktowym wystarczające zasoby i personel. Ponadto aby zagwarantowana była dostępność kontaktu, projektodawca powinien mieć możliwość skontaktowania się z odpowiednią jednostką administracyjną w ramach pojedynczego punktu kontaktowego.*

(28) *Państwa członkowskie powinny zgodnie ze swoją wewnętrzną strukturą zdecydować, czy utworzyć lub wyznaczyć co najmniej jeden pojedynczy punkt kontaktowy na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym bądź na innym odpowiednim szczeblu administracyjnym. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia lub wyznaczenia na wybranym przez siebie szczeblu administracyjnym odrębnych pojedynczych punktów kontaktowych, które będą koncentrować się wyłącznie na projektach dotyczących surowców krytycznych związanych z konkretnym etapem łańcucha wartości, tj. wydobyciem, przetwarzaniem lub recyklingiem. Jednocześnie projektodawcy powinni być w stanie łatwo zidentyfikować pojedynczy punkt kontaktowy odpowiedzialny za ich projekt. W tym celu państwa członkowskie powinny dopilnować, aby na obszarze geograficznym odpowiadającym poziomowi administracyjnemu, na którym zdecydowały się utworzyć lub wyznaczyć swoje pojedyncze punkty kontaktowe, nie więcej niż jeden punkt kontaktowy był odpowiedzialny za dany etap łańcucha wartości. Ponieważ wiele projektów dotyczących surowców krytycznych obejmuje więcej niż jeden etap łańcucha wartości, państwa członkowskie powinny – aby zapobiec nieporozumieniom – zadbać o terminowe wyznaczenie pojedynczego punktu kontaktowego dla takich projektów.*

(29) Aby zapewnić jasność w kwestii statusu pozwoleń na realizację projektów strategicznych i zmniejszyć skuteczność potencjalnych nadużyć prawa procesowego, nie osłabiając przy tym skutecznej kontroli sądowej, państwa członkowskie powinny zapewnić terminowe rozstrzygnięcie wszelkich sporów dotyczących procedury wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych. W tym celu **państwa członkowskie** powinny zapewnić wnioskodawcom i projektodawcom dostęp do prostej procedury rozstrzygnięcia sporów oraz traktowanie projektów strategicznych jako pilnych we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów, *o ile w prawie krajowym przewidziano taki tryb pilny i w zakresie, w jakim go przewidziano.*

(30) Aby umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom bezpośrednio korzystanie z dobrodziejstw rynku wewnętrznego bez zbędnego dodatkowego obciążenia administracyjnego, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724¹³, którym ustanowiono jeden portal cyfrowy, przewidziano ogólne zasady zapewniania internetowego dostępu do informacji, procedur i usług wsparcia mających znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wymogi informacyjne i procedury objęte niniejszym rozporządzeniem powinny być zgodne z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1724. W szczególności należy zadbać o to, aby projektodawcy zgłaszający projekt strategiczny mieli pełny dostęp online do wszelkich procedur związanych z procedurą wydawania pozwoleń oraz mogli przeprowadzać te procedury również w pełni online, zgodnie z art. 6 ust. 1 i załącznikiem II do rozporządzenia (UE) 2018/1724.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

- (31) Aby zapewnić projektodawcom i innym inwestorom bezpieczeństwo i jasność niezbędne do lepszego rozwoju **projektów strategicznych**, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby czas trwania procedury wydawania pozwoleń powiązanego z takimi projektami nie przekraczał ustalonych ram czasowych. W przypadku projektów strategicznych dotyczących wyłącznie przetwarzania lub recyklingu czas trwania procedury wydawania pozwoleń nie powinien przekraczać **15 miesięcy**. W przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie czas trwania procedury wydawania pozwoleń, przy uwzględnieniu złożoności projektu i zakresu potencjalnych skutków, nie powinien przekraczać **27 miesięcy**.
- Przygotowanie sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE leży jednak w gestii projektodawcy i nie powinno być częścią ram czasowych wiążących dla państw członkowskich. W tym celu pojedynczy punkt kontaktowy powinien powiadomić o terminie, do którego projektodawca musi przedłożyć sprawozdanie z oceny oddziaływania na środowisko, lecz żaden okres między tym terminem a faktyczną datą złożenia sprawozdania nie powinien być uwzględniany w ramach czasowych. Ta sama zasada powinna mieć zastosowanie w przypadku, gdy po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji pojedynczy punkt kontaktowy powiadomi projektodawcę o możliwości przedstawienia dodatkowych informacji w celu uzupełnienia sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko.*

Ponadto w wyjątkowych przypadkach związanych z charakterem, złożonością, lokalizacją lub wielkością proponowanego projektu państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedłużenia ram czasowych. Takie wyjątkowe przypadki mogą obejmować nieprzewidziane okoliczności powodujące konieczność uzupełnienia ocen oddziaływania na środowisko dotyczących projektu.

- (32) *Aby dotrzymać tych terminów, państwa członkowskie powinny zapewnić swoim odpowiedzialnym organom wystarczające zasoby i personel. Za pomocą Instrumentu Wsparcia Technicznego ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) 2021/240¹⁴ Komisja powinna wspierać państwa członkowskie – na ich wniosek – w opracowywaniu, rozwijaniu i wdrażaniu reform obejmujących zwiększenie zdolności administracyjnych związanych z wydawaniem pozwoleń krajowych, takich jak pojedynczy punkt kontaktowy.*

¹⁴ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego, (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1).*

- (33) Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia wymagane na mocy prawa Unii, w tym dotyczące wody, **gleby**, siedlisk i ptaków, są nieodłącznym elementem procedury wydawania pozwoleń na realizację projektów dotyczących surowców oraz niezbędnym zabezpieczeniem zapobiegającym negatywnemu wpływowi na środowisko lub go ograniczającym. Aby zapewnić przewidywalność i odpowiedni czas trwania procedur wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych, należy jednak wykorzystać wszelkie możliwości usprawnienia wymaganych ocen i pozwoleń, nie obniżając przy tym poziomu ochrony środowiska **ani jakości ocen**. W tym **celu** należy zapewnić łączenie niezbędnych **ocen w ramach łącznej lub skoordynowanej procedury**, aby zapobiec niepotrzebnemu powielaniu działań. **Ponadto należy** dopilnować, aby projektodawcy i odpowiedzialne organy wyraźnie porozumiały się co do zakresu połączonej oceny przed jej przeprowadzeniem, aby uniknąć zbędnych działań następczych. **Należy zadbać również o to, by do celów tych procedur projektodawcy kontaktowali się z jednym organem.**

- (34) Przeszkodami w realizacji projektów w zakresie surowców krytycznych mogą być konflikty związane z użytkowaniem gruntów. Dobrze opracowane plany, w tym plany zagospodarowania przestrzennego i podziału na strefy, w których to planach uwzględniono możliwość wdrożenia projektów dotyczących surowców krytycznych i w odniesieniu do których oceniono potencjalny wpływ na środowisko, mogą pomóc w zapewnieniu równowagi między dobrami i interesami publicznymi, zmniejszając jednocześnie ryzyko konfliktu i przyspieszając zrównoważoną realizację projektów dotyczących surowców *krytycznych* w Unii. Podczas opracowywania tych planów odpowiedzialne organy krajowe, regionalne i lokalne powinny zatem rozważyć uwzględnienie przepisów *odnoszących się do* projektów dotyczących surowców *krytycznych, bez uszczerbku dla obowiązujących wymogów dotyczących oceny potencjalnego oddziaływania takich planów na środowisko oraz dla wymaganej jakości takich ocen.*

- (35) Realizowane na terenie Unii projekty dotyczące surowców krytycznych często napotykają trudności z dostępem do finansowania. Rynki surowców krytycznych często charakteryzują się wysoką zmiennością cen, długimi terminami, wysoką koncentracją i brakiem przejrzystości. Dodatkowo finansowanie tego sektora wymaga zaawansowanej wiedzy eksperckiej, którą instytucje finansowe często nie dysponują. Aby zaradzić tym trudnościom i przyczynić się do zapewnienia stabilnych i niezawodnych dostaw surowców strategicznych, państwa członkowskie i Komisja powinny udzielić pomocy w dostępie do finansowania i zapewnić wsparcie administracyjne.

- (36) *Silny europejski łańcuch wartości jest niezbędny, by zapewnić bezpieczeństwo dostaw, a tym samym zagwarantować funkcjonowanie rynku wewnętrznego, tymczasem zwiększenie zdolności można osiągnąć wyłącznie za pomocą odpowiednich środków finansowych, których część może pochodzić z istniejących funduszy unijnych. Projekty dotyczące surowców krytycznych, w tym projekty strategiczne, mogą kwalifikować się do wsparcia z takich funduszy, jeżeli spełnione są wymogi odpowiednich programów, na przykład związane z położeniem geograficznym, z wpływem na środowisko lub z ich wkładem w innowacje. Odpowiednie fundusze finansują programy z zakresu polityki spójności, takie jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, z którego dotacje na sprzyjanie spójności regionalnej mogą umożliwić MŚP rozwijanie innowacyjnych projektów, na przykład związanych ze zmniejszeniem zużycia energii w przetwórstwie surowców. Również Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji może być wykorzystywany do wspierania tego rodzaju projektów w zakresie, w jakim przyczyniają się one do zmniejszenia społecznych i gospodarczych kosztów transformacji ekologicznej. Aby wesprzeć projekty związane na przykład z recyklingiem lub odzyskiem surowców, można też wykorzystać Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, a w szczególności jego rozdział RePowerEU, który koncentruje się na bezpieczeństwie energetycznym i dywersyfikacji dostaw energii.*

Fundusz innowacyjny, którego celem jest w szczególności wprowadzenie na rynek czystych i innowacyjnych technologii, może przyznać dotacje na, przykładowo, rozwój zdolności w zakresie recyklingu surowców na potrzeby technologii niskoemisyjnych. Ponadto sztandarowym programem Unii mającym na celu pobudzenie inwestycji, zwłaszcza w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej, poprzez zapewnienie finansowania i udzielanie pomocy technicznej jest InvestEU. Dzięki mechanizmom łączonym InvestEU przyczynia się do przyciągania dodatkowego kapitału publicznego i prywatnego. Komisja będzie współpracować z partnerami wykonawczymi InvestEU, aby zwiększyć skalę wsparcia i inwestycji na rzecz kwalifikujących się projektów zgodnie ze wspólnymi celami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/523¹⁵ oraz w niniejszym rozporządzeniu. Dodatkowo za pośrednictwem stosownych funduszy, takich jak Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus, mogą być wspierane projekty w państwach trzecich przyczyniające się do dywersyfikacji dostaw w Unii.

I

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. 64 z 26.3.2021, s. 30).

(37) Aby wyeliminować ograniczenia w inwestycjach publicznych i prywatnych, obecnie często rozdrobionych, oraz aby ułatwić integrację i zwrot z inwestycji, Komisja, państwa członkowskie i banki prorozwojowe powinny stworzyć i lepiej koordynować synergii między istniejącymi programami finansowania na szczeblu unijnym i krajowym, a także zapewnić lepszą koordynację i współpracę z przemysłem i najważniejszymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego. W tym celu należy stworzyć specjalną podgrupę Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, składającą się z ekspertów z państw członkowskich i Komisji oraz z odpowiednich publicznych instytucji finansowych. Podgrupa ta powinna omawiać indywidualne potrzeby finansowe w konkretnych projektach strategicznych oraz istniejące możliwości ich finansowania, by móc sugerować projektodawcom, jak najlepiej wykorzystać dostępne możliwości finansowania. Podczas dyskusji i wydawania zaleceń dotyczących finansowania projektów strategicznych w państwach trzecich Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych powinna w szczególności uwzględnić strategię Global Gateway¹⁶.

¹⁶ *Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego pt. „Strategia Global Gateway” (JOIN/2021/30 final).*

- (38) Zasadnicze znaczenie mają inwestycje prywatne realizowane przez przedsiębiorstwa, inwestorów finansowych i odbiorców. Ponieważ jednak same inwestycje prywatne są niewystarczające, skuteczna realizacja projektów w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych może wymagać wsparcia publicznego, na przykład w formie gwarancji, kredytów lub inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych. Takim wsparciem publicznym może być pomoc państwa. Taka pomoc *powinna* wywoływać efekt zachęty oraz być konieczna, odpowiednia i proporcjonalna. W istniejących wytycznych dotyczących pomocy państwa, które niedawno poddano gruntownemu przeglądowi zgodnie z celami dwojakej transformacji, przewidziano szereg możliwości wsparcia inwestycji w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych na określonych warunkach.
- (39) Wsparcie publiczne wykorzystuje się do korygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać lub wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania te powinny tworzyć wyraźną wartość dodaną dla Unii.

- (40) Zmienność cen niektórych surowców strategicznych, którą zaostrzają ograniczone sposoby zabezpieczenia tych cen na rynkach terminowych, stanowi przeszkodę zarówno dla projektodawców, którzy chcieliby zabezpieczyć finansowanie projektów dotyczących surowców strategicznych, jak i dla konsumentów na kolejnych etapach, którym zależy na stabilnych i przewidywalnych cenach kluczowych produktów. Aby zmniejszyć niepewność co do przyszłych cen surowców strategicznych ***i w ten sposób zmniejszyć ryzyko związane z dostawami w trosce o zagwarantowanie funkcjonowania rynku wewnętrznego***, należy przewidzieć stworzenie systemu, który umożliwi zarówno zainteresowanym odbiorcom, jak i projektodawcom zgłaszającym projekt strategiczny składanie ofert zakupu lub sprzedaży oraz kontaktowanie się ze sobą w razie ewentualnie odpowiadających sobie ofert.

I

(41) Obecna wiedza na temat złóż mineralnych i mapowanie obszarów występowania surowców w Unii pochodzą z okresu, gdy zapewnienia dostaw surowców krytycznych na potrzeby rozwoju technologii strategicznych nie traktowano priorytetowo. **Brak aktualnych informacji geologicznych na temat surowców krytycznych w Unii może utrudnić rozwój projektów wydobywczych, niwecząc tym samym wysiłki na rzecz zmniejszenia ryzyka związanego z dostawami i zagwarantowania funkcjonowania rynku wewnętrznego.** W celu gromadzenia i aktualizowania wiedzy na temat obszarów występowania surowców krytycznych państwa członkowskie powinny, **w stosownych przypadkach z uwzględnieniem warunków geologicznych,** opracować programy krajowe w zakresie ogólnego poszukiwania surowców krytycznych **i głównych mineralów, z którymi są one wydobywane.** Powinny **one** obejmować takie działania jak sporządzenie **mapy geologicznej,** badania geochemiczne, badania z zakresu nauk o ziemi oraz ponowna analiza istniejących zbiorów naukowych danych geologicznych. **To zwiększy prawdopodobieństwo zlokalizowania nowych złóż, co z kolei powinno pobudzić inwestycje w poszukiwanie złóż.**

*W programach poszukiwań należy również rozważyć wykorzystanie nowatorskich technik poszukiwawczych, które umożliwiają identyfikację złóż na większej głębokości niż za pomocą technik konwencjonalnych. Aby ułatwić rozwój projektów wydobywczych, państwa członkowskie powinny udostępniać publicznie **niektóre podstawowe** informacje zgromadzone dzięki odpowiedniemu krajowemu programowi poszukiwań, wykorzystując do tego w stosownych przypadkach infrastrukturę informacji przestrzennej utworzoną na mocy dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁷, **a szczególne informacje podawać na życzenie. Komisja może wydać wytyczne służące ujednoczeniu formatu programów poszukiwań.***

¹⁷ *Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).*

- (42) Dane satelitarne i usługi związane z obserwacją Ziemi mogą wesprzeć działania na rzecz zrównoważonych łańcuchów wartości surowców krytycznych poprzez zapewnienie nieustannego napływu informacji, które mogą być przydatne w kontekście takich działań jak monitorowanie obszarów wydobywczych i zarządzanie nimi, ocena wpływu na środowisko i ocena skutków społeczno-ekonomicznych lub poszukiwanie zasobów mineralnych. Obserwacja Ziemi może również dostarczyć danych na temat odległych i niedostępnych obszarów i w związku z tym państwa członkowskie powinny w jak największym zakresie wziąć ją pod uwagę podczas opracowywania i wdrażania swoich krajowych programów poszukiwań.
- (43) Chociaż wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych jest niezbędne do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw, łańcuchy dostaw surowców krytycznych w dalszym ciągu będą miały charakter globalny i będą narażone na czynniki zewnętrzne. Niedawne lub bieżące wydarzenia – od kryzysu związanego z COVID-19 po niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresję wojskową Rosji wobec Ukrainy – uwydatniły podatność niektórych unijnych łańcuchów dostaw na zakłócenia. Aby państwa członkowskie i sektory przemysłu europejskiego były w stanie przewidzieć zakłócenia dostaw oraz mogły przygotować się na to, by przeciwstawić się ich konsekwencjom, należy opracować działania mające na celu **wzmocnienie** zdolności w zakresie monitorowania, koordynację zapasów strategicznych oraz poprawę przygotowania przedsiębiorstw.

(44) Państwa członkowskie nie dysponują takimi samymi zdolnościami, jeśli chodzi o świadomość ryzyka i przewidywanie zagrożeń, i nie wszystkie państwa członkowskie opracowały specjalne struktury monitorowania łańcuchów dostaw surowców krytycznych, pozwalające informować przedsiębiorstwa o potencjalnym ryzyku zakłócenia dostaw. Ponadto, podczas gdy niektóre przedsiębiorstwa zainwestowały w monitorowanie swoich łańcuchów dostaw, inne nie mają takich możliwości. Dlatego biorąc pod uwagę globalny wymiar łańcuchów dostaw surowców krytycznych oraz ich złożoność, Komisja powinna opracować specjalną tablicę wskaźników monitorowania służącą do oceny ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych oraz zapewnić organom publicznym i podmiotom prywatnym dostęp do zgromadzonych informacji, by pomóc zwiększyć synergię między państwami członkowskimi. Aby zapewnić dostateczne przygotowanie unijnych łańcuchów wartości na potencjalne zakłócenia dostaw – ***takie jak zakłócenia spowodowane konfliktami geopolitycznymi – które mogłyby zakłócić konkurencję i spowodować fragmentację rynku wewnętrznego***, Komisja powinna przeprowadzić testy warunków skrajnych oceniające odporność łańcuchów dostaw surowców strategicznych oraz ich narażenie na ryzyko związane z dostawami.

Państwa członkowskie powinny wnieść wkład w te działania, przeprowadzając w miarę możliwości takie testy warunków skrajnych za pośrednictwem swoich krajowych agencji dostaw i agencji informacyjnych działających w obszarze surowców krytycznych. Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych powinna zapewnić koordynację testów warunków skrajnych prowadzonych przez Komisję i państwa członkowskie. Jeżeli żadne państwo członkowskie nie ma możliwości przeprowadzenia wymaganego testu warunków skrajnych w odniesieniu do danego surowca strategicznego, Komisja powinna sama przeprowadzić taki test. ■ Komisja powinna również zasugerować potencjalne strategie, które organy publiczne i podmioty prywatne mogą przyjąć w celu ograniczenia ryzyka związanego z dostawami, takie jak stworzenie zapasów strategicznych lub dalsza dywersyfikacja dostaw. Na potrzeby gromadzenia informacji niezbędnych do monitorowania i do prowadzenia testów warunków skrajnych Komisja powinna zadbać o koordynację z odpowiednią stałą podgrupą Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, a państwa członkowskie powinny zidentyfikować i monitorować kluczowych operatorów rynku ■ .

(45) Zapasy strategiczne są ważnym narzędziem umożliwiającym ograniczenie zakłóceń dostaw, w szczególności dostaw surowców. Mimo że zaproponowany nadzwyczajny instrument jednolitego rynku umożliwia ewentualne stworzenie takich zapasów w przypadku uruchomienia trybu podwyższonej czujności dotyczącej jednolitego rynku, państwa członkowskie i przedsiębiorstwa nie mają obowiązku zgromadzenia ■ zapasów strategicznych, dopóki nie dojdzie do zakłócenia dostaw. Ponadto w Unii Europejskiej nie funkcjonuje żaden mechanizm koordynacji, który umożliwiłby opracowanie wspólnej oceny oraz analizę potencjalnego powielania działań i potencjalnych synergii. Dlatego biorąc pod uwagę obecny brak odpowiednich informacji, państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności przekazać **Komisji** informacje o *potencjalnych* zapasach strategicznych *i o tym, czy w ogóle je mają*, niezależnie od tego, czy tymi zapasami zarządzają organy publiczne, czy podmioty gospodarcze działające w imieniu państw członkowskich. Takie informacje powinny objąć poziom dostępnych zapasów poszczególnych surowców strategicznych *w formie zbiorczej*, perspektywę dla poziomów zapasów oraz zasady i procedury mające zastosowanie do tych zapasów. Każdy wniosek o udzielenie informacji powinien być proporcjonalny, a także uwzględniać koszty i wysiłek potrzebny do udostępnienia danych oraz ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe, i określać odpowiednie terminy dostarczenia żądanych informacji.

Do analizy można dodać informacje o zapasach podmiotów gospodarczych, nie nakłada to na nie jednak obowiązku udzielania informacji. Komisja powinna przetwarzać dane w bezpieczny sposób i publikować informacje wyłącznie w formie zbiorczej. W drugiej kolejności Komisja powinna, na podstawie uzyskanych informacji, opracować wstępny wskaźnik referencyjny określający, co należy uznać za bezpieczny poziom unijnych zapasów, uwzględniając przy tym całkowite roczne zużycie danych surowców strategicznych w Unii. Opierając się na porównaniu między istniejącymi zapasami a ogólnymi poziomami zapasów strategicznych surowców strategicznych w całej Unii, Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych, działając w porozumieniu z Komisją, powinna być w stanie wydawać niewiążące opinie dla państw członkowskich dotyczące sposobu zwiększenia konwergencji i służące zachęcaniu ich do tworzenia własnych zapasów strategicznych. W tym kontekście Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych powinna uwzględnić potrzebę utrzymania zachęt do tworzenia zapasów strategicznych przez podmioty prywatne *lub publiczne* wykorzystujące surowce strategiczne.

(46) By *sprzyjać* dalszej koordynacji, Komisja powinna przeprowadzać niezbędne konsultacje przed udziałem państw członkowskich w międzynarodowych forach, na których mogą być omawiane takie zapasy strategiczne, zwłaszcza za pośrednictwem specjalnej stałej podgrupy Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych. Podobnie w celu zwiększenia komplementarności między niniejszym wnioskiem a innymi instrumentami horyzontalnymi lub tematycznymi Komisja powinna zadbać o to, aby zgromadzone i zagregowane informacje były przekazywane mechanizmom podwyższonej czujności lub zarządzania kryzysowego, takim jak proponowana grupa doradcza nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku, Europejska Rada ds. Półprzewodników ustanowiona w akcie w sprawie czipów, zarząd HERA czy Rada ds. Kryzysów Zdrowotnych.

(47) Aby duże przedsiębiorstwa wytwarzające technologie strategiczne w Unii z wykorzystaniem surowców strategicznych były wystarczająco przygotowane na poradzenie sobie z zakłóceniami dostaw, powinny one **przeprowadzać ocenę ryzyka względem** swoich łańcuchów dostaw¹. Dzięki temu będzie pewne, że uwzględniają one ryzyko dla dostaw surowców strategicznych i że **w razie potrzeby** opracują odpowiednie strategie łagodzące, aby lepiej przygotować się na wypadek zakłócenia dostaw. **Takie** duże przedsiębiorstwa **powinny w ramach tej oceny ryzyka zidentyfikować pochodzenie** swoich surowców strategicznych, **przeanalizować czynniki, które mogą zagrozić ich dostawom, oraz ocenić swoją podatność na zakłócenia w dostawach. W razie wykrycia słabych punktów dane duże przedsiębiorstwa powinny podjąć wysiłki na rzecz zaradzenia im. Ocena powinna opierać się na danych uzyskanych przez przedsiębiorstwa od ich dostawców oraz, jeżeli takie dane są niedostępne, w miarę możliwości na danych publicznie dostępnych lub opublikowanych przez Komisję.** **Państwa członkowskie powinny móc wymagać, aby sprawozdania z przeprowadzonej oceny ryzyka były przekazywane zarządowi przedsiębiorstwa. Ze względu na potrzebę ochrony tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa oraz aby w jak najmniejszym stopniu ujawnić słabe punkty przedsiębiorstw, to sprawozdanie nie powinno być podawane do wiadomości publicznej.**

Bez zalecania konkretnych strategii minimalizowania ryzyka środki te powinny sprawić, że przedsiębiorstwa będą poświęcać dodatkową uwagę kosztom potencjalnego ryzyka zakłóceń w dostawach.

- (48) Na wielu rynkach surowców strategicznych nie panuje pełna przejrzystość i występuje na nich koncentracja po stronie podaży, co zwiększa siłę negocjacyjną sprzedawców i sprawia, że ceny dla nabywców są wyższe. Aby pomóc w obniżeniu cen dla przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, Komisja powinna ustanowić system umożliwiający zagregowanie popytu ze strony zainteresowanych nabywców. *Aby uniknąć nieproporcjonalnego wpływu na konkurencję na rynku wewnętrznym, Komisja powinna w porozumieniu z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych ocenić wpływ systemu na rynek w odniesieniu do każdego dodanego do systemu surowca strategicznego.* Opracowując taki system, Komisja powinna uwzględnić doświadczenie zdobyte w podobnych przedsięwzięciach, szczególnie w związku ze wspólnymi zakupami gazu ustanowionymi na podstawie rozporządzenia Rady 2022/2576¹⁸. *Wszystkie środki wchodzące w zakres tego mechanizmu powinny być zgodne z unijnym prawem konkurencji.*

¹⁸ *Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu (Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1).*

- I**
- (49) Przepisy dotyczące monitorowania i zapasów strategicznych ujęte w niniejszym rozporządzeniu nie wymagają harmonizacji krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych i nie zastępują obowiązujących mechanizmów. Monitorowanie i zachęty dotyczące gotowości na wypadek zagrożeń powinny być zgodne z europejskimi instrumentami. Dlatego takie instrumenty jak wniosek w sprawie nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku mającego na celu przewidywanie i łagodzenie kryzysu w funkcjonowaniu jednolitego rynku oraz odpowiadanie na taki kryzys czy rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372¹⁹ w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii mogą mieć zastosowanie do surowców krytycznych i strategicznych w razie wystąpienia kryzysu lub zagrożenia, jeżeli surowce te będą objęte zakresem takich instrumentów. Komplementarność i spójność między niniejszym rozporządzeniem a instrumentami kryzysowymi *Komisja* powinna zapewnić dzięki wymianie informacji *między odpowiednimi organami doradczymi i zarządzającymi ustanowionymi na mocy tych instrumentów kryzysowych*.

¹⁹ *Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372 z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii (Dz.U. L 314 z 6.12.2022, s. 64).*

(50) Surowce najbardziej krytyczne to metale, które co do zasady można poddawać recyklingowi nieskończoną liczbę razy, choć niekiedy ze szkodą dla jakości. W kontekście transformacji ekologicznej stwarza to możliwość przejścia na realny model gospodarki o obiegu zamkniętym **i jednocześnie zwiększenia dostępności surowców krytycznych, co przyczyni się do bezpieczeństwa dostaw**. Po początkowym etapie szybkiego wzrostu popytu na surowce krytyczne na potrzeby nowych technologii, gdy pierwotne wydobycie i przetwarzanie będą wciąż dominującym źródłem, recykling powinien **coraz bardziej przyczyniać się do ograniczenia potrzeby pierwotnego wydobycia i związanego z nim wpływu. Należy tego dokonać przy jednoczesnym utrzymaniu w Unii wysokiego poziomu zdolności do recyklingu za pośrednictwem silnego rynku wtórnych surowców krytycznych**. Obecnie współczynniki recyklingu większości surowców krytycznych są jednak niskie, a **strumienie odpadów, takie jak baterie, sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz pojazdy, są wysyłane do recyklingu poza Unię**. Systemy i technologie recyklingu często nie są dostosowane do specyfiki tych surowców. **Innowacje odgrywają ważną rolę w zmniejszaniu zapotrzebowania na surowce krytyczne, ograniczaniu ryzyka niedoboru dostaw oraz w rozwoju technologii recyklingu w kierunku właściwego i bezpiecznego pozyskiwania materiałów z odpadów**. Konieczne jest zatem **szybkie podjęcie działań wymierzonych w poszczególne czynniki hamujące potencjał obiegu zamkniętego**.

- I**
- (51) Państwa członkowskie zachowują istotne kompetencje w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, np. w obszarze systemów zbierania i przetwarzania odpadów. Powinny z nich korzystać, aby zwiększyć współczynniki zbierania i recyklingu w strumieniach odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych, ***łącznie ze zużytym sprzętem elektronicznym***, wykorzystując na przykład zachęty finansowe, takie jak zniżki, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji, ***bez naruszania integralności rynku wewnętrznego***. ***Aby powszechniej wykorzystywać wtórne surowce krytyczne, takie zachęty mogłyby również obejmować zróżnicowane opłaty z tytułu odpowiedzialności producenta, pod warunkiem że takie opłaty istniałyby w prawie krajowym, z korzyścią dla produktów o większym odsetku wtórnych surowców krytycznych odzyskanych z odpadów poddanych recyklingowi zgodnie z normami środowiskowymi ustanowionymi w prawie Unii. Takie wtórne surowce krytyczne odzyskiwane z odpadów powinny również pochodzić z odzysku dokonywanego zgodnie z normami państw trzecich zapewniającymi ochronę równoważną z normami unijnymi.***

Organy państwa członkowskiego powinny również przyczyniać się do zmian jako nabywcy surowców krytycznych i zawierających je produktów, a krajowe programy w zakresie badań naukowych i innowacji powinny zapewniać istotne zasoby służące poprawie stanu wiedzy i technologii dotyczących obiegu zamkniętego surowców krytycznych, jak również efektywności wykorzystywania materiałów. Ponadto państwa członkowskie powinny wspierać odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, zwiększając dostęp do informacji i niwelując bariery prawne, gospodarcze i techniczne. Jednym z możliwych rozwiązań, któremu powinny się przyjrzeć państwa członkowskie, są mechanizmy podziału ryzyka między operatorów a państwo członkowskie, służące wspieraniu odzysku z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. *Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych powinna również ułatwiać wymianę najlepszych praktyk w zakresie opracowywania i wdrażania programów krajowych między państwami członkowskimi.*

I

- (52) W wielu regionach w Unii znajdują się dawne miejsca wydobycia surowców ze znacznymi ilościami odpadów wydobywczych w zamkniętych obiektach; znaczenie gospodarcze tych miejsc zaczęło wzrastać dopiero w ostatnim czasie, dlatego nie analizowano ich potencjału w zakresie surowców krytycznych. Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych może **zwiększyć zdolności Unii, stać się wartością gospodarczą i stworzyć miejsca** pracy w historycznych regionach wydobywczych, które często są dotknięte deindustrializacją i zubożeniem. Główną barierą dla większego wykorzystywania potencjału uzyskiwania surowców krytycznych z odpadów wydobywczych jest to, że nie poświęca się uwagi zawartości surowców krytycznych, szczególnie w zamkniętych obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, i brakuje informacji na ten temat.
- (53) Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych powinien być częścią przywracania wartości odpowiednim obiektom unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. W dyrektywie 2006/21/WE określono wymogi dotyczące wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego w odniesieniu do gospodarowania odpadami w przemyśle wydobywczym. Należy utrzymać te wymogi na wysokim poziomie, ale również wprowadzić dodatkowe środki służące maksymalizacji odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych.

- (54) Operatorzy obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, zarówno istniejących, jak i nowych, powinni przeprowadzić wstępną ocenę ekonomiczną odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych znajdujących się już w obiekcie i z takich wciąż wytwarzanych odpadów. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami ustanowioną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE²⁰ należy nadać pierwszeństwo zapobieganiu wytwarzaniu odpadów zawierających surowce krytyczne, odzyskując surowce krytyczne z wydobytej objętości, zanim stanie się ona odpadem. Przy opracowywaniu wspomnianej oceny podmioty powinny zgromadzić niezbędne informacje, w tym dotyczące koncentracji i ilości surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, i ocenić szereg wariantów procesów, operacji lub ustaleń biznesowych, które mogłyby umożliwić opłacalny odzysk surowców krytycznych. Jest to wymóg dodatkowy względem wymogów określonych w dyrektywie 2006/21/WE i w prawie krajowym transponującym tę dyrektywę, i ma on bezpośrednie zastosowanie. Wdrażając ten wymóg, podmioty i właściwe organy powinny dążyć do zminimalizowania obciążenia administracyjnego i jak największej integracji procedur.

²⁰ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).*

- (55) Aby zaradzić obecnemu brakowi informacji o potencjale zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych pod kątem surowców krytycznych, państwa członkowskie powinny utworzyć bazę danych zawierającą wszystkie informacje niezbędne do wspierania odzysku, szczególnie dotyczące ilości i koncentracji surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, przy zachowaniu zgodności z unijnymi regułami konkurencji. Informacje te powinny być dostępne publicznie oraz mieć cyfrową i przyjazną dla użytkownika formę umożliwiającą dostęp do bardziej szczegółowych informacji technicznych. By ułatwić przyjazny dla użytkownika dostęp do informacji, państwa członkowskie powinny na przykład zapewnić punkt kontaktowy umożliwiający bardziej szczegółową wymianę informacji z potencjalnymi podmiotami opracowującymi projekty odzysku surowców krytycznych. Baza danych powinna być zaprojektowana w taki sposób, aby umożliwić potencjalnym projektodawcom łatwą identyfikację obiektów o wysokim potencjale opłacalnego odzysku. Aby skoncentrować ograniczone zasoby, państwa członkowskie powinny przyjąć stopniowe podejście do gromadzenia informacji i podejmować bardziej wymagające kroki w zakresie gromadzenia informacji wyłącznie w przypadku najbardziej obiecujących obiektów. Działania dotyczące gromadzenia informacji powinny mieć na celu dostarczenie dokładnych i reprezentatywnych informacji o obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych i uzyskanie jak najdokładniejszej wiedzy o potencjale odzysku surowców krytycznych.

(56) Magnesy trwałe są wbudowywane w wiele produktów, z których najistotniejsze i najszybciej rozwijające się zastosowania to turbiny wiatrowe i pojazdy elektryczne, występują jednak również w innych produktach zawierających ich znaczne, wartościowe ilości, takich jak urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, roboty przemysłowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, elektryczne pompy przemysłowe, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki mikrofalowe, odkurzacze i zmywarki do naczyń. ***Silniki elektryczne powinny być również uwzględniane, gdy są częścią innego rodzaju produktów.*** Większość magnesów trwałych, szczególnie najbardziej wydajnych, zawiera surowce krytyczne takie jak neodym, prazeodym, dysproz i terb, bor, samar, nikiel lub kobalt. Ich recykling jest możliwy, jednak obecnie w Unii dokonuje się go na małą skalę lub w tylko w projektach badawczych. Magnesy trwałe powinny zatem zostać potraktowane jako produkt priorytetowy dla poprawy obiegu zamkniętego, ***dzięki czemu wesprze się rynek wtórny magnesów trwałych i zapewni bezpieczeństwo dostaw surowców krytycznych.***

- (57) Warunkiem wstępnym skutecznego recyklingu magnezu jest udostępnienie podmiotom zajmującym się recyklingiem niezbędnych informacji dotyczących ilości, rodzaju i składu chemicznego magnezów w produkcie, ich rozmieszczenia oraz zastosowanych powłok, klejów i dodatków, jak również informacji o *bezpiecznym* sposobie usuwania z produktu magnezów trwałych. Ponadto aby recykling magnezów był biznesowo uzasadniony, magnesy trwałe wbudowane w produkty wprowadzane do obrotu w Unii powinny z czasem zawierać coraz większą ilość materiałów pochodzących z recyklingu. Zapewniając na pierwszym etapie przejrzystość co do zawartości materiałów z recyklingu, po przeprowadzeniu specjalnej oceny odpowiedniego poziomu i prawdopodobnego wpływu należy następnie ustalić *minimalną zawartość* materiałów z recyklingu.

(58) Surowce krytyczne sprzedawane na rynku unijnym są często certyfikowane pod kątem zrównoważonego charakteru ich produkcji i łańcucha dostaw. Certyfikację można uzyskać w licznych dostępnych publicznych i prywatnych systemach certyfikacji, które różnią się zakresem i stopniem restrykcyjności, co może potencjalnie wywoływać dezorientację co do charakteru i prawdziwości twierdzeń o względnie zrównoważonym charakterze surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii na podstawie takiej certyfikacji. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych uznających systemy certyfikacji, które są **■** wiarygodne, zapewniając w ten sposób organom i uczestnikom rynku wspólne podstawy do oceny zrównoważonego charakteru surowców krytycznych. Należy uznawać wyłącznie te systemy certyfikacji, które obejmują *przepisy dotyczące niezależnej weryfikacji i monitorowania zgodności przez stronę trzecią. Jeżeli chodzi o ochronę środowiska, systemy certyfikacji powinny obejmować ryzyko szkód dla np. powietrza, wody, gleby, różnorodności biologicznej i gospodarowania odpadami.*

*Wymogi dotyczące wszystkich aspektów zrównoważoności powinny gwarantować wysoki poziom ochrony socjalnej i ochrony środowiska oraz być zgodne z prawem Unii lub z instrumentami międzynarodowymi wymienionymi w załączniku III. Aby procedury były skuteczne, projektodawcy ubiegający się o uznanie ich projektów za strategiczne powinni móc powołać się, **jako na stosowny dowód**, na udział w uznanym systemie, by wykazać, że ich projekt jest realizowany w sposób zrównoważony, **a co za tym idzie przyczynia się do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych. Jeżeli będzie można korzystać z tej możliwości, systemy, o których mowa, powinny obejmować wszystkie aspekty zrównoważonego rozwoju. Uznając takie systemy certyfikacji, Komisja powinna opierać się na doświadczeniu zdobytym przy ocenie systemów certyfikacji w kontekście innych przepisów Unii, a w szczególności przy ocenie podobnych systemów w kontekście rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821²¹ i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542²².***

²¹ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiające obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka (Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1).*

²² *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE (Dz.U. L 191 z 28.7.2023, s. 1).*

(59) Produkcja surowców krytycznych na różnych etapach łańcucha wartości wywiera wpływ na środowisko, w tym na klimat, wodę, **glebę**, faunę lub florę. Aby ograniczyć wyrządzane szkody i zachęcić do produkcji bardziej zrównoważonych surowców krytycznych, Komisja powinna być uprawniona do opracowania systemu obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych, obejmującego proces weryfikacji, z zamiarem zapewnienia publicznego ujawniania informacji o śladzie środowiskowym surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii **oraz z zamiarem ułatwienia obiegu zamkniętego surowców krytycznych**. System ten powinien opierać się na wiarygodnych naukowo metodach oceny i na odpowiednich międzynarodowych normach oceny cyklu życia. Wymóg polegający na deklarowaniu śladu środowiskowego materiału powinien mieć zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy na podstawie specjalnej oceny stwierdzono, że przyczyniłby się do realizacji unijnych celów klimatycznych i środowiskowych poprzez ułatwienie zamawiania surowców krytycznych o niższym śladzie środowiskowym i nie wpłynąłby nieproporcjonalnie na przepływy handlowe **ani na koszty ekonomiczne**.

Po przyjęciu stosownych metod obliczania Komisja powinna opracować klasy efektywności surowców krytycznych, umożliwiając w ten sposób potencjalnym nabywcom łatwe porównanie względnego śladu środowiskowego dostępnych materiałów i sterując rynkiem ku bardziej zrównoważonym materiałom. Sprzedawcy surowców krytycznych powinni zapewnić klientom dostęp do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego. Przejrzystość względnego śladu surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii może również umożliwić realizację innych polityk na szczeblu unijnym i krajowym, takich jak zachęty lub kryteria zielonych zamówień publicznych, wspierając produkcję surowców krytycznych o mniejszym wpływie na środowisko.

- (60) Metody oznaczania śladu środowiskowego stanowią istotną podstawę opracowywania zasad obliczania. Opierają się one na naukowo uzasadnionych metodach oceny, które uwzględniają zmiany na poziomie międzynarodowym i obejmują wpływ na środowisko, w tym zmianę klimatu, oraz wpływy związane z wodą, powietrzem, glebą, zasobami, użytkowaniem gruntów i toksycznością.

- (61) Należy dopilnować, aby **zgodność** produktów lub materiałów z wymogami służącymi poprawie obiegu zamkniętego magnesów trwałych oraz z wymogami deklarowania śladu środowiskowego surowców krytycznych **była badana przez wytwórcę odpowiedzialnego za taką ocenę**, zanim **te produkty i materiały zostaną wprowadzone** do obrotu, oraz aby właściwe organy krajowe skutecznie egzekwowały te wymogi. Przepisy o zgodności i nadzorze rynku zawarte w rozporządzeniu (UE) 2019/1020²³ i w **dyrektywie 2009/125/WE** opracowano tak, by sprostać temu wyzwaniu, powinny mieć zatem również zastosowanie do tych wymogów. **Komisja powinna więc być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia, aby w stosownych przypadkach zapewnić stosowanie tych przepisów w kontekście niniejszego rozporządzenia.** Aby dodatkowo zapewnić optymalne wykorzystanie obowiązujących ram, należy zagwarantować – w przypadku produktów podlegających homologacji typu na podstawie rozporządzenia **Parlamentu Europejskiego i Rady** (UE) 2018/858²⁴ lub rozporządzenia **Parlamentu Europejskiego i Rady** (UE) nr 168/2013²⁵ – egzekwowanie zgodności według obowiązującego systemu homologacji typu.
- (62) Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja powinna zwrócić się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o przygotowanie europejskich norm służących wspieraniu celów niniejszego rozporządzenia.

²³ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1).**

²⁴ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylające dyrektywę 2007/46/WE (Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1).**

²⁵ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 52).**

(63) By wdrożyć plan działania w sprawie surowców krytycznych z 2020 r., Unia zawarła z państwami trzecimi partnerstwa strategiczne obejmujące surowce. Należy kontynuować takie starania w celu dywersyfikacji dostaw. Aby opracować i zapewnić spójne ramy na potrzeby zawierania przyszłych partnerstw, państwa członkowskie i Komisja powinny, jako część swojej interakcji w Europejskiej Radzie ds. Surowców Krytycznych, omówić m.in. **następujące kwestie: to**, czy istniejące partnerstwa osiągają zamierzone cele, **określanie** priorytetowych państw trzecich na potrzeby nowych partnerstw, treści takich partnerstw oraz ich **spójność i potencjalną synergię** w kontekście dwustronnej współpracy państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi. **Powinno to się odbywać bez uszczerbku dla prerogatyw Rady zgodnie z traktatami.** Unia powinna dążyć do zawierania obustronnie korzystnych partnerstw z gospodarkami rynków wschodzących i z gospodarkami rozwijającymi się, z zachowaniem zgodności ze swoją strategią Global Gateway, które to partnerstwa przyczyniałyby się do dywersyfikacji jej łańcucha dostaw surowców, jak również zwiększałyby wartość dodaną produkcji w tych państwach.

(64) *Projekty strategiczne w państwach trzecich, zwłaszcza w razie braku partnerstwa strategicznego, mogą być szczególnie ryzykowne dla inwestorów i często w dużym stopniu uzależnione od wsparcia politycznego w państwie docelowym. Problemowi temu można częściowo zaradzić dzięki większemu uwspólnieniu ryzyka w gronie zainteresowanych przedsiębiorstw działających w strategicznym interesie Unii. Dlatego należy również udzielać wsparcia, aby umożliwić przedsiębiorstwom, w tym gdy działają jako konsorcja, bez uszczerbku dla stosowania art. 101 Traktatu, dostęp do rynków w państwach trzecich, które nie są objęte partnerstwem strategicznym ani umową o wolnym handlu. Wsparcie takie może obejmować zapewnienie sieci wsparcia, aby pomóc w nawiązywaniu kontaktów w danym państwie trzecim oraz w gromadzeniu informacji na temat uwarunkowań lokalnych i regionalnych.*

I

- (65) Należy ustanowić Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, aby wspierała realizację zadań polegających na opracowywaniu projektów strategicznych i ich finansowaniu, programów poszukiwań, monitorowania zdolności lub zapasów strategicznych oraz aby odpowiednio doradzała Komisji. W skład tej Rady powinny wchodzić państwa członkowskie oraz Komisja, przy czym należy zapewnić możliwość uczestnictwa innych stron w charakterze obserwatorów, **a zwłaszcza Parlamentu Europejskiego**. Aby rozwijać wiedzę fachową niezbędną do realizacji niektórych zadań, Rada ta powinna ustanowić stałe podgrupy ds. finansowania, **akceptacji społecznej**, poszukiwania, monitorowania i zapasów strategicznych **oraz podgrupę ds. obiegu zamkniętego, efektywnego gospodarowania zasobami i zastępowania surowców**. Podgrupy te powinny działać jako sieć, skupiając poszczególne odpowiednie organy krajowe, i w razie konieczności konsultować się z przedstawicielami przemysłu, środowisk akademickich, społeczeństwa obywatelskiego oraz innymi stosownymi zainteresowanymi stronami. Porady i opinie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych nie powinny być wiążące, a brak takiej porady lub opinii nie powinien powstrzymywać Komisji przed wykonaniem zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.
- (66) Brak postępów w realizacji celów, w tym w zakresie wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności i dywersyfikacji, może wskazywać na to, że należy przyjąć dodatkowe środki. Komisja powinna zatem monitorować postępy w realizacji tych celów.

- (67) Aby obciążenia administracyjne nakładane na państwa członkowskie utrzymać na jak najniższym poziomie, należy usprawnić poszczególne obowiązki sprawozdawcze, a Komisja powinna opracować wzór umożliwiający państwom członkowskim wypełnianie obowiązków sprawozdawczych dotyczących projektów, poszukiwania, monitorowania lub zapasów strategicznych w ramach regularnie publikowanego jednolitego dokumentu, który może mieć status dokumentu poufnego lub zastrzeżonego.
- (68) By zapewnić opartą na zaufaniu i konstruktywną współpracę właściwych organów na szczeblu unijnym i krajowym, wszystkie strony zaangażowane w stosowanie niniejszego rozporządzenia powinny przestrzegać zasady poufności informacji i danych uzyskanych w ramach wykonywania zadań. Komisja oraz właściwe organy krajowe, ich urzędnicy, urzędnicy służby cywilnej i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów, a także urzędnicy i pracownicy służby cywilnej innych organów państw członkowskich nie powinni ujawniać informacji uzyskanych lub udostępnionych przez nich na podstawie niniejszego rozporządzenia ani objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. Powinno to mieć również zastosowanie do Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych. Przetwarzanie i przechowywanie danych powinno odbywać się w bezpiecznym środowisku.

- (69) Podczas przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym konsultacje na poziomie ekspertów, oraz by konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami ustanowionymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa²⁶. W szczególności aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

²⁶ *Wspólne porozumienie pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie aktów delegowanych załączone do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).*

(70) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do: a) stworzenia wzorów do wykorzystania przy składaniu wniosków o uznanie projektów za strategiczne, sprawozdań z postępów związanych z projektami strategicznymi, krajowych programów poszukiwań oraz w ramach sprawozdawczości państw członkowskich dotyczącej poszukiwań, monitorowania, zapasów strategicznych i obiegu zamkniętego; b) określenia, które produkty, komponenty i strumienie odpadów należy uznać za mające duży potencjał w zakresie odzysku surowców krytycznych; c) ustalenia kryteriów i ich zastosowania do uznawania systemów związanych ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²⁷.

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (71) By zapewnić wypełnianie obowiązków nałożonych niniejszym rozporządzeniem, **■** przedsiębiorstwa, które nie wypełniają swoich obowiązków, w tym dotyczących gotowości na wypadek zagrożeń, sprawozdawczości w sprawie projektów i informacji na temat zdolności do recyklingu, powinny podlegać sankcjom. Konieczne jest zatem, aby państwa członkowskie wprowadziły w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za nieprzestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia. ***Konieczne jest również, by państwa członkowskie zapewniły projektodawcom dostęp do procedur odwoławczych na drodze administracyjnej lub sądowej, w zależności od przypadku, zgodnie z prawem krajowym.***

- (72) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ocena ta powinna opierać się na pięciu kryteriach: skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i unijnej wartości dodanej, oraz powinna służyć za podstawę oceny skutków ewentualnych dalszych działań. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia i z postępów w osiąganiu jego celów, obejmujące wskaźniki referencyjne dotyczące zdolności i dywersyfikacji. Sprawozdanie to powinno również zawierać ocenę odpowiedniości ustanowienia maksymalnych wartości progowych związanych ze śladem środowiskowym, opartą na wdrażaniu środków służących przejrzystości śladu środowiskowego surowców krytycznych. ***Komisja powinna również ocenić potrzebę opracowania dla poszczególnych surowców strategicznych wskaźników referencyjnych mających za punkt odniesienia lata 2040 i 2050, potrzebę spójności między unijnym prawem w zakresie ochrony środowiska a niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do priorytetowego statusu projektów strategicznych, wpływ wspólnego systemu zakupów ustanowionego na podstawie art. 25 na konkurencję na rynku wewnętrznym oraz stosowność ustanowienia dalszych środków w celu zwiększenia zbierania, sortowania i przetwarzania odpadów, a zwłaszcza złomu.***

- (73) Jeżeli którykolwiek ze środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu stanowi pomoc państwa, przepisy dotyczące tych środków pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 107 i 108 Traktatu.
- (74) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie ram służących zapewnieniu Unii dostępu do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skalę i skutki możliwe jest ich osiągnięcie wyłącznie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i cele

1. Ogólnym celem niniejszego rozporządzenia jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie ram służących zapewnieniu Unii dostępu do bezpiecznych, **odpornych** i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, **w tym dzięki sprzyjaniu zrównoważoności, efektywności i obiegowi zamkniętemu w całym łańcuchu wartości.**
2. Aby osiągnąć cel ogólny, o którym mowa w ust. 1, niniejsze rozporządzenie **ustanawia środki mające** na celu:
 - a) **zmniejszenie ryzyka zakłóceń w dostawach surowców krytycznych, które mogłyby zakłócić konkurencję i spowodować fragmentację rynku wewnętrznego, w szczególności poprzez zidentyfikowanie projektów strategicznych, które przyczynią się do zmniejszenia zależności i do dywersyfikacji importu, oraz sprzyjanie takim projektom, a także poprzez podejmowanie wysiłków na rzecz sprzyjania postępowi technologicznemu i efektywnemu gospodarowaniu zasobami w celu złagodzenia spodziewanego wzrostu zużycia surowców krytycznych w Unii;**

-
- b) poprawę zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych;
 - c) zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych i produktów zawierających surowce krytyczne wprowadzanych do obrotu w Unii przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska i *zrównoważoności, między innymi* w drodze poprawy ich obiegu zamkniętego
- .
-

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „surowiec” oznacza substancję w stanie przetworzonym lub nieprzetworzonym wykorzystywaną jako materiał wsadowy przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych, z wyłączeniem substancji wykorzystywanych głównie jako żywność, pasza lub paliwa do silników spalinowych;
- 2) „surowce krytyczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 4;
- 3) „surowce strategiczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 3;
- 4) „łańcuch wartości surowców” oznacza wszystkie działania i procesy mające miejsce przy poszukiwaniu, wydobyciu, przetwarzaniu i recyklingu surowców;
- 5) „poszukiwanie” oznacza wszystkie działania mające na celu zidentyfikowanie i ustalenie właściwości złóż mineralnych;

- 6) „wydobycie” oznacza **■** wydobycie rud, minerałów i produktów roślinnych z ich oryginalnych źródeł, ***jako produktów głównych lub pobocznych***, w tym ze złóż mineralnych znajdujących się pod ziemią ***i*** pod wodą, z ***wody***, solanki morskiej i z drzew;
- 7) „zdolność wydobywcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności wydobywczej dotyczącej rud, minerałów, produktów roślinnych i koncentratów zawierających surowce strategiczne, w tym działalności przetwórczej zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobycia znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;
- 8) ***„złoża surowców mineralnych” oznaczają każdy pojedynczy minerał lub kombinacje minerałów występujące w dużej ilości lub w złożu o potencjalnym znaczeniu gospodarczym;***
- 9) „zasoby” oznaczają wszystkie złoża mineralne, których wydobycie jest opłacalne ***w danym kontekście rynkowym;***

- 10) „przetwarzanie” oznacza wszystkie procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne biorące udział w przekształceniu surowca z rud, minerałów, produktów roślinnych lub odpadów w czyste metale, stopy lub inne formy zdatne do wykorzystania z ekonomicznego punktu widzenia, **w tym m.in. wzbogacanie, rozdzielanie, wytapianie i rafinację, z wyłączeniem obróbki metali i dalszego przetwarzania w towary pośrednie i końcowe;**
- 11) „zdolność przetwórcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności przetwórczej dotyczącej surowców strategicznych, z wyłączeniem działalności zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobycia znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;
- 12) „recykling” oznacza **recykling w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE;**
- 13) „zdolność Unii w zakresie recyklingu” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności w zakresie recyklingu surowców strategicznych **po ponownym przetworzeniu**, w tym **po sortowaniu i obróbce** wstępnej odpadów i ich **przetworzeniu** w surowce wtórne, **mającym** miejsce w Unii;

14) „roczne zużycie surowców strategicznych” oznacza łączną ilość surowców strategicznych zużywanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii, w formie przetworzonej, z wyłączeniem surowców strategicznych wbudowanych w produkty pośrednie lub końcowe wprowadzane do obrotu w Unii;

15) „ryzyko związane z dostawami” oznacza ryzyko związane z dostawami obliczone zgodnie z załącznikiem II;

■

16) **„projekt dotyczący surowców krytycznych” oznacza dowolny planowany obiekt lub dowolną planowaną znaczną rozbudowę lub zmianę przeznaczenia istniejącego obiektu, w którym prowadzona jest działalność wydobywcza, przetwórcza lub w zakresie recyklingu surowców krytycznych zgodnie z definicją w art. 4;**

17) „odbiorca” oznacza przedsiębiorstwo, które zawarło umowę odbioru z projektodawcą;

- 18) „umowa odbioru” oznacza dowolną umowę między przedsiębiorstwem a projektodawcą zawierającą zobowiązanie ze strony przedsiębiorstwa do zamawiania pewnej ilości surowców produkowanych w ramach konkretnego projektu dotyczącego surowców przez określony czas albo zobowiązanie ze strony projektodawcy do umożliwienia przedsiębiorstwu takiego zamawiania;
- 19) „projektodawca” oznacza dowolne przedsiębiorstwo lub konsorcjum przedsiębiorstw opracowujące projekt dotyczący surowców;
- 20) „procedura wydawania pozwoleń” oznacza procedurę obejmującą wszystkie odpowiednie pozwolenia ■ na ■ realizację i eksploatację projektów **dotyczących surowców krytycznych**, w tym pozwolenia na budowę, pozwolenia na stosowanie substancji chemicznych i pozwolenia na podłączenie do sieci oraz oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe, jeżeli są wymagane, a także **obejmującą** wszystkie wnioski i procedury **od potwierdzenia, że wniosek jest kompletny**, po powiadomienie o kompleksowej decyzji co do wyniku procedury przez odpowiedzialny **pojedynczy punkt kontaktowy**, o którym mowa w art. 9 ust. 1;

- 21) „kompleksowa decyzja” oznacza decyzję lub zestaw decyzji podjętych przez organy państwa członkowskiego ■ , określającą lub określających, czy projektodawca ma pozwolenie na wdrażanie projektu dotyczącego surowców, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek decyzji podjętej w kontekście ■ procedury odwoławczej;
- 22) **„program krajowy” oznacza program krajowy lub zestaw programów obejmujący całe terytorium, przygotowany i przyjęty przez władze krajowe i regionalne;**
- 23) „poszukiwania ogólne” oznaczają poszukiwania na poziomie krajowym lub regionalnym z wyłączeniem poszukiwań ukierunkowanych;
- 24) „poszukiwania ukierunkowane” oznaczają szczegółowe badanie poszczególnych złóż mineralnych;

■

- 25) „mapa predykcijna” oznacza mapę wskazującą obszary, na których mogą występować złoża mineralne danego surowca;
- 26) „zakłócenie dostaw” oznacza nieprzewidywany znaczny spadek dostępności surowca lub znaczny wzrost ceny surowca **wykraczający poza normalną zmienność cen rynkowych**;
- 27) „łańcuch dostaw surowców” oznacza wszystkie działania i procesy w łańcuchu wartości surowców do momentu wykorzystania surowca jako materiału wsadowego przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych;
- 28) „strategie łagodzące” oznaczają politykę opracowaną przez podmiot gospodarczy służącą ograniczeniu prawdopodobieństwa wystąpienia zakłócenia dostaw w jego łańcuchu dostaw lub ograniczeniu szkód dla jego działalności gospodarczej spowodowanych takim zakłóceniem;
- 29) „kluczowi operatorzy rynku” oznaczają **przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw surowców krytycznych w Unii oraz przedsiębiorstwa na kolejnych etapach łańcucha dostaw** wykorzystujące **surowce krytyczne, których niezawodne funkcjonowanie ma zasadnicze znaczenie dla dostaw surowców krytycznych**;

- 30) „zapasy strategiczne” oznaczają pewną ilość danego surowca w dowolnej formie, przechowywaną przez podmiot publiczny lub prywatny w celu uwolnienia w przypadku zakłócenia dostaw;
- 31) „duże przedsiębiorstwo” oznacza dowolne przedsiębiorstwo, które w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, zatrudniało średnio ponad 500 pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR;
- 32) „technologie strategiczne” oznaczają **kluczowe** technologie **walnie przyczyniające się** do transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również do zastosowań obronnych, **lotniczych** i kosmicznych;
- 33) „zarząd” oznacza organ administracyjny lub nadzorczy odpowiedzialny za nadzór nad kierownictwem wykonawczym przedsiębiorstwa lub, jeżeli taki organ nie istnieje, osobę lub osoby wykonujące równoważne funkcje;
- 34) **„odpady” oznaczają odpady w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE;**

- 35) „zbieranie” oznacza *zbieranie w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE*;
- 36) „przetwarzanie” oznacza *przetwarzanie w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE*;
- 37) „odzysk” oznacza *odzysk w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE*;
- 38) **„ponowne użycie” oznacza ponowne użycie w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE;**
- 39) „odpady wydobywcze” oznaczają odpady wydobywcze w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 40) „ obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych” oznacza obiekt unieszkodliwiania odpadów w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 41) „wstępna ocena ekonomiczna” oznacza przeprowadzaną na wczesnym etapie ocenę koncepcyjną potencjalnej opłacalności ekonomicznej projektu dotyczącego surowców pod kątem odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych;

- 42) „urządzenie do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego” oznacza nieinwazyjny wyrób medyczny wykorzystujący pole magnetyczne do uzyskania obrazów anatomicznych lub dowolne inne urządzenie wykorzystujące pole magnetyczne do uzyskania obrazu wnętrza obiektów;
- 43) „wiatrowa prądnica mocy” oznacza część turbiny wiatrowej znajdującej się na lądzie lub na morzu, która to część przekształca energię mechaniczną wirnika w energię elektryczną;
- 44) „robot przemysłowy” oznacza automatycznie sterowaną, programowalną, wielozadaniową maszynę manipulacyjną, programowalną w co najmniej trzech osiach, która może być stacjonarna albo mobilna, do zastosowań w automatyce przemysłowej;
- 45) „pojazd silnikowy” oznacza dowolny pojazd posiadający homologację typu, należący do kategorii M lub N w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/858;
- 46) „lekki środek transportu” oznacza dowolny *lekki* pojazd kołowy, który może być napędzany samym silnikiem elektrycznym lub połączeniem silnika i siły ludzkich mięśni, obejmujący hulajnogi elektryczne, rowery elektryczne i pojazdy mające homologację typu należące do kategorii L w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 168/2013;

- 47) „agregat chłodniczy” oznacza element systemu chłodzenia, który wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy, wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą odprowadzenie ciepła z chłodzonych pomieszczeń lub procesów;
- 48) „pompa ciepła” oznacza element systemu ogrzewania, który wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy, wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą dostarczenie ciepła do ogrzewanych pomieszczeń lub procesów;
- 49) „silnik elektryczny” oznacza urządzenie, które przekształca elektryczną moc wejściową w mechaniczną moc wyjściową **w postaci rotacji, przy czym prędkość obrotowa i moment obrotowy zależą od takich czynników, jak częstotliwość napięcia zasilania i liczba biegunów silnika**, o mocy znamionowej równej lub wyższej od 0,12 kW ■ ;
- 50) „pralka automatyczna” oznacza pralkę, która samodzielnie przeprowadza cały cykl prania wsadu bez konieczności interwencji użytkownika w jakimkolwiek momencie trwania programu;

- 51) „suszarka bębnowa” oznacza urządzenie, w którym wyroby włókiennicze są suszone w obracającym się bębnie, przez który przepływa podgrzane powietrze;
- 52) „kuchenka mikrofalowa” oznacza dowolne urządzenie przeznaczone do podgrzewania żywności przy pomocy energii elektromagnetycznej;
- 53) „odkurzacz” oznacza urządzenie usuwające zanieczyszczenia z oczyszczanych powierzchni przepływem powietrza wytworzonym przez *podciśnienie* we wnętrzu urządzenia;
- 54) „zmywarka do naczyń” oznacza maszynę, która myje i płucze zastawy stołowe;
- 55) „magnes trwały” oznacza magnes, który zachowuje właściwości magnetyczne po usunięciu go z zewnętrznego pola magnetycznego;
- 56) „nośnik danych” oznacza liniowy symbol kodu kreskowego, symbol dwuwymiarowy lub inny nośnik danych służący do automatycznej identyfikacji, który może być odczytywany przez urządzenie;

- 57) „unikatowy identyfikator produktu” oznacza неповtarzalny ciąg znaków służący do identyfikacji produktów;
- 58) „powłoka magnezu” oznacza warstwę materiału stosowaną zasadniczo do ochrony magnesów przed korozją;
- 59) „wymontowanie” oznacza obróbkę ręczną, mechaniczną, chemiczną, cieplną lub metalurgiczną skutkującą tym, że poddawane jej komponenty lub materiały da się zidentyfikować jako odrębny strumień wyjściowy lub część strumienia wyjściowego;
- 60) „podmiot zajmujący się recyklingiem” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi recykling w dopuszczonym zakładzie;
- 61) „udostępnienie na rynku” oznacza każde dostarczenie produktu na rynek Unii w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;

- 62) „rodzaj surowca krytycznego” oznacza wprowadzony do obrotu surowiec krytyczny, który odróżnia się pod względem etapu przetwarzania, składu chemicznego, pochodzenia geograficznego lub zastosowanych metod produkcji;
- 63) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie produktu na rynku Unii po raz pierwszy;
- 64) „ocena zgodności” oznacza proces wykazujący, czy zostały spełnione wymagania określone w art. 27, 28 lub 34;

- 65) „partnerstwo strategiczne” oznacza podjęte przez Unię i państwo trzecie **lub kraje i terytoria zamorskie (KTZ)** zobowiązanie do zacieśnienia współpracy związanej z łańcuchem wartości surowców, zawarte w niewiążącym instrumencie określającym konkretne działania będące we wspólnym interesie stron, **które ułatwia obu partnerom uzyskanie korzystnych rezultatów**;
- 66) „zarządzanie z udziałem wielu zainteresowanych stron” oznacza **formalną, konstruktywną i istotną rolę różnego rodzaju zainteresowanych stron, w tym co najmniej społeczeństwa obywatelskiego, w podejmowaniu decyzji dotyczących systemu, udokumentowaną mandatem, zakresem zadań lub innymi dowodami, które potwierdzają lub umożliwiają zaangażowanie wielostronnych przedstawicieli systemu.**

Rozdział 2

Surowce krytyczne i strategiczne

Artykuł 3

Wykaz surowców strategicznych

1. *Za surowce strategiczne uznaje się surowce wymienione w wykazie ujętym w załączniku I sekcja 1, w tym występujące w postaci nieprzetworzonej, uzyskane na każdym etapie przetwarzania oraz będące produktem ubocznym innych procesów wydobywania, przetwarzania lub recyklingu.*
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 38 aktów delegowanych służących zmianie załącznika I sekcja 1 w celu aktualizacji wykazu surowców strategicznych.

Zaktualizowany wykaz surowców strategicznych zawiera te surowce spośród surowców podlegających ocenie, które uzyskały najwyższy wynik pod względem znaczenia strategicznego, przewidywanego wzrostu popytu i trudności w zwiększeniu produkcji. Znaczenie strategiczne, przewidywany popyt i trudność w zwiększeniu produkcji określa się zgodnie z załącznikiem I sekcja 2.

3. Komisja dokona przeglądu i w stosownych przypadkach aktualizacji wykazu surowców strategicznych do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: *trzy* lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co *trzy* lata. ***W uzupełnieniu regularnych przeglądów na wniosek Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych na podstawie monitorowania i testów warunków skrajnych przeprowadzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem Komisja dokonuje przeglądu i w stosownych przypadkach aktualizacji wykazu w dowolnym momencie.***

4. ***W ramach pierwszej aktualizacji wykazu na podstawie ust. 3 Komisja ocenia w szczególności, czy na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z załącznikiem I sekcja 2 i z ust. 2 w wykazie surowców strategicznych powinien pozostać grafit syntetyczny.***

Artykuł 4

Wykaz surowców krytycznych

1. *Za surowce krytyczne uznaje się surowce wymienione w wykazie ujętym w załączniku II sekcja 1, w tym występujące w postaci nieprzetworzonej, uzyskane na każdym etapie przetwarzania oraz będące produktem ubocznym innych procesów wydobywania, przetwarzania lub recyklingu.*
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 38 aktów delegowanych służących zmianie załącznika II sekcja 1 w celu aktualizacji wykazu surowców krytycznych.

Zaktualizowany wykaz surowców krytycznych zawiera surowce strategiczne wymienione w wykazie w załączniku I sekcja 1, jak również wszelkie inne surowce, które osiągają lub przekraczają progi dotyczące zarówno znaczenia gospodarczego, jak i ryzyka związanego z dostawami, o których mowa w ust. 3. Znaczenie gospodarcze i ryzyko związane z dostawami oblicza się zgodnie z załącznikiem II sekcja 2.

3. Progi wynoszą 1 w przypadku ryzyka związanego z dostawami i 2,8 w przypadku znaczenia gospodarczego.
4. Komisja dokona przeglądu i w stosownych przypadkach aktualizacji wykazu surowców krytycznych **zgodnie z ust. 2** do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **trzy** lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie **co najmniej co trzy** lata.

Rozdział 3

Wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców

Sekcja 1

Projekty strategiczne

Artykuł 5

Wskaźniki referencyjne

- 1. Komisja i państwa członkowskie wzmocniają poszczególne etapy łańcucha wartości surowców strategicznych za pomocą środków przewidzianych w niniejszym rozdziale w celu:**
 - a) zadbania o to, aby do 2030 r. znacznie wzrosły zdolności Unii w zakresie każdego z surowców strategicznych, tak aby ogólna zdolność Unii była zbliżona do następujących wskaźników referencyjnych lub je osiągnęła:**
 - (i) zdolność wydobywcza Unii umożliwi wydobycie rud, minerałów lub koncentratów potrzebnych do produkcji co najmniej 10 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych, o ile umożliwiają to unijne zasoby;**

- (ii) zdolność przetwórcza Unii, w tym w odniesieniu do wszystkich pośrednich etapów przetwarzania, jest w stanie pokryć co najmniej 40 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych;*
- (iii) zdolność Unii w zakresie recyklingu, w tym w odniesieniu do wszystkich pośrednich etapów recyklingu, jest w stanie pokryć co najmniej 25 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych, a jednocześnie umożliwia recykling znacznie rosnących ilości każdego z surowców strategicznych zawartych w odpadach;*
- b) dywersyfikacji importu surowców strategicznych do Unii mającej na celu zadbanie o to, aby do 2030 r. jej roczne zużycie każdego z surowców strategicznych na każdym stosownym etapie przetwarzania mogło opierać się na imporcie z kilku państw trzecich, z których żadne nie będzie zapewniało więcej niż 65 % rocznego unijnego zużycia.*

2. *Komisja i państwa członkowskie podejmują wysiłki na rzecz sprzyjania postępowi technologicznemu i zasobooszczędności, aby złagodzić spodziewany wzrost zużycia surowców krytycznych w Unii poniżej prognozy referencyjnej, o której mowa w art. 44 ust. 1, za pomocą odpowiednich środków określonych w niniejszej sekcji i w rozdziale V sekcja 1.*

3. *Do dnia 1 stycznia 2027 r. Komisja przyjmie akt delegowany zgodnie z art. 38 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie unijnych wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności Unii w zakresie recyklingu wyrażonej jako odsetek surowców strategicznych dostępnych w odpowiednich strumieniach odpadów.*

W tym celu akt delegowany wyszczególni strumienie odpadów i surowce strategiczne, w odniesieniu do których dostępne są dostateczne informacje o odpowiednich ilościach odpadów i o zawartości surowców strategicznych w tych strumieniach odpadów w oparciu o wymogi w zakresie sprawozdawczości zawarte w dyrektywie 2000/53/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji²⁸, dyrektywie 2008/98/WE, w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE²⁹ oraz w rozporządzeniu (UE) 2023/1542, aby umożliwić oszacowanie zdolności Unii w zakresie recyklingu jako odsetka surowców strategicznych zawartych w odpowiednich strumieniach odpadów.

²⁸ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. L 269 z 21.10.2000, s. 34).*

²⁹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38).*

Ponadto w akcie delegowanym ustanawia się unijny wskaźnik referencyjny dotyczący zdolności Unii w zakresie recyklingu oparty na zdolności do recyklingu dla każdego surowca strategicznego zawartego w odpowiednich strumieniach odpadów zidentyfikowanych na podstawie akapitu drugiego.

Komisja określa poziom zdolności do recyklingu, o której mowa w akapicie trzecim, w oparciu o następujące elementy:

- a) obecna zdolność Unii w zakresie recyklingu wyrażona jako odsetek surowców strategicznych dostępnych w odpowiednich strumieniach odpadów;*

- b) *zakres, w jakim surowce strategiczne mogą być odzyskiwane z tych strumieni odpadów, z uwzględnieniem wykonalności technologicznej i opłacalności;*
- c) *inne cele określone w innych przepisach Unii dotyczących odzyskiwania surowców strategicznych z odpadów.*

Komisja jest uprawniona do aktualizowania aktu delegowanego, jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w art. 46 ust. 1a, staną się dostępne informacje o odpowiednich ilościach odpadów i o zawartości surowców strategicznych w kolejnych strumieniach odpadów.

Artykuł 6

Kryteria uznawania projektów za strategiczne

■

1. Po złożeniu wniosku przez projektodawcę i zgodnie z procedurą określoną w art. 7 Komisja za strategiczne uznaje projekty dotyczące surowców spełniające następujące kryteria:
 - a) projekt istotnie przyczynia się do bezpieczeństwa unijnych dostaw surowców strategicznych;
 - b) projekt jest lub stanie się technicznie wykonalny w rozsądnym terminie, a spodziewaną wielkość produkcji w projekcie można oszacować z wystarczającym stopniem pewności;

- c) projekt będzie realizowany w sposób zrównoważony, zwłaszcza jeśli chodzi o monitorowanie i minimalizowanie wpływu na środowisko, **zapobieganie negatywnym skutkom społecznym oraz ich minimalizowanie przez** stosowanie odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowanie praw człowieka, **praw ludności rdzennej** i praw pracowniczych, **zwłaszcza w przypadku przymusowego przesiedlenia**, potencjał tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy oraz merytorycznego udziału społeczności lokalnych i istotnych partnerów społecznych, a także stosowanie przejrzystych praktyk działalności gospodarczej obejmujących odpowiednią politykę zgodności służącą przeciwdziałaniu negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej, w tym korupcji i łapownictwu, i minimalizowanie ryzyka ich wystąpienia;
- d) w odniesieniu do projektów w Unii – utworzenie lub funkcjonowanie projektu lub produkcja z niego przyniesie transgraniczne korzyści wykraczające poza dane państwo członkowskie, w tym dla sektorów niższego szczebla;

- e) w odniesieniu do projektów realizowanych w państwach trzecich będących rynkami wschodzącymi lub gospodarkami rozwijającymi się – projekt przyniesie wzajemne korzyści Unii i danemu państwu trzeciemu, generując wartość dodaną w tym państwie.

2. Komisja ocenia spełnienie kryteriów uznania określonych w ust. 1 na podstawie elementów i dowodów wymienionych w załączniku III.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38 służących zmianie załącznika III w celu dostosowania elementów i dowodów, które należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryteriów określonych w ust. 1, do postępu technicznego i naukowego lub w celu uwzględnienia zmian w przepisach Unii lub instrumentach międzynarodowych wymienionych w załączniku III pkt 4 lub przyjęcia dodatkowych przepisów Unii lub instrumentów międzynarodowych istotnych dla spełnienia kryterium, o którym mowa w ust. 1 lit. c).

3. Uznanie projektu za strategiczny nie wpływa na wymogi mające zastosowanie do projektu lub projektodawcy na podstawie prawa międzynarodowego, unijnego lub krajowego.

Artykuł 7

Wniosek i uznanie

1. Wnioski o uznanie projektu dotyczącego surowców za strategiczny przedkłada Komisji projektodawca. Wniosek taki zawiera:
 - a) odpowiednie dowody na spełnienie kryteriów określonych w art. 6 ust. 1;
 - b) klasyfikację projektu zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ, wspartą odpowiednimi dowodami;
 - c) harmonogram realizacji projektu, w tym przegląd wymaganych pozwoleń i status procedury ich wydawania;

- d) plan obejmujący środki służące ułatwianiu uzyskania akceptacji społecznej, w tym w stosownych przypadkach **środki mające ułatwić merytoryczny i aktywny udział społeczności, na które projekt ma wpływ**, utworzenie okresowych kanałów komunikacji z lokalnymi społecznościami, organizacjami, w tym partnerami społecznymi, **i organami, oraz** realizację kampanii uświadamiających i informacyjnych, a także **potencjalne** mechanizmy łagodzące i mechanizmy rekompensat;
- e) **w przypadku projektów mogących wpływać na ludność rdzenną – plan zawierający środki służące merytorycznym konsultacjom z ludnością rdzenną, na którą projekt ma wpływ, poświęconym zapobieganiu niekorzystnemu wpływowi na prawa ludności rdzennej i minimalizowaniu go oraz, w stosownych przypadkach, sprawiedliwej rekompensacie dla tej ludności, a także środki służące uwzględnianiu wyników tych konsultacji; plan można odpowiednio dostosować, jeżeli prawo krajowe państwa, którego terytorium dotyczy projekt, zawiera przepisy dotyczące takich konsultacji, i pod warunkiem, że konsultacje obejmują wszystkie wymienione kwestie;**

- f) informacje o kontroli nad przedsiębiorstwami uczestniczącymi w projekcie, zdefiniowanej zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004, ***a jeżeli w projekcie bierze udział więcej przedsiębiorstw – informacje o względnym udziale każdego z nich w projekcie;***
- g) biznesplan z oceną rentowności projektu;
- h) oszacowanie potencjału projektu, jeśli chodzi o tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, i zapotrzebowania na wykwalifikowaną siłę roboczą w projekcie, ***a także plan wspierania podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz inkluzywnej reprezentacji pracowników;***
- i) ***w przypadku projektów w państwach trzecich lub w krajach i na terytoriach zamorskich, obejmujących wydobywanie – plan poprawy stanu środowiska po zakończeniu eksploatacji w miejscach, na które wpłynął projekt, służący przywróceniu poprzedniego stanu środowiska, z uwzględnieniem wykonalności technicznej i ekonomicznej;***

j) w przypadku projektów związanych wyłącznie z przetwarzaniem lub recyklingiem, zlokalizowanych na obszarach chronionych na mocy dyrektywy 92/43/EWG lub dyrektywy 2009/147/WE – opis odpowiednich pod względem technicznym lokalizacji alternatywnych ocenionych przez projektodawcę oraz powody, dla których nie uznano ich za odpowiednie do lokalizacji projektu.

I

2. *Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający jednolity wzór do stosowania przez projektodawców przy składaniu wniosków, o których mowa w ust. 1. We wzorze tym można wskazać sposób podania informacji, o których mowa w ust. 1. **Ten** akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2.*

W jednolitym wzorze, o którym mowa w akapicie pierwszym, wymaga się dokumentacji tylko w rozsądnym zakresie.

3. *Komisja ocenia wnioski, o których mowa w ust. 1, w procedurze otwartego zaproszenia z regularnie wyznaczanymi datami granicznymi.*

Komisja wyznacza co najmniej 4 daty graniczne w roku. Pierwszą datę graniczną ustala się nie później niż na ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

4. *W terminie 30 dni od mającej zastosowanie daty granicznej Komisja informuje wnioskodawców, czy uznaje informacje zawarte we wniosku za kompletne. Jeżeli wniosek jest niekompletny, Komisja może zażądać od wnioskodawcy przedłożenia bez zbędnej zwłoki dodatkowych informacji wymaganych do uzupełnienia wniosku. W takim przypadku Komisja wskazuje, jakich dodatkowych informacji wymaga.*

5. *Komisja informuje Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, o której mowa w art. 35 („Rada”), o wszystkich wnioskach, które uznano za kompletne zgodnie z akapitem pierwszym.*

6. *Rada spotyka się w regularnych odstępach czasu zgodnie z art. [35 ust. xx], by w uczciwej i przejrzystej procedurze przeprowadzić dyskusję i wydać opinię o spełnieniu przez dane projekty kryteriów określonych w art. 6 ust. 1.*

Przed posiedzeniami, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja przedstawia Radzie swoją ocenę spełnienia przez dane projekty kryteriów określonych w art. 6 ust. 1.

7. *Komisja przekazuje pełny wniosek państwu członkowskiemu, państwu trzeciemu lub krajowi i terytorium zamorskiemu, którego terytorium dotyczy projekt.*

■

8. Jeżeli państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt, sprzeciwia się przyznaniu mu statusu projektu strategicznego, **projekt nie otrzyma statusu projektu strategicznego. Dane państwo członkowskie przedstawia** uzasadnione powody swojej decyzji w dyskusji, **o której mowa w ust. 6.**

W przypadku projektów strategicznych realizowanych w państwach trzecich **lub w krajach i na terytoriach zamorskich** Komisja udostępnia otrzymany wniosek państwu trzeciemu, którego terytorium dotyczy proponowany projekt. Komisja nie zatwierdza wniosku przed otrzymaniem jednoznacznej zgody tego państwa trzeciego.

9. Uwzględniając opinię Rady, o której mowa w ust. 6, Komisja przyjmuje decyzję o uznaniu danego projektu za strategiczny w terminie **90 dni od uznania wniosku za kompletny zgodnie z ust. 4 i** powiadamia o niej wnioskodawcę.

Decyzja Komisji jest *należyte* uzasadniona. Komisja przekazuje swoją *decyzję* Radzie *i państwu członkowskiemu lub państwu trzeciemu, którego terytorium dotyczy* projekt.

10. *W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność lub zakres wniosku lub gdy przed określoną datą graniczną otrzymano zbyt dużo wniosków, aby rozpatrzyć wniosek w terminie, o którym mowa w ust. 9, Komisja może, osobno dla każdego wniosku i nie później niż 20 dni przed upływem terminu, przedłużyć go o maksimum 90 dni. W takim przypadku Komisja informuje pisemnie projektodawcę o przyczynach wydłużenia terminu i o spodziewanej dacie wydania decyzji.*

■

11. Jeżeli Komisja stwierdzi, że dany projekt strategiczny nie spełnia już kryteriów określonych w art. 6 ust. 1, lub jeżeli projekt ten uznano za strategiczny na podstawie wniosku zawierającego *informacje na tyle* nieprawidłowe, że *wpływa to na spełnienie kryteriów zapisanych w art. 6 ust. 1*, Komisja może po uwzględnieniu opinii Rady *uchylić decyzję o przyznaniu statusu projektu strategicznego*.

Przed podjęciem decyzji o uchyleniu tego statusu Komisja przedstawia projektodawcy powody decyzji o uchyleniu, daje mu możliwość odpowiedzi i uwzględnia jego odpowiedź.

12. Projekty, których nie uznaje się już za strategiczne, tracą wszystkie związane z tym statusem prawa wynikające z niniejszego rozporządzenia.
13. *Projekty strategiczne, które nie spełniają już kryteriów określonych w art. 6 ust. 1 wyłącznie ze względu na aktualizację załącznika I, mogą utrzymać status projektu strategicznego przez trzy lata.*

Artykuł 8

Obowiązki sprawozdawcze i informacyjne dotyczące projektów strategicznych

I

1. Projektodawca co dwa lata od daty uznania projektu za strategiczny przedkłada **Komisji** sprawozdanie zawierające co najmniej informacje o:
 - a) postępach w realizacji projektu, zwłaszcza w procedurze wydawania pozwoleń;
 - b) w stosownych przypadkach – o powodach opóźnień względem harmonogramu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c), i o planie zaradzenia tym opóźnieniom;

- c) postępach w finansowaniu projektu, w tym o publicznym wsparciu finansowym.

Komisja przedkłada Radzie ds. surowców krytycznych kopię sprawozdania, by ułatwić dyskusję, o której mowa w art. 7 ust. 6.

- 2. ***Komisja*** może zwrócić się do projektodawców o dodatkowe informacje istotne dla realizacji projektu strategicznego, ***jeżeli jest to konieczne, by stwierdzić, czy kryteria określone w art. 6 ust. 1 są nadal spełniane.***
- 3. Projektodawca powiadamia Komisję o:
 - a) zmianach w projekcie mających wpływ na spełnianie kryteriów określonych w art. 6 ust. 1;
 - b) trwałych zmianach w kontroli nad przedsiębiorstwami uczestniczącymi w projekcie w porównaniu z informacjami, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. e).

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór do stosowania przez projektodawców przy składaniu sprawozdań, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. We wzorze tym można wskazać sposób podania informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

W tych aktach wykonawczych określa się jednolity wzór obejmujący wszystkie informacje wymagane w sprawozdaniu. W jednolitym wzorze wymaga się dokumentacji tylko w rozsądnym zakresie.

5. Projektodawca tworzy i regularnie aktualizuje *stronę internetową przedsiębiorstwa lub* specjalną stronę internetową projektu zawierającą *informacje o projekcie strategicznym istotne dla mieszkańców i aby uzyskać akceptację społeczną dla* projektu, w tym *co najmniej* informacje o skutkach środowiskowych i społecznych oraz korzyściach wynikających z projektu strategicznego. Strona internetowa musi być dostępna dla ogółu społeczeństwa w języku lub językach łatwo zrozumiałych dla miejscowej ludności.

Sekcja 2

Procedura wydawania pozwoleń

Artykuł 9

Pojedynczy punkt kontaktowy

1. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: *dziewięć* miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] państwa członkowskie **tworzą lub** wyznaczają **co najmniej jeden organ jako pojedynczy punkt kontaktowy. Jeżeli państwo członkowskie tworzy lub wyznacza więcej niż jeden pojedynczy punkt kontaktowy, zapewnia istnienie tylko jednego pojedynczego punktu kontaktowego na dany szczebel administracyjny i na dany etap łańcucha wartości surowców krytycznych.**

2. *Jeżeli istnieje więcej niż jeden pojedynczy punkt kontaktowy, państwa członkowskie zapewniają prostą, dostępną stronę internetową, na której jasno wymienione są wszystkie pojedyncze punkty kontaktowe wraz z adresami i środkami komunikacji elektronicznej, sklasyfikowane według szczebli administracyjnych oraz etapów łańcucha wartości surowców krytycznych. Ta strona internetowa może też zawierać treści dostarczone zgodnie z art. 18.*

3. *Pojedyncze punkty kontaktowe, o których mowa w ust. 1, są odpowiedzialne za ułatwianie i koordynowanie procedury wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych oraz za dostarczanie informacji, o których mowa w art. 18, w tym informacji o tym, kiedy wniosek uznaje się za ukończony zgodnie z art. 11 ust. 5. Koordynują i ułatwiają przedkładanie wszelkich stosownych dokumentów i informacji.*

4. *Pojedyncze punkty kontaktowe są jedynym punktem kontaktowym dla projektodawcy i pomagają mu zrozumieć wszelkie kwestie administracyjne istotne dla procedury wydawania pozwoleń.*
 5. *Projektodawcy zgłaszający projekty dotyczące surowców krytycznych mogą kontaktować się z odpowiednią jednostką administracyjną w pojedynczym punkcie kontaktowym odpowiedzialną za zarządzanie zadaniami wymienionymi w niniejszym artykule. W razie zmiany odpowiedniej jednostki właściwa jednostka nadal wypełnia swoje obowiązki określone w niniejszym ustępie do czasu powiadomienia projektodawcy o takiej zmianie.*
- I**
6. Projektodawcy mogą przedkładać wszystkie dokumenty istotne w procedurze wydawania pozwoleń w formie elektronicznej.

7. *Państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie* wszelkich ważnych badań, pozwoleń lub zezwoleń wydanych *lub przeprowadzonych* w związku z danym projektem dotyczącym surowców krytycznych *oraz niewymaganie* powielania badań, pozwoleń lub zezwoleń, chyba że prawo *krajowe lub* unijne wymaga inaczej.
8. *Państwa członkowskie zapewniają* wnioskodawcom łatwy dostęp do informacji o procedurach rozstrzygania sporów w sprawie procedury wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych i do samych takich ■ procedur, w tym w stosownych przypadkach do alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów.
9. Państwa członkowskie zapewniają, aby *pojedynczy punkt kontaktowy*, o którym mowa w ust. 1, miał wystarczająco dużo wykwalifikowanych pracowników i wystarczające zasoby finansowe, techniczne i technologiczne, ■ by móc skutecznie wykonywać zadania powierzone mu na mocy niniejszego rozporządzenia.

■

Artykuł 10

Status priorytetowy projektów strategicznych

1. *Uznaje się, że projekty strategiczne przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii.*

2. *W odniesieniu do wpływu na środowisko lub do obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. c) dyrektywy 92/43/EWG, art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE i art. 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/147/WE lub w art. 4 ust. 8 i 8a rozporządzenia ... [rozporządzenie o odbudowie zasobów przyrodniczych zaproponowane w COM(2022)0304], projekty strategiczne realizowane w Unii uznaje się za będące w interesie publicznym lub w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego i można je uznać za projekty realizowane w nadrzędnym interesie publicznym pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków określonych w tych aktach.*

3. Z myślą o skutecznej obsłudze administracyjnej procedur wydawania pozwoleń związanych z projektami strategicznymi realizowanymi w Unii projektodawcy i wszystkie zainteresowane organy zapewniają jak najszybszą realizację tych procedur zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.
4. Bez uszczerbku dla obowiązków przewidzianych w prawie Unii projektom strategicznym realizowanym w Unii przyznaje się status projektów o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym, jeżeli taki status istnieje w prawie krajowym, i traktuje się je odpowiednio w procedurze wydawania pozwoleń.

5. Wszystkie procedury rozstrzygnięcia sporów, postępowania sądowe, odwołania i środki zaskarżenia związane z procedurą wydawania pozwoleń i z wydawaniem pozwoleń na realizowanie projektów strategicznych w Unii, prowadzone przed jakimikolwiek krajowymi sądami, trybunałami, panelami, w tym mediację lub arbitraż, jeżeli procedury te funkcjonują w prawie krajowym, traktuje się jako pilne, o ile w prawie krajowym przewidziano taki tryb pilny i w stopniu, w jakim go przewidziano, i pod warunkiem przestrzegania mającego zwykle zastosowanie prawa do obrony przysługującego osobom fizycznym lub społecznościom lokalnym. W stosownych przypadkach projektodawcy zgłaszający projekty strategiczne uczestniczą w takich procedurach prowadzonych w trybie pilnym.

Artykuł *II*

Czas trwania procedury wydawania pozwoleń

1. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii procedura wydawania pozwoleń nie może przekraczać:
- a) **27** miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie;
 - b) **15** miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling.

2. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii, dla których procedurę wydawania pozwoleń rozpoczęto przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego, **oraz w odniesieniu do rozszerzenia projektów strategicznych, na które uzyskano już pozwolenie**, czas trwania pozostałych etapów tej procedury po uzyskaniu przez projekt statusu projektu strategicznego nie może przekraczać, na zasadzie odstępstwa od ust. 1:
- a) **24** miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie;
 - b) **12** miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling;
 - c) **jeżeli zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko, etapu oceny, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (i) tej dyrektywy, nie wlicza się do czasu trwania procedury wydawania pozwoleń, o którym mowa w ust. 1 i 2.**

3. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub rozmiar projektu, *państwo członkowskie* może wydłużyć terminy, o których mowa w ust. 1 lit. a) i w ust. 2 lit. a), o maksymalnie *sześć* miesięcy, a terminy, o których mowa w ust. 1 lit. b) i w ust. 2 lit. b), o maksymalnie *trzy* miesiące, zanim te terminy upłyną i indywidualnie dla poszczególnych przypadków. W takim przypadku *wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy*, o którym mowa w art. 9 ust. 1, pisemnie informuje projektodawcę o przyczynach uzasadniających takie wydłużenie terminu i o spodziewanej dacie wydania decyzji kompleksowej.

4. *Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 6 dyrektywy 2011/92/UE ustalenie, czy projekt wymaga oceny zgodnie z art. 5–10 wyżej wymienionej dyrektywy, następuje w terminie 30 dni od dnia, w którym wykonawca przedłożył wszystkie informacje wymagane zgodnie z art. 4 ust. 4 wyżej wymienionej dyrektywy.*

5. Nie później niż **45 dni** po otrzymaniu wniosku o wydanie pozwolenia związanego z projektem strategicznym **wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy**, o którym mowa w art. 9 ust. 1, **uznaje, że wniosek jest kompletny**, lub, jeżeli projektodawca nie przesłał wszystkich informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku, zwraca się do niego o przedłożenie kompletnego wniosku **bez zbędnej zwłoki, wskazując, których informacji brakuje. Jeżeli złożony wniosek uznano za niekompletny po raz drugi, wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy nie zwraca się o informacje w dziedzinach nieobjętych pierwszym żądaniem dodatkowych informacji, a może tylko żądać dalszych dowodów uzupełniających stwierdzone brakujące informacje.**

Data uznania, **o której mowa w akapicie pierwszym**, wyznacza początek procedury wydawania pozwoleń.

6. Nie później niż miesiąc od daty uznania, *o której mowa w ust. 5*, wyznaczony *pojedynczy punkt kontaktowy*, o którym mowa w art. 9 ust. 1, sporządza w ścisłej współpracy z projektodawcą i innymi zainteresowanymi organami szczegółowy harmonogram procedury wydawania pozwoleń. Projektodawca publikuje harmonogram na *dostępnej publicznie* stronie internetowej, o której mowa w *art. 8 ust. 5*. *Wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy*, o którym mowa w art. 9 ust. 1, *aktualizuje harmonogram w przypadku istotnych zmian mogących wpłynąć na termin wydania decyzji kompleksowej*.

7. *Wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 9 ust. 1, powiadamia projektodawcę o terminie sporządzenia sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE, uwzględniając organizację procedury wydawania pozwoleń w danym państwie członkowskim oraz potrzebę zachowania wystarczającej ilości czasu na ocenę sprawozdania. Okresu od terminu przedłożenia sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko do jego rzeczywistego przedłożenia nie wlicza się do czasu trwania procedury wydawania pozwoleń, o której mowa w ust. 1 i 2.*

8. *Jeżeli w wyniku konsultacji prowadzonych zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. g) ppkt (ii) dyrektywy 2011/92/UE trzeba uzupełnić sprawozdanie z oceny oddziaływania na środowisko o dodatkowe informacje, wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 9 ust. 1, może dać projektodawcy możliwość przedstawienia dodatkowych informacji. W takim przypadku wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy powiadamia projektodawcę o terminie przekazania dodatkowych informacji, a termin ten jest nie krótszy niż 30 dni od powiadomienia. Okresu od terminu przedłożenia dodatkowych informacji do ich rzeczywistego przedłożenia nie wlicza się do czasu trwania procedury wydawania pozwoleń, o której mowa w ust. 1 i 2.*
9. Terminy określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz dla administracyjnych procedur odwoławczych i środków zaskarżenia rozpatrywanych przed sądem lub trybunałem.

Terminy określone w niniejszym artykule w odniesieniu do wszelkich procedur wydawania pozwoleń pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek krótszych terminów określonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 12

Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe

1. Jeżeli projekt strategiczny **wymaga** oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 5–9 dyrektywy 2011/92/UE, odpowiedni projektodawca **w terminie 30 dni od powiadomienia o uznaniu projektu za strategiczny, a przed złożeniem wniosku** zwraca się **do wyznaczonego pojedynczego punktu kontaktowego** o opinię dotyczącą zakresu i stopnia szczegółowości informacji, jakie należy zawrzeć w raporcie z oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 5 ust. 1 tej dyrektywy.

Wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy zapewnia jak najszybsze wydanie opinii, o której mowa w akapicie pierwszym, w terminie nieprzekraczającym **45 dni** od daty złożenia wniosku przez projektodawcę.

2. W odniesieniu do projektów strategicznych, w których obowiązek przeprowadzenia oceny skutków dla środowiska wynika jednocześnie z dyrektywy 92/43/EWG, dyrektyw 2000/60/WE, 2008/98/WE, 2009/147/WE, 2010/75/UE, 2011/92/UE lub dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE³⁰, **państwo członkowskie** zapewnia zastosowanie skoordynowanej lub wspólnej procedury spełniającej **wszystkie** wymogi tych przepisów Unii.

W skoordynowanej procedurze, o której mowa w akapicie pierwszym, **█** właściwy organ **█** koordynuje prowadzenie poszczególnych ocen wpływu na środowisko danego projektu wymaganych przez odpowiednie przepisy Unii.

We wspólnej procedurze, o której mowa w akapicie pierwszym, **█** właściwy organ **█** zapewnia przeprowadzenie jednej oceny wpływu danego projektu na środowisko wymaganej przez odpowiednie przepisy Unii.

³⁰ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 1).*

3. Właściwy organ ▮ zapewnia **wydanie** przez zainteresowane organy uzasadnionej konkluzji, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) pkt (iv) dyrektywy 2011/92/UE, dotyczącej oceny oddziaływania projektu strategicznego na środowisko, w terminie **90 dni** od otrzymania wszystkich niezbędnych informacji zebranych zgodnie z art. 5, 6 i 7 tej dyrektywy oraz od zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6 i 7 tej dyrektywy.

4. *W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub wielkość projektu, właściwy organ może wydłużyć termin, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, o maksymalnie 20 dni, przed upływem tego terminu i rozpatrując każdy przypadek indywidualnie. W takim przypadku wyznaczony pojedynczy punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 9 ust. 1, pisemnie informuje projektodawcę o przyczynach uzasadniających takie wydłużenie terminu i o spodziewanej dacie wydania uzasadnionej konkluzji.*

5. *W przypadku projektów strategicznych czas trwania konsultacji z zainteresowaną społecznością, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2011/92/UE, oraz z organami, o których mowa w art. 6 ust. 1 tej dyrektywy, w sprawie sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tej dyrektywy, nie może być dłuższy niż 85 dni ani krótszy niż 30 dni zgodnie z art. 6 ust. 7 wyżej wymienionej dyrektywy. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub wielkość projektu, państwo członkowskie może przedłużyć ten termin maksymalnie o kolejne 40 dni. Pojedynczy punkt kontaktowy informuje projektodawcę o przyczynach wydłużenia terminu.*

█

6. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do procedury wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, dla których rozpoczęto tę procedurę, zanim uzyskały one status projektu strategicznego.

Ust. 2–4 niniejszego artykułu mają zastosowanie do procedury wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, dla których rozpoczęto tę procedurę, zanim uzyskały one status projektu strategicznego, tylko w takim zakresie, w jakim nie zakończono jeszcze działań, o których mowa w tych ustępach.

Artykuł 13

Planowanie

1. **█** Organy krajowe, regionalne i lokalne odpowiedzialne za przygotowanie planów, w tym planów zagospodarowania przestrzennego i użytkowania gruntów, w stosownych przypadkach **rozważają włączenie** do tych planów przepisów o opracowywaniu projektów dotyczących surowców krytycznych. Priorytetowo traktują **przy tym** grunty sztuczne i zabudowane, tereny przemysłowe, **czynne lub porzucone kopalnie, w tym w stosownych przypadkach stwierdzone złoża mineralów**.

2. Jeżeli plany zawierające przepisy o opracowywaniu projektów dotyczących surowców krytycznych wymagają oceny zgodnie z dyrektywą **Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE**³¹ i z art. 6 dyrektywy 92/43/EWG, oceny te są łączone. **Tam, gdzie ma to zastosowanie**, ta połączona ocena dotyczy również wpływu na potencjalnie dotknięte projektem jednolite części wód **■**, o których mowa w dyrektywie 2000/60/WE **■**. Jeżeli odpowiednie państwa członkowskie są zobowiązane do oceny wpływu już realizowanych lub przyszłych działań na środowisko morskie, w tym na wzajemne oddziaływanie lądu i morza, zgodnie z art. 4 dyrektywy **Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE**³², połączona ocena obejmuje również te wpływy.

³¹ **Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).**

³² **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135).**

Artykuł 14

Stosowanie konwencji EKG ONZ

1. Przepisy niniejszego rozporządzenia są bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z **■** Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus 25 czerwca 1998 r., oraz z Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisanej w Espoo 25 lutego 1991 r., **i z dołączonego do niej protokołu o strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, podpisanego w Kijowie 21 maja 2003 r.**
2. Wszystkie decyzje przyjęte na mocy niniejszej sekcji są udostępniane publicznie **w łatwo zrozumiałej formie, a wszystkie decyzje dotyczące jednego projektu są udostępniane na tej samej stronie internetowej.**

Sekcja 3

Warunki podstawowe

Artykuł 15

Przyspieszenie realizacji *projektów strategicznych*

1. Komisja, *w stosownych przypadkach we współpracy z państwami członkowskimi, dąży do* przyspieszenia projektów strategicznych i przyciągnięcia do nich prywatnych inwestycji. Takie działania mogą, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, obejmować udzielanie i koordynowanie wsparcia dla projektów strategicznych borykających się z trudnościami w dostępie do finansowania.

2. **Państwo** członkowskie, **którego terytorium dotyczy projekt strategiczny, wprowadza środki** ułatwiające jego **terminową** i skuteczną realizację. **Środki te mogą obejmować:**

- a) pomoc w zagwarantowaniu zgodności z istniejącymi obowiązkami administracyjnymi i sprawozdawczymi;
- b) pomoc dla projektodawców w dalszym zwiększaniu **merytorycznego zaangażowania i czynnego udziału społeczności, na które projekt ma wpływ.**

█

Artykuł 16

Koordinacja finansowania

1. Stała podgrupa, o której mowa w **art. 36 ust. 8** lit. a), na wniosek projektodawcy zgłaszającego projekt strategiczny omawia projekt i doradza, jak można skompletować jego finansowanie, uwzględniając już zapewnione finansowanie i co najmniej następujące elementy:
 - a) dodatkowe prywatne źródła finansowania;
 - b) wsparcie ze środków Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, **ze szczególnym uwzględnieniem inicjatywy *Global Gateway* w przypadku projektów strategicznych realizowanych poza Unią;**
 - c) istniejące instrumenty i programy państw członkowskich, w tym te, które są wkładem ze strony **agencji kredytów eksportowych**, krajowych banków prorozwojowych oraz krajowych instytucji prorozwojowych;
 - d) stosowne programy finansowania unijnego.

2. *Na podstawie opinii stałej podgrupy, o której mowa w art. 36 ust. 8, Komisja przedkłada Radzie ds. surowców krytycznych, dwa lata po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, sprawozdanie opisujące przeszkody w dostępie do finansowania oraz zalecenia służące ułatwieniu dostępu do finansowania projektów strategicznych.*

Artykuł 17

Pośredniczenie w zawieraniu umów odbioru

1. Komisja tworzy system ułatwiania zawierania umów odbioru związanych z projektami strategicznymi, zgodnie z regułami konkurencji.

2. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia potencjalnym odbiorcom składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości surowców strategicznych, które zamierzają zakupić;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.

3. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia projektodawcom zgłaszającym projekty strategiczne składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości surowców strategicznych, na które chcą zawrzeć umowy odbioru;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego, w którym są skłonni sprzedawać;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.

4. Na podstawie ofert otrzymanych zgodnie z ust. 2 i 3 Komisja kontaktuje projektodawców projektów strategicznych z potencjalnymi, odpowiednimi dla ich projektu odbiorcami.

Artykuł 18

Dostępność informacji administracyjnych w internecie

1. Państwa członkowskie udostępniają w internecie, w scentralizowany i łatwo dostępny sposób, następujące informacje o poniższych procedurach administracyjnych związanych z projektami dotyczącymi surowców krytycznych:
 - a) *informacje, o których mowa w art. 9 ust. 2;*
 - b) *procedura wydawania pozwoleń i powiązane procedury administracyjne niezbędne do uzyskania pozwolenia;*

- c) usługi finansowe i inwestycyjne;
- d) możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego;
- e) usługi wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej, dotyczące m.in. deklaracji podatku od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego lub prawa pracy.

2. ***Komisja podaje w internecie, w sposób scentralizowany i łatwo dostępny, informacje o procedurach administracyjnych istotne dla uzyskania statusu projektów strategicznych oraz o korzyściach z uzyskania tego statusu.***

Sekcja 4

Poszukiwania

Artykuł 19

Krajowe programy poszukiwań

1. Każde państwo członkowskie opracowuje krajowy program poszukiwań ogólnych ukierunkowanych na surowce krytyczne *i minerały nośnikowe surowców krytycznych*. Każde państwo członkowskie opracowuje pierwszy taki program do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Programy krajowe poddaje się przeglądowi, a w razie potrzeby aktualizuje co najmniej co pięć lat.

2. Krajowe programy poszukiwań, o których mowa w ust. 1, obejmują środki służące zwiększeniu ilości dostępnych informacji o złożach surowców krytycznych w Unii . Środki te obejmują w stosownych przypadkach następujące działania:

- a) mapowanie surowców mineralnych w odpowiedniej skali;
- b) kampanie geochemiczne, mające na celu m.in. ustalenie składu chemicznego gleb, osadów i skał;
- c) badania z zakresu nauk o Ziemi, np. badania geofizyczne;
- d) przetwarzanie danych zgromadzonych w poszukiwaniach ogólnych, w tym opracowywanie map predykcyjnych;
- e) ponowne przetworzenie istniejących danych z badań z zakresu nauk o Ziemi w celu sprawdzenia obecności niezidentyfikowanych złóż minerałów zawierających surowce krytyczne ***i minerały nośnikowe surowców krytycznych***;

f) jeżeli w warunkach geologicznych danego państwa członkowskiego środki wymienione w ust. 2 z wysokim stopniem pewności nie pozwolą znaleźć żadnych złóż surowców krytycznych ani ich minerałów nośnikowych, program krajowy, o którym mowa w ust. 1, może składać się z potwierdzających to dowodów naukowych; dowody takie aktualizuje się w regularnie prowadzonym przeglądzie programu krajowego, by odzwierciedlić wszelkie zmiany w wykazie surowców krytycznych.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji swoje programy krajowe, o których mowa w ust. 1.
4. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, państwa członkowskie przedstawiają informacje o postępach we wdrażaniu środków zapisanych w ich programach krajowych.

5. Na ogólnodostępnej stronie internetowej państwa członkowskie udostępniają publicznie *mapy zawierające podstawowe* informacje o występujących na ich terytorium złożach minerałów zawierających surowce krytyczne, gromadzone za pomocą środków określonych w programach krajowych, o których mowa w ust. 1. Informacje te w stosownych przypadkach obejmują klasyfikację stwierdzonych złóż według ramowej klasyfikacji zasobów ONZ. ***Na żądanie udostępnia się bardziej szczegółowe informacje, w tym przetworzone dane geofizyczne i geochemiczne o odpowiedniej rozdzielczości oraz wielkoskalowe mapy geologiczne.***

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór udostępniania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Wzór ten może wskazywać sposób wyrażania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

6. Uwzględniając istniejącą współpracę w poszukiwaniach ogólnych, stała podgrupa, o której mowa w *art. 36 ust. 8 lit. c)*, omawia programy krajowe, o których mowa w ust. 1, oraz ich realizację, w tym co najmniej:
- a) potencjał współpracy, w tym w transgranicznych poszukiwaniach złóż surowców mineralnych i wspólnych formacji geologicznych;
 - b) najlepsze praktyki związane ze środkami wymienionymi w ust. 2;
 - c) możliwość stworzenia zintegrowanej bazy danych na potrzeby przechowywania wyników programów krajowych, o których mowa w ust. 1.

█

Rozdział 4

Monitorowanie i ograniczanie ryzyka

Artykuł 20

Monitorowanie i test warunków skrajnych

1. Komisja monitoruje ryzyko związane z dostawami surowców krytycznych, *zwłaszcza ryzyko zakłócenia konkurencji lub fragmentacji rynku wewnętrznego.*

Monitorowanie to obejmuje co najmniej zmiany następujących parametrów:

- a) przepływy handlowe *między Unią a państwami trzecimi oraz na jednolitym rynku;*
- b) popyt i podaż;

- c) koncentracja podaży;
 - d) produkcja unijna i światowa oraz zdolności produkcyjne na różnych etapach łańcucha wartości;
 - e) *zmienność cen;*
 - f) *wąskie gardła na wszystkich etapach produkcji unijnej i wąskie gardła w wydawaniu pozwoleń na realizację projektów strategicznych w Unii;*
- █
- g) *potencjalne przeszkody na rynku wewnętrznym w handlu surowcami lub towarami, w których surowce krytyczne są materiałem wsadowym.*
- █

2. Organy krajowe uczestniczące w stałej podgrupie, o której mowa w **art. 36 ust. 8 lit. e)**, wspierają Komisję w monitorowaniu, o którym mowa w ust. 1, za pomocą:
- a) dzielenia się **istotnymi** dostępnymi im informacjami o zmianach parametrów wymienionych w ust. 1, z **wyjątkiem art. 20 ust. 1 lit. e)**, w tym informacjami, o których mowa w art. 21;
 - b) gromadzenia w koordynacji z Komisją i pozostałymi organami uczestniczącymi informacji o zmianach parametrów wymienionych w ust. 1, w tym informacji, o których mowa w art. 21;
 - c) analizy ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle zmian parametrów wymienionych w ust. 1;
 - d) **bezwłocznego informowania Komisji, jeżeli państwo członkowskie uzyska informacje o ryzyku poważnych zakłóceń w dostawach surowców krytycznych.**

3. Komisja, we współpracy z organami krajowymi uczestniczącymi w stałej podgrupie, o której mowa w *art. 36 ust. 8 lit. e)*, zapewnia przeprowadzanie testu warunków skrajnych dla każdego łańcucha dostaw surowców strategicznych co najmniej raz na trzy lata ***lub w razie wykrycia znacznego wzrostu ryzyka związanego z dostawami w wyniku monitorowania, o którym mowa w ust. 1.*** W tym celu stała podgrupa, o której mowa w *art. 36 ust. 8 lit. e)*, koordynuje i rozdziela między poszczególne organy uczestniczące prowadzenie testów warunków skrajnych dla poszczególnych surowców strategicznych.

Testy warunków skrajnych, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ocenę podatności unijnego łańcucha dostaw danego surowca strategicznego na zakłócenia dostaw przez oszacowanie wpływu różnych scenariuszy mogących powodować takie zakłócenia oraz ich potencjalnych skutków, z uwzględnieniem co najmniej następujących elementów:

- a) miejsca, gdzie dany surowiec jest wydobywany, przetwarzany lub poddawany recyklingowi;

- b) zdolności podmiotów gospodarczych w całym łańcuchu wartości, a także struktury rynku;
- c) czynników mogących wpłynąć na dostawy, m.in. sytuacji geopolitycznej, logistyki, dostaw energii, siły roboczej lub klęsk żywiołowych;
- d) dostępności źródeł dostaw *i zdolności do ich szybkiej dywersyfikacji, zastąpienia materiałów lub zmniejszenia popytu*;
- e) podmiotów wykorzystujących dane surowce w całym łańcuchu wartości i ich udziału w popycie, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji technologii istotnych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych oraz lotniczych i kosmicznych;
- f) *potencjalnych przeszkód na rynku wewnętrznym w handlu surowcami lub towarami, w których surowce krytyczne są materiałem wsadowym.*

4. Na ogólnodostępnej stronie internetowej Komisja udostępnia publicznie i regularnie aktualizuje tablicę monitorowania zawierającą:

- a) **zbiorczo przedstawione** informacje o zmianach parametrów, o których mowa w ust. 1;
- b) **zbiorczy opis** obliczeń dotyczących ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle informacji, o których mowa w lit. a);

■

- c) w stosownych przypadkach **ogólne** sugestie dotyczące odpowiednich strategii łagodzących mających zmniejszać ryzyko dla dostaw, **chyba że zagraża to ochronie tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa oraz innych informacji szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych.**

5. ***Komisja analizuje*** informacje zebrane zgodnie z ust. 1, 2 i 3. ***Jeżeli na podstawie tej analizy Komisja*** uzna, że istnieją wyraźne przesłanki ryzyka zakłócenia dostaw ***mogącego wpłynąć na konkurencję lub doprowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego***, informuje państwa członkowskie, Radę ds. surowców krytycznych i organy zarządzające Unii o mechanizmach czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego, których zakres obejmuje dane surowce krytyczne lub strategiczne. ***W stosownych przypadkach Komisja ocenia również, czy ryzyko to wymaga aktualizacji wykazu surowców strategicznych zgodnie z art. 3 ust. 3.***

█

Artykuł 21

Obowiązki dotyczące monitorowania

1. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o ■ nowych lub już istniejących na ich terytorium projektach dotyczących surowców *krytycznych*, istotnych z punktu widzenia art. 20 ust. 1 lit. d), z uwzględnieniem klasyfikacji nowych projektów zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.

2. Państwa członkowskie wskazują kluczowych operatorów rynku w łańcuchu wartości surowców krytycznych, którzy mają siedziby na ich terytorium, oraz:
- a) monitorują ich działalność, **przeszukując publicznie dostępne dane, a w razie potrzeby również** rozsyłając regularne i proporcjonalne ankiety służące zebraniu informacji wymaganych do zadań związanych z monitorowaniem, o których mowa w art. 20; **kluczowi operatorzy rynku mogą odmówić przekazania danych wymaganych w ankietach, jeżeli ich udostępnienie oznaczałoby ujawnienie tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa, i wypełniają ankietę tylko w takim zakresie, w jakim wymagane informacje są już dla nich dostępne; jeżeli kluczowy operator rynku odmówi przekazania żądanych danych, składa uzasadnione powiadomienie państwu członkowskiemu, które o te dane wniosło;**
 - b) w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, przedstawiają informacje o **zbieraniu informacji zgodnie z ust. 2 lit. a);**
 - c) bezzwłocznie powiadamiają Komisję o poważnych wydarzeniach, które mogą utrudnić kluczowym operatorom rynku normalne prowadzenie działalności.

3. Państwa członkowskie przekazują dane zgromadzone zgodnie z ust. 2 lit. a) i b) niniejszego artykułu krajowym organom statystycznym i Eurostatowi do celów zestawiania danych statystycznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009. Państwa członkowskie wyznaczają krajowy organ odpowiedzialny za przekazywanie danych krajowym organom statystycznym i Eurostatowi.

Artykuł 22

Sprawozdawczość dotycząca zapasów strategicznych

1. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje o stanie swoich zapasów strategicznych surowców strategicznych. ***Państwa członkowskie nie są zobowiązane przekazywać informacji o niektórych zapasach strategicznych, jeżeli ich ujawnienie może zagrozić ich obronności i bezpieczeństwu narodowemu. W takim przypadku składają uzasadnione powiadomienie.***

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują zapasy znajdujące się w posiadaniu wszystkich organów publicznych, przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów gospodarczych, którym państwo członkowskie powierzyło gromadzenie zapasów strategicznych w swoim imieniu, i zawierają co najmniej opis:
- a) **zbiorczo przedstawionego** poziomu dostępnych zapasów każdego surowca strategicznego, mierzony zarówno w tonach, jak i jako odsetek rocznego krajowego zużycia danych materiałów, a także postaci chemicznej i czystości składowanych materiałów;
 - b) **zbiorczo przedstawionych** zmian poziomu dostępnych zapasów każdego surowca strategicznego w ciągu poprzednich pięciu lat;
 - c) wszelkich zasad lub procedur mających zastosowanie do uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych, **chyba że zagraża to ochronie tajemnic handlowych i tajemnic przedsiębiorstwa oraz innych informacji szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych.**
3. Sprawozdanie może zawierać również informacje o zapasach strategicznych surowców krytycznych i innych.

Artykuł 23

Koordinacja zapasów strategicznych

1. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dwa lata Komisja udostępnia Radzie ds. surowców krytycznych („Rada”), na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z art. 22 ust. 1:
 - a) projekt wskaźnika referencyjnego do określania bezpiecznego poziomu zapasów unijnych każdego surowca strategicznego, określonego zgodnie z ust. 2;
 - b) porównanie ogólnego poziomu zapasów unijnych każdego surowca strategicznego i projekt wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w lit. a);
 - c) informacje o potencjalnej transgranicznej dostępności zapasów strategicznych w świetle zasad lub procedur ich uwalniania, przydziału i dystrybucji.

2. Komisja, uwzględniając opinie Rady, przyjmuje wskaźnik referencyjny do określania bezpiecznego poziomu unijnych zapasów surowców strategicznych, który:
- a) jest wyrażony jako ilość potrzebna do pokrycia danej liczby dni średniego dziennego przywozu netto w razie zakłócenia dostaw, obliczona na podstawie wielkości przywozu w poprzednim roku kalendarzowym;
 - b) uwzględnia *publicznie dostępne informacje* o zapasach w posiadaniu podmiotów prywatnych **■** ;
 - c) jest proporcjonalny do ryzyka dla dostaw i do znaczenia gospodarczego danego surowca strategicznego.

3. Komisja, biorąc pod uwagę opinie Rady, może skierować do państw członkowskich opinie dotyczące:
- a) zwiększenia poziomu zapasów strategicznych, ***a w stosownych przypadkach również zdolności produkcyjnych***, biorąc pod uwagę porównanie, o którym mowa w ust. 1 lit. b), względny rozkład istniejących zapasów wśród państw członkowskich oraz zużycie surowców strategicznych przez podmioty gospodarcze na terytorium poszczególnych państw członkowskich;
 - b) zmiany lub koordynacji zasad lub procedur uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych w celu poprawy potencjalnej dostępności transgranicznej, w stosownych przypadkach zwłaszcza do produkcji technologii strategicznych.
4. Przygotowując opinie, o których mowa w ust. 3, ***Komisja i Rada*** zwracają szczególną uwagę na konieczność utrzymania ***i wspierania*** zachęt dla podmiotów prywatnych opierających swoją działalność na materiałach wsadowych w postaci surowców strategicznych, by tworzyły własne zapasy lub stosowały inne środki w celu zarządzania ryzykiem związanym z dostawami.

5. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, państwa członkowskie informują, czy i jak zastosowały lub zamierzają zastosować się do opinii, o których mowa w ust. 3.
6. Zanim co najmniej dwa państwa członkowskie wezmą udział w międzynarodowych lub wielostronnych forach dotyczących zapasów strategicznych surowców strategicznych, Komisja zapewnia uprzednią koordynację w postaci rozmów między zainteresowanymi państwami członkowskimi a Komisją albo w postaci specjalnego posiedzenia Rady.
7. Komisja przekazuje zgromadzone dane o dostępnych zapasach unijnych organom zarządzającym Unii odpowiedzialnym za mechanizmy czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego obejmujące dane surowce strategiczne.
8. ***Żadne przepisy niniejszego artykułu ani art. 22 nie nakładają na państwo członkowskie obowiązku utrzymywania lub uwalniania zapasów strategicznych.***

Artykuł 24

Gotowość przedsiębiorstwa na wypadek zagrożeń █

1. *W terminie 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i 12 miesięcy od każdej aktualizacji wykazu surowców strategicznych zgodnie z art. 3 państwa członkowskie wskazują duże przedsiębiorstwa działające na ich terytorium i wykorzystujące surowce strategiczne do produkcji baterii do magazynowania energii i do elektromobilności, urządzeń do produkcji i wykorzystania wodoru, urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, statków powietrznych, silników trakcyjnych, pomp ciepła, urządzeń do przesyłania i przechowywania danych, mobilnych urządzeń elektronicznych, sprzętu do obróbki przyrostowej, urządzeń robotyki, dronów, wyrzutni raketowych, satelitów lub zaawansowanych czipów.*

█

2. **Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, co najmniej raz na trzy lata i w zakresie, w jakim wymagane informacje są im dostępne, prowadzą ocenę ryzyka swojego łańcucha dostaw surowców strategicznych, obejmującą:**
- a) mapy miejsc wydobycia, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych, z których korzystają;
 - b) *analizę czynników mogących wpływać na ich dostawy surowców strategicznych;*
 - c) *ocenę ich podatności na zakłócenia w dostawach.*
3. *Jeżeli dostawcy nie udostępniają na żądanie przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, informacji, o których mowa w ust. 2, mogą one przeprowadzić ocenę ryzyka w miarę możliwości, na podstawie informacji opublikowanych przez Komisję zgodnie z art. 20 ust. 4 lub udostępnionych publicznie w inny sposób.*

4. *Jeżeli w wyniku oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, wykryte zostaną znaczne podatności na zakłócenia w dostawach, przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, dążą do zmniejszenia tych podatności, w tym przez ocenę możliwości dywersyfikacji swoich łańcuchów dostaw lub zastąpienia surowców strategicznych.*
5. *Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, mogą przedstawić swojemu zarządowi sprawozdanie zawierające wyniki oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, w tym źródło informacji będących podstawą oceny wszelkich wykrytych znacznych zagrożeń, a także przewidywane lub wdrożone środki zmniejszające ryzyko.*
6. *Państwa członkowskie mogą wymagać od przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, by przedstawiały swojemu zarządowi sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, oraz wnioski o udzielenie informacji, o których mowa w ust. 3.*

Artykuł 25

Wspólne zakupy

1. Komisja tworzy i obsługuje system agregowania popytu zainteresowanych przedsiębiorstw, które zużywają surowce strategiczne i mają siedzibę w Unii, a także poszukuje ofert od dostawców w celu zaspokojenia tego zagregowanego popytu. Obejmuje to zarówno nieprzetworzone, jak i przetworzone surowce strategiczne.
2. *Zanim utworzy system, o którym mowa w ust. 1, Komisja w porozumieniu z Europejską Radą ds. Surowców Krytycznych prowadzi ocenę spodziewanego wpływu tego systemu na rynek w odniesieniu do każdego surowca strategicznego, by uniknąć niewspółmiernego wpływu na konkurencję na rynku wewnętrznym.*

3. *Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1a, tworząc i obsługując system, o którym mowa w ust. 1, Komisja:*
- a) wybiera, dla których surowców strategicznych – i na którym etapie ich przetwarzania – można zastosować ten system, uwzględniając względne ryzyko związane z dostawami różnych surowców strategicznych ■ ;
 - b) ustala minimalne ilości materiału wymaganego do udziału w systemie, uwzględniając przewidywaną liczbę zainteresowanych uczestników oraz konieczność zapewnienia możliwej do opanowania ilości uczestników, ***a jednocześnie pamiętając o potrzebach małych i średnich przedsiębiorstw.***
4. Udział w systemie, o którym mowa w ust. 3 lit. b), jest otwarty i przejrzysty dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii ■ .

5. Przedsiębiorstwa unijne ■ uczestniczące w systemie, o którym mowa w ust. 1, mogą wspólnie i przejrzystie negocjować zakup, w tym ceny lub inne warunki umowy zakupu, lub korzystać ze wspólnych zakupów, by uzyskać lepsze warunki od dostawców lub zapobiegać niedoborom. Uczestniczące przedsiębiorstwa unijne ■ przestrzegają prawa Unii, w tym unijnego prawa konkurencji.
6. Podmioty wyklucza się z udziału w charakterze dostawcy, a także z uczestnictwa w agregacji popytu i we wspólnych zakupach, jeżeli są one:
- a) objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE;
 - b) bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 176 rozporządzenia **Parlamentu Europejskiego i Rady** (UE, Euratom) 2018/1046³³ Komisja zleca w drodze postępowania o udzielenie zamówienia na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 świadczenie usług niezbędnych do utworzenia i obsługi systemu na mocy ust. 1 podmiotowi z siedzibą w Unii, działającemu jako dostawca usług. Wybrany dostawca usług nie może mieć żadnego konfliktu interesów.
8. Komisja określa w umowie o świadczenie usług zadania, które ma wypełnić dostawca usług, w tym przydział popytu, przydział praw dostępu do dostaw, rejestrację i weryfikację wszystkich uczestników, publikację i sprawozdawczość z działalności oraz wszelkie inne zadania niezbędne do utworzenia i obsługi systemu. Umowa o świadczenie usług dotyczy również praktycznych aspektów działania dostawcy usług, obejmujących używanie narzędzia informatycznego, środki bezpieczeństwa, walutę lub waluty, system płatności i zobowiązania.

³³ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).**

9. W umowie o świadczenie usług zawartej z dostawcą usług zastrzega się dla Komisji prawo do monitorowania i kontroli dostawcy usług. W tym celu Komisja ma pełny dostęp do informacji będących w posiadaniu dostawcy usług w związku z umową. Wszystkie serwery i informacje muszą być fizycznie zlokalizowane i przechowywane na terytorium Unii.

10. Umowa o świadczenie usług zawarta z wybranym dostawcą usług określa własność informacji uzyskanych przez dostawcę usług i przewiduje możliwość przekazania ich Komisji w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług.

Rozdział 5

Zrównoważoność

Sekcja 1

Obieg zamknięty

Artykuł 26

Krajowe środki dotyczące obiegu zamkniętego

1. W terminie *dwóch* lat od daty wejścia w życie *aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 7*, każde państwo członkowskie przyjmuje i wdraża krajowe programy, które zawierają *lub do których zostaną włączone* środki mające na celu:

- a) *sprzyjanie postępowi technologicznemu i zasobooszczędności, by złagodzić spodziewany wzrost zużycia surowców krytycznych w Unii;***

- b) *propagowanie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ponownego używania i naprawiania produktów i komponentów o odpowiednim potencjale odzysku surowców krytycznych;*
- c) *zwiększenie skali zbierania, sortowania i przetwarzania odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych, w tym złomu metalowego, i zapewnienie wprowadzenia tych odpadów do odpowiedniego systemu recyklingu, by zmaksymalizować dostępność i jakość materiału nadającego się do recyklingu w zakładach recyklingu surowców krytycznych;*
- d) *zwiększenie wykorzystania wtórnych surowców krytycznych ■, w tym takimi środkami jak uwzględnianie zawartości materiałów z recyklingu w kryteriach udzielania zamówień publicznych lub zachęty finansowe do stosowania wtórnych surowców krytycznych;*

■

- e) zwiększenie dojrzałości technologicznej technologii recyklingu surowców krytycznych oraz ■ propagowanie *projektowania pod kątem obiegu zamkniętego*, efektywności materiałowej i zastępowania surowców krytycznych w *produktach i* zastosowaniach, przynajmniej przez włączenie działań wspierających w tym zakresie do krajowych programów badań i innowacji;
- f) zapewnienie *wdrożenia środków dających ich pracownikom* umiejętności potrzebne do wspierania obiegu zamkniętego łańcucha wartości surowców krytycznych, *w tym środków dotyczących doskonalenia zawodowego i przekwalifikowania*;
- g) *dążenie do tego, by wkłady finansowe wnoszone przez producenta (jeżeli istnieją w prawie krajowym) zgodnie z obowiązkami rozszerzonej odpowiedzialności producenta nałożonymi zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, sprzyjały większej zawartości w produktach wtórnych surowców krytycznych odzyskanych z odpadów poddanych recyklingowi zgodnie z odpowiednimi normami środowiskowymi przyjętymi w prawie Unii*;

h) zapewnienie, by wywożone surowce krytyczne, które utraciły status odpadu, spełniały warunki ustalone w dyrektywie 2008/98/WE i innych odpowiednich przepisach Unii;

i) w stosownych przypadkach wspieranie stosowania unijnych norm jakości do procesów recyklingu strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne.

2. Programy, o których mowa w ust. 1, można włączyć do nowych lub istniejących planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów przyjętych na podstawie art. 28 i 29 dyrektywy 2008/98/WE.

Programy krajowe, o których mowa w akapicie pierwszym, poddaje się przeglądowni i w razie potrzeby aktualizuje najpóźniej pięć lat po ich przyjęciu.

3. Programy, o których mowa w ust. 1, obejmują zwłaszcza produkty i odpady nieobjęte żadnymi szczególnymi wymogami dotyczącymi zbierania, przetwarzania, recyklingu lub ponownego użycia na mocy przepisów Unii. W przypadku innych produktów i odpadów wdraża się środki zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii.

W odniesieniu do ust. 1 lit. a), **b) i d)** programy, o których mowa w tym ustępie, mogą obejmować, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, wprowadzenie zachęt finansowych, takich jak zniżki, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji, by zachęcać do **przygotowywania do ponownego użycia, do** ponownego użycia produktów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych oraz do zbierania **i obróbki** odpadów pochodzących z takich produktów.

█

4. Krajowe środki, o których mowa w ust. 1 i 2, opracowuje się tak, by uniknąć barier w handlu i zakłóceń konkurencji zgodnie z TFUE.
5. **Państwa członkowskie określają i zgłaszają oddzielnie ilości komponentów zawierających odpowiednie ilości surowców krytycznych usuniętych ze zużytego sprzętu *elektrycznego i elektronicznego* oraz ilości surowców krytycznych odzyskanych z *takiego* sprzętu. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające format i szczegóły takich sprawozdań. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3. Pierwszy okres sprawozdawczy obejmuje pierwszy pełny rok kalendarzowy po przyjęciu tych aktów wykonawczych. *Państwa członkowskie przedkładają te dane, przekazując Komisji dane o ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego poddanego recyklingowi zgodnie z art. 16 ust. 6 dyrektywy 2012/19/UE.***

I

6. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 45, państwa członkowskie przedstawiają informacje o przyjęciu krajowych programów, o których mowa w ust. 1, oraz o postępach w *rzeczywistym* wdrażaniu środków wprowadzonych na mocy ust. 1 i 2.
7. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wykaz produktów, komponentów i strumieni odpadów, które uznaje się co najmniej za mające *odpowiedni* potencjał odzysku surowców krytycznych w rozumieniu ust. 1 lit. a) i b).

Sporządzając taki wykaz, Komisja uwzględnia:

- a) łączną ilość surowców krytycznych odzyskiwalnych z tych produktów, komponentów i strumieni odpadów:
- b) na ile te produkty, komponenty i strumienie odpadów są objęte przepisami Unii;

- c) luki regulacyjne;
- d) szczególne wyzwania dotyczące zbierania tych produktów, komponentów i strumieni odpadów, a także przetwarzania odpadów;
- e) istniejące systemy zbierania i przetwarzania odpadów mające zastosowanie do tych produktów, komponentów i strumieni odpadów.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się **do ... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.

Artykuł 27

Odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych

1. Podmioty zobowiązane do **sporządzenia** planów gospodarowania odpadami zgodnie z art. 5 dyrektywy 2006/21/WE dostarczają właściwemu organowi określone w art. 3 **ust. 27** dyrektywy 2006/21/WE badanie ze wstępną oceną ekonomiczną potencjalnego odzysku surowców krytycznych z:
 - a) odpadów wydobywczych składowanych w obiekcie oraz
 - b) wytwarzanych odpadów wydobywczych lub, jeżeli to rozwiązanie zostanie uznane za efektywniejsze, z wydobytej masy, zanim stanie się ona odpadem.

Operatorzy są zwolnieni z obowiązku określonego w ust. 1, jeżeli mogą udowodnić właściwemu organowi z dużym stopniem pewności, że odpady wydobywcze nie zawierają surowców krytycznych możliwych do odzyskania z technicznego punktu widzenia.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej oszacowanie ilości i koncentracji występowania surowców krytycznych w odpadach wydobywczych i w wydobytej objętości oraz ocenę technicznej i ekonomicznej możliwości ich odzyskania. ***Operatorzy wskazują, jakimi metodami oszacowali te ilości i koncentrację.***

3. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **30 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] operatorzy ■ obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają badanie, o którym mowa w ust. 1, właściwemu organowi określone w art. 3 **ust. 27** dyrektywy 2006/21/WE. Operatorzy nowych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają to badanie właściwemu organowi, składając plany gospodarowania odpadami zgodnie z art. 7 dyrektywy 2006/21/WE.

4. Państwa członkowskie tworzą bazę danych dotyczącą zamkniętych, w tym opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych znajdujących się na ich terytorium, *chyba że ze względu na charakterystykę składowisk odpadów lub warunki geologiczne obecność potencjalnie odzyskiwalnych technicznie ilości surowców krytycznych jest mało prawdopodobna*. Ta baza danych zawiera informacje o:
- a) lokalizacji i rozległości obszarowej obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz ilości *lub, w stosownych przypadkach, szacowanej ilości* odpadów w obiekcie;
 - b) operatorze lub byłym operatorze obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz, w stosownych przypadkach, ich następcy prawnym;
 - c) przybliżonej ilości i koncentracji wszystkich surowców zawartych w odpadach wydobywczych oraz, w odpowiednich przypadkach, w pierwotnym złożu surowców mineralnych, zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu;
 - d) wszelkie dodatkowe informacje, które państwo członkowskie uzna za istotne dla umożliwienia odzysku surowców krytycznych z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

5. *Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 42 miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] państwo członkowskie przyjmuje i wdraża środki wspierające odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, zwłaszcza z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych wskazanych w bazie danych, o której mowa w ust. 4, jako zawierające surowce krytyczne potencjalnie odzyskiwalne z ekonomicznego punktu widzenia.*
6. Bazę danych, o której mowa w ust. 4, uruchamia się do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **18 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a wszystkie informacje umieszcza się w niej do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Bazę udostępnia się publicznie w postaci cyfrowej i aktualizuje co najmniej co **trzy** lata w celu uwzględnienia dodatkowych dostępnych informacji oraz nowo zamkniętych lub nowo zidentyfikowanych obiektów.

7. By dostarczyć informacje, o których mowa w ust. 4 lit. c), państwa członkowskie podejmują co najmniej następujące działania:

- a) w przypadku ■ zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych państwa członkowskie wykonują całościowy przegląd dostępnej dokumentacji dotyczącej wydawania pozwoleń **lub innych dostępnych dokumentów, jeżeli nie istnieje dokumentacja dotycząca pozwoleń**, do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **18 miesięcy** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];
- b) w przypadku obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których dostępne informacje **mogą wskazywać na** obecność ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie prowadzą dodatkowo, do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], reprezentatywne pobieranie próbek geochemicznych;

- c) w przypadku obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których działania opisane w lit. a) i b) niniejszego ustępu wykazały obecność ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie prowadzą dodatkowo, do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: **34 miesiące** od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], dokładniejsze **pobieranie próbek z ustaleniem charakterystyki chemicznej i mineralogicznej**, obejmujące wiercenie rdzeniowe lub równoważne techniki, jeżeli jest to racjonalne z punktu widzenia ochrony środowiska zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami środowiskowymi na szczeblu Unii oraz, w stosownych przypadkach, z wymogami dyrektywy 2006/21/WE.

8. Działania opisane w ust. 6 wykonuje się w granicach krajowych systemów prawnych dotyczących praw własności, własności gruntów, zasobów surowców mineralnych i odpadów, *wpływu na środowisko i na zdrowie* oraz wszelkich innych odpowiednich przepisów. Jeżeli takie czynniki hamują rzeczzone działania, organy państwa członkowskiego starają się nawiązać współpracę z operatorem lub właścicielem obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. Wyniki działań opisanych w ust. 6 udostępnia się w bazie danych, *o której mowa w ust. 4*. W miarę możliwości państwa członkowskie włączają do bazy danych klasyfikację zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.

Artykuł 28

Możliwość recyklingu magnesów trwałych

1. Od upływu *dwóch* lat od daty wejścia w życie *aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 2*, każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, wiatrowe prądnice mocy, roboty przemysłowe, pojazdy silnikowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, w tym również zintegrowane z innymi produktami, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki mikrofalowe, odkurzacze lub zmywarki do naczyń, zapewnia umieszczenie na tych produktach widocznej, wyraźnie czytelnej i nieusuwalnej etykiety wskazującej:
 - a) czy produkty te zawierają co najmniej jeden magnes trwały;

b) jeżeli produkt zawiera co najmniej jeden magnes trwały, czy magnesy te należą do któregośkolwiek z następujących rodzajów:

(i) neodym-żelazo-bor;

(ii) samar-kobalt;

(iii) aluminium-nikiel-kobalt;

(iv) ferryt.

■

2. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór etykiety, o której mowa w ust. 1. Ten akt wykonawczy przyjmuje się *do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 18 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]* zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.

3. Od upływu *dwóch* lat od daty wejścia w życie *aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 2*, każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały należący do rodzajów, o których mowa w ust. 1 lit. b) , zapewnia umieszczenie nośnika danych na lub w produkcie.
4. Nośnik danych, o którym mowa w ust. 3, jest powiązany z unikatowym identyfikatorem produktu, który zapewnia dostęp do:
 - a) nazwy, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu pocztowego odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz, jeśli są dostępne, elektronicznych środków komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;
 - b) informacji o wadze, rozmieszczeniu i składzie chemicznym poszczególnych magnesów trwałych wchodzących w skład produktu oraz o obecności i rodzaju powłok magnesów, klejów i wszelkich wykorzystanych dodatków;

- c) informacji umożliwiających dostęp do wszystkich magnesów trwałych wbudowanych w produkt i ich *bezpieczne* wymontowanie, obejmujących co najmniej sekwencję wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do magnesu trwałego i jego wymontowania, bez uszczerbku dla art. 15 ust. 1 dyrektywy 2012/19/UE.
5. W przypadku produktów, w których wbudowane magnesy trwale znajdują się wyłącznie w jednym lub kilku silnikach elektrycznych wbudowanych w produkt, informacje, o których mowa w ust. 4 lit. b), można zastąpić informacjami o lokalizacji tych silników elektrycznych, a informacje, o których mowa w ust. 4 lit. c), można zastąpić informacjami o dostępie do silników elektrycznych i o ich wymontowaniu, obejmującymi co najmniej kolejność wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do silników elektrycznych i ich wymontowania.
6. W przypadku produktów, o których mowa w ust. 3 i dla których wymagany jest paszport produktu ■ zgodnie z innym aktem ustawodawczym Unii, informacje, o których mowa w ust. 4, zawiera się w paszporcie produktu.

7. **Podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu produkt**, o którym mowa w ust. 1, **zapewnia, że informacje, o których mowa w ust. 3, są** kompletne, aktualne i dokładne oraz pozostają dostępne przez okres co najmniej równy typowemu cyklowi życia produktu zwiększonemu o dziesięć lat, w tym w przypadku niewypłacalności, likwidacji lub zaprzestania działalności w Unii przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną. **Może upoważnić operatora do działania w jego imieniu.**

Informacje, o których mowa w ust. 4, odnoszą się do modelu produktu lub – jeżeli różnią się dla różnych egzemplarzy tego samego modelu – do konkretnej partii lub konkretnego egzemplarza. Informacje, o których mowa w ust. 4, są dostępne dla podmiotów zajmujących się **naprawą i** recyklingiem, organów nadzoru rynku i organów celnych.

■ ■

8. Jeżeli **■** unijne przepisy harmonizacyjne dotyczące któregoś z produktów wymienionych w ust. 1 wprowadzają wymogi informacyjne dotyczące recyklingu magnesów trwałych, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.

■

9. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub kosmicznych wyłączają się z wymogów niniejszego artykułu.

10. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu mających homologację typu pojazdu kategorii L wymogi niniejszego artykułu stosuje się od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

11. *Niniejszego artykułu nie stosuje się do:*

- a) *pojazdów specjalnego przeznaczenia w rozumieniu art. 3 pkt 31 rozporządzenia (UE) 2018/858;*
- b) *części pojazdu, który uzyskał homologację typu w ramach wielostopniowej homologacji typu kategorii N1, N2, N3, M2 lub M3, innych niż pojazd podstawowy;*
- c) *pojazdów produkowanych w małych seriach w rozumieniu art. 3 pkt 30 rozporządzenia 2018/858.*

12. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 38 *aktu* delegowanego w celu *podania* wykazu kodów Nomenklatury scalonej³⁴ i opisów produktów odpowiadających produktom, o których mowa w ust. 1, by ułatwić pracę organów celnych w odniesieniu do tych produktów i wymogów określonych w niniejszym artykule i w art. 29.

³⁴ Nomenklatura Scalona w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.

Artykuł 29

Zawartość materiałów z recyklingu w magnesach trwałych

1. Od ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] albo od upływu dwóch lat od daty wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza, każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w art. 28 ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały, o którym mowa w art. 28 ust. 1 *lit. b) pkt (i)–(iii)*, i w których łączna masa wszystkich takich magnesów trwałych przekracza 0,2 kg, udostępnia publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej informację o zawartości neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkt.

2. Do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje zgodnie z art. 38 akt delegowany w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez podanie zasad obliczania i weryfikacji udziału neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów ■ pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkty, o których mowa w ust. 1.

Zasady obliczania i weryfikacji określają odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów określonych w załączniku II do decyzji *Parlamentu Europejskiego i Rady* nr 768/2008/WE³⁵, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych dla danych produktów. Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- a) stosowność danego modułu do rodzaju produktu oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;

³⁵ *Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 82).*

- b) *charakter zagrożeń stwarzanych przez produkt oraz stopień, w jakim ocena zgodności odpowiada rodzajowi i poziomowi zagrożenia;*
- c) gdy obowiązkowy jest udział strony trzeciej – potrzebę dania producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.

I

3. ***Po wejściu w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2, i nie później niż 31 grudnia 2031 r. Komisja przyjmuje akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w drodze ustanowienia minimalnych udziałów neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, obowiązkowo obecnych w magnezie trwałym wbudowanym w produkty, o których mowa w ust. 1. Akt delegowany może ustalać różne udziały minimalne dla różnych produktów i wyłączyć niektóre produkty z tego obowiązku.***

Akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, przewidują okresy przejściowe dostosowane do trudności związanych z przyjęciem produktów objętych środkiem zapewniania zgodności.

Minimalne udziały, o których mowa w akapicie pierwszym, opierają się na uprzedniej ocenie wpływu, z uwzględnieniem:

- a) istniejącej i przewidywanej dostępności neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich;

- b) informacji zebranych zgodnie z ust. 1 oraz względnego rozkładu udziału zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych wbudowanych we wprowadzone do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1;
 - c) postępu technicznego i naukowego, w tym znacznych zmian w technologiach magnesów trwałych, wpływających na rodzaj odzyskiwanych materiałów;
 - d) rzeczywistego i potencjalnego wkładu minimalnego udziału w realizację unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
 - e) możliwego wpływu na funkcjonowanie produktów zawierających magnesy trwałe;
 - f) konieczności zapobieżenia nieproporcjonalnie negatywnemu wpływowi na przystępność cenową magnesów trwałych i produktów zawierających magnesy trwałe.
4. Jeżeli **■** unijne przepisy harmonizacyjne dotyczące któregośkolwiek z produktów wymienionych w ust. 1 wprowadzają wymogi dotyczące udziału materiałów z recyklingu w magnesach trwałych, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.

5. Od daty rozpoczęcia stosowania wymogu określonego w ust. 1, oferując na sprzedaż produkty, o których mowa w ust. 1, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentując je w ramach działalności handlowej, osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1, zanim zwiążą się umową sprzedaży.

Osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli ani napisów mogących wprowadzać w błąd lub dezorientować klientów odnośnie do informacji, o których mowa w ust. 1. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub kosmicznych wyłącza się z wymogów niniejszego artykułu.

6. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu mających homologację typu pojazdu kategorii L wymogi określone w ust. 1 i 5 stosuje się od dnia, w którym upływa pięć lat od dnia wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2.
7. *Niniejszego artykułu nie stosuje się do:*
- a) *pojazdów specjalnego przeznaczenia w rozumieniu art. 3 pkt 31 rozporządzenia (UE) 2018/858;*
 - b) *części pojazdu, który uzyskał homologację typu w ramach wielostopniowej homologacji typu kategorii N1, N2, N3, M2 lub M3, innych niż pojazd podstawowy;*
 - c) *pojazdów produkowanych w małych seriach w rozumieniu art. 3 pkt 30 rozporządzenia 2018/858.*

Sekcja 2

Certyfikacja i ślad środowiskowy

Artykuł 30

Uznane systemy

1. Rządy, *stowarzyszenia branżowe i grupy zainteresowanych* organizacji, które opracowały i nadzorują systemy certyfikacji związane ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych („właściciele systemów”), mogą składać wnioski o uznanie ich systemów przez Komisję.

Wnioski, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą zawierać wszystkie istotne dowody na spełnienie kryteriów określonych w załączniku IV. Komisja **przyjmuje akt wykonawczy do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** w celu określenia minimalnych informacji, które powinny znajdować się we wnioskach. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.

W tych aktach wykonawczych określa się jednolity wzór wniosku obejmujący wszystkie wymagane w nim informacje. Do wypełnienia wniosku według jednolitego wzoru wymaga się dokumentacji w rozsądnym zakresie.

2. Jeżeli na podstawie dowodów przekazanych zgodnie z ust. 1 Komisja stwierdzi, że system certyfikacji spełnia kryteria określone w załączniku IV *lub ich podzbiór*, przyjmuje akt wykonawczy w sprawie uznania danego systemu *i określa uznany zakres tego systemu*. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.
3. *Uznany zakres każdego systemu określa się z uwzględnieniem następujących elementów:*
 - a) *objętych systemem etapów łańcucha wartości;*

b) objętych systemem etapów cyklu życia projektu, w tym przed jego rozpoczęciem, w trakcie trwania i po zakończeniu; oraz

c) aspektów zrównoważonego rozwoju i kategorii ryzyka środowiskowego wymienionych w załączniku IV lit. b), do których odnosi się system.

Lit. a), c), d) i e) załącznika IV powinny być warunkiem wstępnym uznania systemu.

4. *Przynajmniej raz na trzy lata* Komisja sprawdza, czy uznane systemy nadal spełniają kryteria określone w załączniku IV *lub uznany podzbiór tych kryteriów*.
5. Właściciele uznanych systemów bezzwłocznie informują Komisję o wszelkich zmianach lub aktualizacjach *tych systemów, związanych ze spełnieniem kryteriów określonych w załączniku IV lub uznanego podzbioru tych kryteriów*. Komisja ocenia, czy takie zmiany lub aktualizacje wpływają na podstawę uznania i podejmuje odpowiednie działania.

6. Jeżeli istnieją dowody na powtarzające się lub poważne przypadki niespełniania przez podmioty gospodarcze wdrażające uznany system wymogów tego systemu, Komisja bada, po zasięgnięciu opinii właściciela uznanego systemu, czy przypadki te wskazują na niedoskonałości w systemie wpływające na podstawę uznania i podejmuje odpowiednie działania.
7. Jeżeli Komisja stwierdzi niedoskonałości w uznanym systemie wpływające na podstawę uznania, może wyznaczyć właścicielowi systemu odpowiedni – **nieprzekraczający 12 miesięcy** – termin na podjęcie działań naprawczych.

8. Jeżeli właściciel systemu nie podejmie niezbędnych działań naprawczych lub odmówi ich podjęcia, a Komisja ustali, że niedoskonałości, o których mowa w ust. 6, oznaczają, że system nie spełnia już kryteriów określonych w załączniku IV ***lub uznanego podzbioru tych kryteriów***, Komisja przyjmuje akt wykonawczy wycofujący uznanie systemu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.
9. Komisja tworzy i na bieżąco aktualizuje rejestr uznanych systemów. Rejestr ten udostępnia się publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej. ***Strona ta umożliwia również gromadzenie od wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron informacji zwrotnych na temat wdrażania uznanych systemów. Takie informacje zwrotne przekazuje się odpowiednim właścicielom systemu do rozpatrzenia.***

Artykuł 31

Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego

1. **Biorąc pod uwagę wyniki sprawozdania, o którym mowa w ust. 1a, oraz wyniki oceny, o której mowa w ust. 2**, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 38 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie **w celu określenia** zasad obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego różnych surowców krytycznych zgodnie z załącznikiem V, z uwzględnieniem wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych. Zasady obliczania i weryfikacji określają **co najmniej trzy najistotniejsze kategorie wpływu, które odpowiadają za większość ogólnego śladu środowiskowego. Emisje gazów cieplarnianych stanowią jedną z kategorii środowiskowych.** Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego ogranicza się do **tych** kategorii wpływu.

2. *Do dnia [18 miesięcy po dacie wejścia w życie] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie określające, które z surowców krytycznych będą traktowane priorytetowo przy ocenie, czy obowiązek zadeklarowania śladu środowiskowego surowców krytycznych jest konieczny i proporcjonalny. W odniesieniu do surowców krytycznych, które Komisja uzna za priorytetowe, Komisja przedstawi wnioski z oceny, o której mowa w ust. 2, do dnia [12 miesięcy od daty sprawozdania].*

3. Komisja **przyjmuje** zasady obliczania i weryfikacji w odniesieniu do konkretnego surowca krytycznego, jeżeli po uwzględnieniu poszczególnych odpowiednich kategorii wpływu na środowisko stwierdzi, że dany surowiec krytyczny charakteryzuje się znaczącym śladem środowiskowym, w związku z czym obowiązek zadeklarowania śladu środowiskowego tego surowca w odniesieniu do **kategorii wpływu, o których mowa w ust. 1**, podczas wprowadzania go do obrotu jest niezbędny i proporcjonalny ze względu na wkład w osiągnięcie celów klimatycznych i środowiskowych Unii w drodze ułatwienia dostaw surowców krytycznych o mniejszym śladzie środowiskowym.

4. Ustalając, czy obowiązek przewidziany w ust. 2 jest niezbędny, Komisja bierze pod uwagę:
- a) czy i w jaki sposób **oraz na ile skutecznie** już osiąga się cele klimatyczne i środowiskowe Unii w drodze innych przepisów Unii mających zastosowanie do danego surowca krytycznego;
 - b) czy istnieją i czy wprowadzono odpowiednie normy i wytyczne międzynarodowe lub czy są perspektywy uzgodnienia takich norm na szczeblu międzynarodowym, a także zrównoważone praktyki na rynku, w tym dobrowolne systemy uznane na podstawie art. 29;
 - c) skuteczność partnerstw strategicznych, projektów strategicznych, umów handlowych oraz innych międzynarodowych instrumentów i działań informacyjnych prowadzonych przez Unię w dążeniu do osiągnięcia jej celów klimatycznych i środowiskowych;
 - d) ***powiązane koszty gospodarcze i obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych.***

5. Komisja przeprowadza uprzednio ocenę wpływu, by zdecydować, czy należy przyjąć akt delegowany na podstawie ust. 1. Ocena taka:

- a) bazuje między innymi na konsultacjach:
- (i) ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedstawiciele przemysłu, w tym przemysłu niższego szczebla, MŚP oraz, w stosownych przypadkach – rzemieślnicy, partnerzy społeczni, handlowcy, sprzedawcy detaliczni, importerzy, **organizacje promujące ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę środowiska**, organizacje konsumenckie **i przedstawiciele środowisk akademickich**;
 - (ii) z państwami trzecimi **lub krajami i terytoriami zamorskimi**, w przypadku których obowiązek ten może istotnie wpłynąć na wymianę handlową z Unią;
 - (iii) z Radą ds. surowców krytycznych;
 - (iv) **w stosownych przypadkach z agencjami Unii zajmującymi się ochroną środowiska**;

- b) służy zapewnieniu, aby żadnego takiego środka nie przygotowywano, nie przyjmowano ani nie stosowano z zamiarem spowodowania zbędnych przeszkód w handlu międzynarodowym lub z takim skutkiem oraz aby środek taki nie ograniczał wymiany handlowej w większym stopniu, niż jest to konieczne do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych Unii, mając na uwadze możliwości dostawców z państw trzecich pod względem zachowania zgodności z taką deklaracją, tak aby nie zaistniał dysproporcjonalny wpływ na łączne przepływy handlowe i koszty surowców krytycznych;
- c) ***umożliwia ustalenie, czy podobne obowiązki wynikające z prawa Unii przyniosły zamierzone skutki i istotnie przyczyniły się do osiągnięcia unijnych celów środowiskowych;***
- d) umożliwia ustalenie, czy środki przyczynią się do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych Unii bez nieproporcjonalnego wpływu na możliwości przemysłu Unii w zakresie pozyskiwania określonych surowców krytycznych.

6. Każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu surowce krytyczne, **w tym przetworzone i poddane recyklingowi**, dla których Komisja przyjęła na podstawie ust. 1 zasady obliczania i weryfikacji, publikuje deklarację dotyczącą śladu środowiskowego.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie do wszystkich poszczególnych rodzajów surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu, lecz nie mają zastosowania do surowców krytycznych zawartych w produktach pośrednich lub końcowych.

7. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5, zawiera następujące informacje:

- a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i adres pocztowy odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz
■ elektroniczne środki komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;

- b) informacje o rodzaju surowca krytycznego, którego dotyczy deklaracja;
- c) informacje o kraju i regionie, w którym surowiec krytyczny odpowiednio wydobyto, przetworzono, rafinowano i poddano recyklingowi;
- d) informacje o śladzie środowiskowym surowca krytycznego obliczonym zgodnie z odpowiednimi zasadami obliczania i weryfikacji przyjętymi na podstawie ust. 1;
- e) klasę efektywności pod względem śladu środowiskowego, do której należy surowiec krytyczny, określoną zgodnie ze stosownym aktem delegowanym przyjętym na podstawie ust. 7;
- f) link internetowy zapewniający dostęp do publicznej wersji badania potwierdzającego wyniki deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.

8. Komisja *przyjmuje w rozsądnym terminie* zgodnie z art. 38 akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do klas efektywności pod względem śladu środowiskowego dla surowców krytycznych, w przypadku których zasady obliczania i weryfikacji przyjęto na podstawie ust. 1 zgodnie z załącznikiem V.
9. *Przy ustalaniu zasad obliczania śladu środowiskowego produktów pośrednich i końcowych zawierających surowce krytyczne Komisja wymaga, aby w miarę możliwości stosować zasady obliczania śladu środowiskowego, o których mowa w niniejszym artykule.*

█

- 10.** Deklarację dotyczącą śladu środowiskowego należy udostępnić na ogólnodostępnej stronie internetowej *w łatwo zrozumiałej formie*.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu wykonawczego ustanawiającego wzór deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3.

- 11.** W przypadku oferowania surowców krytycznych na sprzedaż, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentowania ich w ramach działalności handlowej osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego przed związaniem się umową sprzedaży.

Osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli lub napisów mogących wprowadzać w błąd lub dezorientować konsumentów odnośnie do informacji zawartych w deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.

Sekcja 3

Swobodny przepływ, zgodność eksploatacyjna i nadzór rynku

Artykuł 32

Swobodny przepływ

1. Państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają ani nie utrudniają – ze względów dotyczących informacji o recyklingu lub o zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych lub informacji o śladzie środowiskowym surowców krytycznych objętych niniejszym rozporządzeniem – udostępniania na rynku ani oddawania do użytku produktów zawierających magnesy trwałe lub surowców krytycznych zgodnych z niniejszym rozporządzeniem.

2. Podczas targów, wystaw, pokazów handlowych lub podobnych imprez państwa członkowskie nie uniemożliwiają pokazywania produktów zawierających magnesy trwałe ani surowców krytycznych niezgodnych z niniejszym rozporządzeniem, pod warunkiem że widoczny znak wyraźnie wskazuje, że takie produkty lub surowce nie są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i nie mogą zostać udostępnione na rynku, dopóki nie uzyskają takiej zgodności.

Artykuł 33

Zgodność eksploatacyjna i nadzór rynku

1. Przed wprowadzeniem do obrotu produktu objętego art. 28 lub 29 odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne zapewniają przeprowadzenie stosownej procedury oceny zgodności oraz sporządzenie wymaganej dokumentacji technicznej. W razie wykazania w procedurze oceny zgodności, że produkt spełnia odpowiednie wymogi, odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne dopilnowują sporządzenia deklaracji zgodności UE i umieszczenia oznakowania CE.
2. Procedura oceny zgodności w odniesieniu do produktów objętych wymogami określonymi w art. 28 jest procedurą określoną w załączniku IV *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE*³⁶, chyba że produkty te są również objęte wymogami określonymi w art. 29, w którym to przypadku procedura oceny zgodności jest procedurą określoną w zasadach obliczania i weryfikacji przyjętych na podstawie art. 29 ust. 2.

³⁶ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (wersja przekształcona) (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).*

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do produktów objętych homologacją typu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/858 i rozporządzenia (UE) nr 168/2013.

Artykuł 34

Wdrażanie i dostosowanie do unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego

1. *Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 38 aktów delegowanych uzupełniających art. 28, 29, 31 i 33 w celu:*
 - a) *określenia wymogów dotyczących projektu technicznego i działania nośnika danych oraz unikatowego identyfikatora produktu, o których mowa w art. 28 ust. 3 i 4;*
 - b) *przywołania norm technicznych, które mają być stosowane w odniesieniu do nośnika danych i unikatowego identyfikatora produktu, o których mowa w art. 28 ust. 3 i 4;*
 - c) *określenia zasad włączenia unikatowego identyfikatora produktu, o którym mowa w art. 28 ust. 4, do rejestrów istotnych dla nadzoru rynku i kontroli celnych;*

- d) *określenia wymogów dotyczących kontroli celnych w odniesieniu do nośnika danych i unikatowego identyfikatora produktu, o których mowa w art. 28 ust. 3 i 4;*
- e) *opracowania procedur postępowania z produktami stwarzającymi zagrożenie na szczeblu krajowym lub w przypadku których występują niezgodności formalne, a także powiązanych procedur ochronnych w przypadku zgłoszenia sprzeciwu wobec wprowadzonych środków nadzoru rynku;*

f) określenia wymogów związanych z deklaracją zgodności UE oraz ogólnych zasad, przepisów i warunków umieszczania oznakowania CE;

w trakcie opracowywania wymogów Komisja wzoruje się na innych unijnych działaniach harmonizacyjnych i legislacyjnych i pilnuje zgodności z nimi, w szczególności z [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do dyrektywy w sprawie ekoprojektu], i stara się ograniczyć obciążenia administracyjne, pilnując jednocześnie skutecznego wdrażania art. 28, 29 i 31.

Rozdział 6

Rozdział 7

Zarządzanie

Artykuł 35

Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych

1. Ustanawia się Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych „**Rada**”).
2. Rada *pełni rolę doradczą wobec Komisji i* wykonuje zadania określone w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 36

Skład i funkcjonowanie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych

1. W skład Rady wchodzi *przedstawiciele ze wszystkich państw członkowskich i Komisji*. Radzie przewodniczy Komisja.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza przedstawiciela wysokiego szczebla w Radzie. W razie potrzeby państwo członkowskie może wyznaczać innych przedstawicieli do różnych zadań Rady, stosownie do ich funkcji i wiedzy fachowej. Każdy członek Rady ma zastępcę. *Tylko państwa członkowskie mają prawo do głosowania. Każde państwo członkowskie dysponuje tylko jednym głosem niezależnie od liczby przedstawicieli.*

Przewodniczący zaprasza przedstawicieli Parlamentu Europejskiego do udziału w charakterze obserwatorów w posiedzeniach Rady, w tym w posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6.

3. *W stosownych przypadkach przewodniczący Rady może zapraszać do udziału w posiedzeniach Rady lub jej stałych albo tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6, przedstawicieli przemysłu, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich, związków zawodowych, władz lokalnych i regionalnych, państw trzecich, krajów i terytoriów zamorskich, a także Europejskiej Agencji Obrony, Europejskiej Agencji Chemikaliów, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych – w charakterze obserwatorów lub w celu przedstawiania pisemnych uwag. Obserwatorzy nie uczestniczą w formułowaniu zaleceń Rady i jej podgrup.*

4. *Na pierwszym posiedzeniu Rada na wniosek Komisji przyjmuje swój regulamin zwykłą większością głosów swoich członków.*

5. Rada zbiera się w regularnych odstępach czasu, by móc skutecznie wykonywać swoje zadania określone w niniejszym rozporządzeniu. W razie potrzeby Rada zbiera się na uzasadniony wniosek Komisji *lub państwa członkowskiego z uwagi na szczególny interes związany z realizacją projektu strategicznego na terytorium tego państwa uzasadniający dodatkowe posiedzenie.*

Rada spotyka się przynajmniej:

- a) raz na trzy miesiące w celu oceny wniosków dotyczących projektów strategicznych zgodnie z rozdziałem 3 sekcja 1;
 - b) raz na sześć miesięcy w celu rozwoju systemu monitorowania zgodnie z rozdziałem 4;
- I**
- c) raz do roku w celu przedyskutowania postępów w wykonywaniu obowiązków przez państwa członkowskie związanych z poszukiwaniami, o których mowa w rozdziale 3 sekcja 4, w tym w świetle aktualizacji wykazów surowców krytycznych lub strategicznych.

6. Komisja *koordynuje prace Rady* za pośrednictwem sekretariatu wykonawczego zapewniającego wsparcie techniczne i logistyczne.

7. *Rada:*

a) *okresowo omawia wdrażanie art. 9 i dzieli się najlepszymi praktykami służącymi przyspieszeniu procedury wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych, jak również poprawie udziału społeczeństwa i konsultacji publicznych;*

b) *w stosownych przypadkach proponuje Komisji wytyczne dotyczące wdrażania art. 9 ust. 1, które powinny zostać uwzględnione przez pojedyncze punkty kontaktowe;*

- c) *okresowo omawia realizację projektów strategicznych i, w stosownych przypadkach, środki możliwe do wprowadzenia przez projektodawcę lub państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt strategiczny, aby dodatkowo ułatwić realizację tych projektów na podstawie art. 15;*
- d) *doradza Komisji w sprawie oceny dotyczącej utworzenia systemu na podstawie art. 25;*
- e) *ułatwia wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w zakresie poprawy ich programów krajowych na podstawie art. 26.*

8. Rada może utworzyć stałe lub tymczasowe podgrupy odpowiedzialne za konkretne sprawy i zadania.

Rada tworzy co najmniej następujące stałe podgrupy:

- a) podgrupę ds. omawiania i koordynacji finansowania projektów strategicznych na podstawie art. 16; przedstawicieli krajowych banków prorozwojowych i krajowych instytucji prorozwojowych, **agencji kredytów eksportowych**, europejskich instytucji finansowania rozwoju, Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz, w stosownych przypadkach, prywatnych instytucji finansowych zaprasza się w charakterze obserwatorów;
- b) **podgrupę ds. omawiania i wymiany poglądów w sprawie środków informowania społeczeństwa na temat łańcucha dostaw surowców krytycznych oraz wymiany najlepszych praktyk dotyczących udziału społeczeństwa i zaangażowania zainteresowanych stron w projekty dotyczące surowców krytycznych; przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego regularnie zaprasza się w charakterze obserwatorów;**

- c) podgrupę zrzeszającą krajowe *lub, w stosownych przypadkach, regionalne* instytuty lub służby geologiczne lub, w przypadku braku takich instytutów lub służb, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za poszukiwania ogólne w celu wspierania koordynacji krajowych programów poszukiwań, o których mowa w art. 19;
- d) *podgrupę ds. omawiania i wymiany poglądów na temat środków promujących obieg zamknięty, efektywne gospodarowanie zasobami i zastępowanie surowców krytycznych;*
- e) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje dostaw i agencje informacyjne zajmujące się surowcami krytycznymi lub, w przypadku braku takich agencji, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię w celu wspierania zadań związanych z monitorowaniem określonych w art. 20;

- f) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje ds. sytuacji kryzysowych i organy odpowiedzialne za zapasy strategiczne lub, w przypadku braku takich służb i organów, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię w celu wspierania koordynacji zapasów strategicznych, o której mowa w art. 23.

I

Wykonując swoje zadania, Rada zapewnia w stosownych przypadkach koordynację, współpracę i wymianę informacji z odpowiednimi strukturami reagowania kryzysowego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej ustanowionymi na mocy prawa Unii.

9. Rada wprowadza środki niezbędne do zapewnienia bezpiecznego postępowania z informacjami poufnymi i szczególnie chronionymi informacjami handlowymi oraz bezpiecznego przetwarzania takich informacji *zgodnie z art. 46*.
10. Rada dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć konsensus.

Artykuł 37

Współpraca międzynarodowa i partnerstwa strategiczne

1. Rada okresowo omawia:

- a) zakres, w jakim partnerstwa strategiczne zawarte przez Unię przyczyniają się do:*
 - (i) poprawy bezpieczeństwa dostaw w Unii, w tym wskaźników referencyjnych określonych w art. 5 lit. b);*
 - (ii) poprawy współpracy w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych między Unią a krajami partnerskimi, w tym programów budowania zdolności i transferu technologii, w celu promowania obiegu zamkniętego i odpowiedzialnego recyklingu surowców krytycznych w krajach będących producentami;*
 - (iii) rozwoju gospodarczego i społecznego krajów partnerskich, w tym przez promowanie praktyk w zakresie zrównoważonej gospodarki o obiegu zamkniętym, godnych warunków pracy i poszanowania praw człowieka w ich łańcuchach wartości surowców;*

- b) *spójność i ewentualną synergię między dwustronną współpracą państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi a działaniami prowadzonymi przez Unię w kontekście partnerstw strategicznych;*
- c) *kwestię tego, które państwa trzecie mogłyby być traktowane priorytetowo, jeśli chodzi o zawieranie partnerstw strategicznych, biorąc pod uwagę następujące kryteria:*
 - (i) *ewentualny wkład w bezpieczeństwo dostaw i ich odporność, z uwzględnieniem potencjalnych zdolności państwa trzeciego w zakresie zasobów, wydobywania, przetwarzania i poddawania recyklingowi surowców krytycznych;*

(ii) to, czy współpraca między Unią a państwem trzecim może poprawić zdolność państwa trzeciego do monitorowania i minimalizowania szkodliwego wpływu na środowisko oraz zapobiegania mu za pomocą własnych ram regulacyjnych i ich wdrażania, stosowania odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych – w szczególności w odniesieniu do zjawiska pracy przymusowej i pracy dzieci – merytorycznego udziału społeczności lokalnych, w tym ludności rdzennej, stosowania przejrzystych i odpowiedzialnych praktyk działalności gospodarczej oraz przeciwdziałania negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej i rządu prawa;

- (iii) to, czy między państwem trzecim a Unią istnieją umowy o współpracy, a w odniesieniu do rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się – potencjał realizacji projektów inwestycyjnych w ramach Global Gateway, również w celu ułatwienia inwestowania w projekty strategiczne;*
- (iv) w odniesieniu do rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się – czy i w jaki sposób partnerstwo mogłoby przyczynić się do zapewnienia lokalnej wartości dodanej, łącznie z działalnością niższego szczebla, oraz przynosiłoby obopólne korzyści krajowi partnerskiemu i Unii;*
- d) doradzanie Komisji, w jaki sposób zapewnić spójność partnerstw strategicznych, o których mowa w kontekście ust. 1, z polityką Unii dotyczącą rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się.*

2. *Przepisy zawarte w ust. 1 pozostają bez uszczerbku dla prerogatyw Rady zgodnie z traktatami.*
3. *Państwa członkowskie:*
 - a) *informują Komisję o prowadzonej przez siebie współpracy dwustronnej z odpowiednimi państwami trzecimi, jeżeli jej zakres obejmuje łańcuch wartości surowców krytycznych;*
 - b) *mogą wspierać Komisję we wdrażaniu środków na rzecz współpracy określonych w ramach partnerstw strategicznych w całym łańcuchu wartości surowców.*
4. *Raz w roku Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o treści i wynikach dyskusji, o których mowa w [poprzednie ustępy].*

Rozdział 8

Przekazane uprawnienia i procedura komitetowa

Artykuł 38

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 28 ust. 12, art. 29 ust. 2 oraz art. 31 ust. 1 i 5, powierza się Komisji na okres ośmiu lat od [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: miesiąc od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed zakończeniem okresu **8 lat**. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 28 ust. 12, art. 29 ust. 2 oraz art. 31 ust. 1 i 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. Konsultacja z ekspertami z państw członkowskich następuje po konsultacji na podstawie art. 14.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 28 ust. 12, art. 29 ust. 2 oraz art. 31 ust. 1 i 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 39

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ds. wdrażania [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego aktu]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Rozdział 9

Zmiany

Artykuł 40

Zmiana w rozporządzeniu (UE) 2018/1724

W rozporządzeniu (UE) 2018/1724 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku I w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „S. Projekty dotyczące surowców krytycznych”.
- 2) w załączniku I w kolumnie drugiej, w wierszu „**AJ**. Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkty w brzmieniu:

„1. *Pojedyncze punkty kontaktowe, o których mowa w art. 9 ust. 1;*

- 2. informacje o procedurze wydawania pozwoleń;"**

- „3. informacje o usługach finansowych i inwestycyjnych;”
- „4. informacje o możliwościach finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego.”
- „5. informacje o usługach wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. o deklaracji podatkowej dotyczącej podatku dochodowego od osób prawnych, o lokalnym prawie podatkowym lub prawie pracy”;

- 3) w załączniku II w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „Projekty dotyczące surowców krytycznych”;
- 4) w załączniku II w kolumnie drugiej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Procedura odnosząca się do wszystkich odpowiednich pozwoleń ■ na ■ realizację i eksploatację projektów *dotyczących surowców krytycznych*, w tym pozwoleń na budowę, na stosowanie substancji chemicznych i na podłączenie do sieci oraz ocen wpływu na środowisko i pozwoleń środowiskowych, jeżeli są wymagane, a także obejmująca wszystkie wnioski i procedury ■ , *od potwierdzenia, że wniosek jest kompletny, po powiadomienie o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez odpowiedzialny pojedynczy punkt kontaktowy.*”

- 5) w załączniku II w kolumnie trzeciej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:

„Wszystkie rezultaty procedur, od potwierdzenia, **że wniosek jest kompletny, po powiadomienie** o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez **pojedynczy punkt kontaktowy.**”

- 6) w załączniku III dodaje się punkt w brzmieniu:

„9) **Pojedynczy punkt kontaktowy, o którym** mowa w art. 9 ust. 1 [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego rozporządzenia]”.

Artykuł 41

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/1020

W rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 5 tekst „(UE) 2016/425 (35) i (UE) 2016/426 (36)” otrzymuje brzmienie: „(UE) 2016/425 (*), (UE) 2016/426 (**) i [(UE) [...] [rok przyjęcia niniejszego rozporządzenia]/...(***)]”;
- 2) w załączniku I dodaje się punkt w brzmieniu: „X [Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer] Rozporządzenie (UE) .../... ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia] w zakresie, w jakim dotyczy ono wymogów określonych w art. 28, 29 lub 31 tego rozporządzenia.”.

Artykuł 42

Zmiana w rozporządzeniu (UE) 2018/858

W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/858 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem G]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia w Dz.U.]	X	X	X	X	X	X							X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Artykuł 43

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 168/2013

W załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 168/2013 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem C1]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane publikacji niniejszego rozporządzenia w Dz.U.]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Artykuł 44

Monitorowanie postępów

- 1. Do dnia ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić: 18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przedstawia sprawozdanie zawierające orientacyjne prognozy dotyczące rocznego zużycia każdego z surowców krytycznych w latach 2030, 2040 i 2050, w tym prognozy zakładające niski i wysoki popyt oraz prognozę referencyjną, a także orientacyjne wskaźniki referencyjne dla wydobycia i przetwarzania poszczególnych surowców strategicznych w celu osiągnięcia do 2030 r. wskaźników referencyjnych określonych w art. 5 lit. a).*

2. Komisja, uwzględniając stanowisko Rady, śledzi postępy w *osiąganiu wskaźników referencyjnych* określonych w *art. 5 ust. 1, a także w łagodzeniu spodziewanego wzrostu zużycia surowców krytycznych w Unii zgodnie z art. 5 ust. 2*, i publikuje przynajmniej raz na trzy lata sprawozdanie zawierające informacje o postępach Unii w osiąganiu *tych wskaźników referencyjnych i w łagodzeniu wzrostu*.

Pierwsze sprawozdanie ma być sporządzone do ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: *trzy* lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- informacje ilościowe na temat stopnia postępów Unii w osiągnięciu wskaźników referencyjnych *i w łagodzeniu wzrostu*, o których mowa w art. 5.
- *wykaz partnerstw strategicznych zawartych między Unią a państwami trzecimi obejmujących surowce, a także*
- *ocenę ich wkładu w realizację celu określonego w art. 5 ust. 1 lit. b).*

Do celów niniejszego artykułu podmioty gospodarcze nie są zobowiązane do przedkładania informacji uzupełniających informacje przekazywane na podstawie art. 21.

4. *Aby zapewnić spójne wdrożenie niniejszego rozporządzenia, Komisja monitoruje spójność swoich działań podejmowanych w celu jego wdrożenia z innymi przepisami prawa Unii. Ponadto Komisja publikuje do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] sprawozdanie na temat spójności niniejszego rozporządzenia z innymi przepisami prawa Unii.*
5. *Jeżeli na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Komisja stwierdzi, że Unia prawdopodobnie nie osiągnie celów określonych w art. 5, ocenia ona wykonalność i proporcjonalność zaproponowania środków, aby zapewnić osiągnięcie tych celów.*
6. *Komisja zwraca się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie norm europejskich lub europejskich dokumentów normalizacyjnych wspierających cele niniejszego rozporządzenia.*

Artykuł 45

Sprawozdania państw członkowskich

1. Państwa członkowskie co roku przesyłają Komisji sprawozdania zawierające informacje, o których mowa w art. 19 ust. 4, art. 21 ust. 1 i 2, art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 5 i art. 26 ust. 6. Pierwsze sprawozdanie ma zostać przesłane do ... [Urząd Publikacji: *dwa lata* od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Podmioty gospodarcze nie są zobowiązane do przedkładania informacji w uzupełnieniu do informacji przekazywanych zgodnie z przepisami przywołanymi w akapicie pierwszym.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór sprawozdań, o których mowa w ust. 1. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2.
3. Informacje zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1, należy traktować zgodnie z art. 46.

Artykuł 46

Przetwarzanie informacji poufnych

1. Informacje uzyskane w trakcie wdrażania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby niniejszego rozporządzenia i są chronione stosownymi przepisami unijnymi i krajowymi.
2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych informacji otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do zaleceń i środków, które należy zastosować, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody wytwórcy, *zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii i prawa krajowego.*

4. Jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że prezentacja zagregowanych informacji w kontekście art. 22 może naruszać jego interesy w zakresie bezpieczeństwa narodowego, ma możliwość sprzeciwienia się prezentacji przez Komisję w drodze uzasadnionego powiadomienia.
5. Komisja i organy krajowe, ich urzędnicy, pracownicy oraz inne osoby wykonujące pracę pod nadzorem tych organów zapewniają poufność informacji uzyskanych w trakcie wykonywania ich zadań i prowadzenia ich działań, **zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii i prawa krajowego**. Obowiązek ten obejmuje również wszystkich przedstawicieli państw członkowskich, obserwatorów, ekspertów oraz innych uczestników biorących udział w posiedzeniach Rady na podstawie art. 36.
6. ***Komisja zapewnia znormalizowane i bezpieczne środki służące gromadzeniu, przetwarzaniu i przechowywaniu informacji uzyskanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.***
7. ***Żadne obowiązki w zakresie wymiany informacji na mocy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do danych dotyczących podstawowych interesów państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony.***

Artykuł 47

Sankcje

Nie później niż 18 miesięcy po wejściu w życie rozporządzenia państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji za naruszenie niniejszego rozporządzenia oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają niezwłocznie Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 48

Ocena

1. Do dnia ... [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja ocenia niniejsze rozporządzenie pod kątem określonych w nim celów i przedstawia sprawozdanie na ten temat Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, ocenia się co najmniej:
 - stosowność ustanowienia maksymalnych progów śladu środowiskowego surowców krytycznych, dla których przyjęto zasady obliczania i weryfikacji, ***oraz potrzebę dalszego wzmocnienia łańcuchów wartości surowców krytycznych po 2030 r.;***

- *spójność między prawodawstwem Unii dotyczącym ochrony środowiska a niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do priorytetowego statusu projektów strategicznych;*
- *dostępność informacji na temat ilości odpadów i zawartości surowców strategicznych w odpowiednich strumieniach odpadów;*
- *stosowność opracowania wskaźników referencyjnych mających za punkt odniesienia lata 2040 i 2050 w formie zbiorczej i w podziale na surowce strategiczne;*
- *wpływ wspólnego systemu zakupów ustanowionego na podstawie art. 25 na konkurencję na rynku wewnętrznym;*
- *stosowność opracowania dalszych środków w celu zwiększenia zbierania, sortowania i przetwarzania odpadów, zwłaszcza złomu, w tym złomu żeliwa i stali.*

3. *Na podstawie tego sprawozdania Komisja przedstawia w stosownych przypadkach odpowiednie wnioski ustawodawcze.*

Artykuł 49

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. *Art. 42 i 43 stosuje się od ... [5 lat od wejścia w życie]*

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodnicząca

Przewodnicząc

Załącznik I

Surowce strategiczne

Sekcja 1

Wykaz surowców strategicznych

Następujące surowce uznaje się za strategiczne:

a) *Boksyt / tlenek glinu / aluminium*

b) Bizmut

c) Bor – jakość metalurgiczna

d) Kobalt

e) Miedź

f) Gal

- g) German
- h) Lit – w standardzie wymaganym dla baterii
- i) Magnez metaliczny
- j) Mangan – w standardzie wymaganym dla baterii
- k) Grafit ■ – w standardzie wymaganym dla baterii
- l) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- m) Platynowce
- n) Metale ziem rzadkich do produkcji magnezów (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm i Ce)
- o) Krzem metaliczny
- p) Tytan metaliczny
- q) Wolfram

Sekcja 2

Metodyka selekcji surowców strategicznych

1. Znaczenie strategiczne określa się na podstawie znaczenia surowca z punktu widzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych, *lotniczych* i kosmicznych *zgodnie z następującymi kryteriami:*
 - a) ilością technologii strategicznych wykorzystujących dany surowiec jako materiał wsadowy;
 - b) ilością surowca potrzebną do wytworzenia odpowiednich technologii strategicznych;
 - c) spodziewanym globalnym popytem na odpowiednie technologie strategiczne.

2. Prognozowany wzrost popytu ($D_{F/C,\tau}$) oblicza się w następujący sposób:

$$D_{F/C,\tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

gdzie:

DF_{τ} oznacza *globalną roczną* prognozę popytu na surowiec *w roku τ* ;

GS_{τ_0} oznacza globalną roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym, τ_0 .

3. Trudności związane ze zwiększeniem produkcji określa się, biorąc pod uwagę co najmniej:

- a) obecną *globalną roczną* skalę produkcji \blacksquare surowca \blacksquare ;
- b) stosunek zasobów do produkcji \blacksquare surowca *w oparciu o znane złoża możliwych do wydobywania z ekonomicznego punktu widzenia zasobów geologicznych oraz obecną globalną produkcję roczną*;
 \blacksquare
- c) *czas realizacji nowych projektów mających zwiększać potencjał podaży, gdy dostępne są wiarygodne informacje.*
 \blacksquare

Załącznik II

Surowce krytyczne

Sekcja 1

Wykaz surowców krytycznych

Następujące surowce uznaje się za krytyczne:

- a) Antymon
- b) Arsen
- c) ***Boksyt / tlenek glinu / aluminium***
- d) Baryt

- e) Beryl
- f) Bizmut
- g) Bor
- h) Kobalt
- i) Węgiel koksowy
- j) Miedź
- k) Skaleń
- l) Fluoryt
- m) Gal
- n) German
- o) Hafn

- p) Hel
- q) Metale ciężkie ziem rzadkich
- r) Metale lekkie ziem rzadkich
- s) Lit
- t) Magnez
- u) Mangan
- v) Grafit ■
- w) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- x) Niob
- y) Fosforyt
- z) Fosfor

- aa) Platynowce
- ab) Skand
- ac) Krzem metaliczny
- ad) Stront
- ae) Tantal
- af) Tytan metaliczny
- ag) Wolfram
- ah) Wanad

Sekcja 2

Obliczanie znaczenia gospodarczego oraz ryzyka związanego z dostawami

1. Znaczenie gospodarcze (EI) *ocenianego* surowca oblicza się następująco:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

gdzie:

s oznacza sektory gospodarki NACE (poziom dwucyfrowy);

A_s oznacza udział zastosowania końcowego *ocenianego* surowca w sektorze NACE (poziom dwucyfrowy (z wykorzystaniem wartości UE, o ile są dostępne, a w pozostałych przypadkach udziałów globalnych));

Q_s oznacza wartość dodaną odpowiedniego sektora w klasyfikacji NACE (poziom dwucyfrowy), *jako udział w gospodarce ogółem*;

SI_{EI} oznacza wskaźnik zastępowalności związany ze znaczeniem gospodarczym.

2. Wskaźnik zastępowalności *ocenianego* surowca związany ze znaczeniem gospodarczym (SI_{EI}) oblicza się – w oparciu o najistotniejsze zastosowania przemysłowe tego surowca – w następujący sposób:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie surowca;

$SPP_{i,a;EI}$ oznacza *parametr określający skuteczność w odniesieniu do znaczenia gospodarczego każdego materiału stanowiącego substytut, i , w porównaniu z ocenianym surowcem, w oparciu o parametry techniczne, w tym funkcjonalność, i skuteczność kosztową dla każdego zastosowania, a ;*

$Share_a$ oznacza udział surowców w zastosowaniu końcowym;

$Sub_share_{i,a}$ oznacza podudział każdego substytutu w poszczególnych zastosowaniach.

3. Ryzyko dla dostaw (SR) *ocenianego* surowca oblicza się następująco:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2}\right) \right] * (1 - EOL_{RIR}) \cdot SI_{SR}$$

gdzie:

GS oznacza globalną roczną produkcję *ocenianego* surowca ■ ;

EU_sourcing oznacza faktyczne zaopatrzenie UE, tj. produkcję wewnętrzną UE plus *przywóz do UE z państw spoza UE*;

HHI oznacza indeks Herfindahla-Hirschmanna (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla koncentracji *dostaw we wszystkich państwach*);

WGI oznacza *wskaźnik bazujący na skalowanych wskaźnikach dobrego rządzenia na świecie Banku Światowego* (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla dobrego rządzenia);

t_c oznacza parametr handlowy korygujący WGI, który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo, *c*.

■

EoL_{RIR} oznacza wskaźnik udziału surowca pochodzącego z recyklingu po wycofaniu z eksploatacji, czyli stosunek wsadu materiałów wtórnych (z recyklingu odpadów) do łącznego wsadu surowca (pierwotnego i wtórnego);

SI_{SR} oznacza wskaźnik zastępowalności powiązany z ryzykiem związanym z dostawami;

IR oznacza uzależnienie od przywozu.

4. Uzależnienie od przywozu (*IR*) surowców oblicza się następująco:

$$IR = \max \left\{ 0 ; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

5. Indeks Herfindahla-Hirschmanna (HHI_{WGI}) *ocenianego* surowca oblicza się w następujący sposób:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

gdzie:

c oznacza państwa dostarczające oceniany surowiec;

S_c oznacza udział państwa c w dostawie (*GS lub EU_sourcing*) *ocenianego* surowca;

WGI_c oznacza *wskaźnik bazujący na skalowanych wskaźnikach dobrego rządzenia na świecie Banku Światowego* dla państwa c ;

t_c oznacza parametr handlowy państwa korygujący WGI, który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo, c .

6. Wskaźnik zastępowalności *ocenianego* surowca powiązany z ryzykiem związanym z dostawami (SR_{SR}) oblicza się w następujący sposób:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i;SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie materiału kandydującego;

■

SPP_{i,SR} oznacza *parametr określający skuteczność w odniesieniu do ryzyka dostaw dla każdego materiału stanowiącego substytut, i, bazujący na jego produkcji światowej, krytyczności i znaczeniu gospodarczym (produkt podstawowy, produkt uboczny)*

Share_a oznacza udział materiałów kandydujących w zastosowaniu końcowym;

Sub-share_{i,a} oznacza podudział każdego substytutu w poszczególnych zastosowaniach.

7. Jeżeli zmiany strukturalne lub statystyczne wpływają na pomiar znaczenia gospodarczego i ryzyka dla dostaw w ujęciu horyzontalnym w odniesieniu do wszystkich ocenianych materiałów, należy skorygować odpowiednie wartości w celu wyrównania tych zmian.

Obliczenia z *zastosowaniem wzorów w niniejszej sekcji* opierają się na średniej z ostatnich 5 lat, dla których są dostępne dane. Uwzględnia się priorytet, jakość i dostępność danych.

Załącznik III

Ocena kryteriów uznania w odniesieniu do projektów strategicznych

1. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:
 - a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a);
 - b) czy projekt przyczynia się do utrzymania lub zwiększenia zdolności Unii w stosunku do rocznego zużycia surowców strategicznych w Unii, z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu zużycia w Unii;

█

- c) czy projekt przyczynia się do zwiększenia zdolności Unii do produkcji innowacyjnych surowców, które będą mogły zastąpić surowce strategiczne w co najmniej jednej technologii strategicznej, a jednocześnie wdraża środki służące generowaniu takiego samego lub mniejszego śladu środowiskowego i materiałowego jak ślad materiału zastępowanego.*

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek.

2. To, czy projekt w państwie trzecim ***lub w krajach i terytoriach zamorskich*** spełnia kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:
- a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. b) lub przyczynia się do utrzymania odporności unijnych dostaw surowców strategicznych;
 - b) czy mające zastosowanie ramy prawne lub inne warunki dają pewność, że handel i inwestycje związane z projektem nie zostaną zakłócone, biorąc pod uwagę w szczególności, czy Unia zawarła z danym państwem trzecim ***lub krajami i terytoriami zamorskimi*** partnerstwo strategiczne, o którym mowa w art. 37, lub umowę handlową zawierającą rozdział dotyczący surowców, oraz czy są one zgodne ze wspólną polityką handlową Unii;

- c) na ile istnieją przedsiębiorstwa, które zawarły lub mają zamiar zawrzeć umowy odbioru z projektodawcą, by wykorzystywać lub przetwarzać surowce strategiczne wyprodukowane dzięki odpowiednim projektom w Unii;
- d) czy projekt jest zgodny z celami Unii w zakresie współpracy na rzecz rozwoju i polityki zagranicznej.

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności, o którym mowa w lit. a), ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek oraz udziału wyników projektu objętych obowiązującymi lub potencjalnymi umowami odbioru, o których mowa w lit. c). Dowody powiązane z lit. c) mogą obejmować umowy, listy intencyjne lub protokoły ustaleń.

3. To, czy projekt spełnia kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. b), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:
- a) jakości przeprowadzonych studiów wykonalności dotyczących potencjału rozwoju projektu;
 - b) tego, czy technologię, która ma być wykorzystana, wypróbowano w odpowiednim środowisku.

Studia wykonalności, o których mowa w lit. a), mają na celu:

- a) ocenę, czy proponowany projekt ma szansę powodzenia, na podstawie analizy czynników technologicznych i środowiskowych;
- b) określenie potencjalnych kwestii i problemów technicznych, które mogą pojawić się w trakcie realizacji projektu.

Konieczne mogą okazać się dalsze badania w celu potwierdzenia wykonalności projektu.

4. To, czy *projekty zlokalizowane w Unii spełniają* kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c), ocenia się z uwzględnieniem *ogólnej oceny zgodności* projektu z *odpowiednimi przepisami unijnymi lub krajowymi, a także odpowiednich dowodów uzupełniających, biorąc pod uwagę lokalizację projektu.*

To, czy projekty w państwach trzecich spełniają kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c), ocenia się z uwzględnieniem zgodności z następującymi instrumentami międzynarodowymi i mającymi zastosowanie przepisami krajowymi, jeżeli dają one wystarczającą pewność co do zgodności z kryterium lub jego aspektami:

■

- a) trójstronną deklaracją MOP zawierającą zasady dotyczące przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej;
- b) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności służącej odpowiedzialnemu prowadzeniu działalności gospodarczej, zwłaszcza wytycznymi dotyczącymi walki z korupcją;
- c) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka;
- d) wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności w zakresie merytorycznego udziału interesariuszy w sektorze wydobywczym, **w tym w przypadku odniesień do zasad określonych w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej**;
- e) zasadami OECD dotyczącymi ładu korporacyjnego;
- f) wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych **dotyczącymi odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej**;

- g) wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka.
- h) **normą w zakresie pomiaru wyników MKF nr 5 dotyczącą nabywania gruntów i przymusowych przesiedleń.**

Projektodawcy mogą również potwierdzić zgodność z kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c):

- a) przedstawiając dowody potwierdzające, że przedmiotowy projekt uzyskał indywidualny certyfikat **w ramach jednego systemu lub większej liczby systemów uznanych zgodnie z art. 30 ust. 2, które łącznie obejmują wszystkie wymogi wymienione w załączniku IV lit. b)**; lub
- b) zobowiązując się do uzyskania dla przedmiotowego projektu certyfikacji w ramach **jednego systemu lub większej liczby systemów uznanych zgodnie z art. 30 ust. 2, które łącznie obejmują wszystkie wymogi wymienione w załączniku IV lit. b)**, i przedstawiając wystarczające dowody potwierdzające, że po wdrożeniu przedmiotowy projekt będzie w stanie spełniać kryteria takiej certyfikacji.

5. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. d), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:
- a) czy w projekcie uczestniczą przedsiębiorstwa z różnych państw członkowskich;
 - b) czy również potencjalni odbiorcy są zlokalizowani w więcej niż jednym państwie członkowskim;
 - c) wpływu na dostępność surowców strategicznych dla dalszych użytkowników w więcej niż jednym państwie członkowskim.

6. To, czy projekt w państwie trzecim spełnia kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. e), ocenia się z uwzględnieniem zakresu, w jakim projekt przyczynia się w odpowiednim państwie trzecim do:

- a) wsparcia więcej niż jednego etapu łańcucha wartości surowców w tym państwie lub większym regionie w jego obrębie;
- b) wsparcia inwestycji prywatnych w krajowy łańcuch wartości surowców;
- c) zapewnienia szerszych korzyści gospodarczych lub społecznych, w tym tworzenia miejsc pracy.

Załącznik IV

Kryteria dotyczące systemów certyfikacji

Uznany system certyfikacji spełnia następujące kryteria:

- a) jest otwarty na przejrzystych, sprawiedliwych i niedyskryminacyjnych warunkach dla wszystkich podmiotów gospodarczych, które chcą i mogą spełnić wymogi systemu, ***i jest zarządzany z udziałem wielu zainteresowanych stron;***

- b) wymogi dotyczące certyfikacji obejmują co najmniej:
- (i) wymogi zapewniające praktyki zrównoważone środowiskowo, w tym wymogi zapewniające zarządzanie środowiskowe oraz łagodzenie skutków, *w następujących kategoriach ryzyka środowiskowego:*
 - (ia) *powietrze, w tym zanieczyszczenie powietrza takie jak emisja gazów cieplarnianych;*
 - (ib) *woda, w tym dno morskie i środowisko morskie, oraz zanieczyszczenie wody, użytkowanie wody, ilości wody (powodzie lub susze) i dostęp do wody;*
 - (ic) *gleba, w tym zanieczyszczenie gleby, erozja gleby, użytkowanie gruntów i degradacja gruntów;*
 - (id) *różnorodność biologiczna, w tym szkody w siedliskach, wśród zwierząt dzikich, w roślinności i w ekosystemach, w tym w usługach ekosystemowych;*

- (ie) substancje niebezpieczne;*
 - (if) hałas i wibracje;*
 - (ig) bezpieczeństwo infrastruktury produkcyjnej;*
 - (ih) zużycie energii;*
 - (ii) odpady i pozostałości;*
- (ii) wymogi zapewniające odpowiedzialne społecznie praktyki, w tym poszanowanie praw człowieka i praw pracowniczych, **w tym trybu życia ludności rdzennej;**
 - (iii) wymogi zapewniające uczciwość biznesową i przejrzystość, w tym wymogi dotyczące prawidłowego zarządzania kwestiami finansowymi, środowiskowymi i społecznymi, **i polityka przeciwdziałania korupcji i łapownictwu;**

- c) weryfikacja i monitorowanie zgodności są obiektywne, oparte na międzynarodowych, unijnych lub krajowych normach, wymogach i procedurach i prowadzone niezależnie od odpowiedniego podmiotu gospodarczego;
- d) obejmuje wystarczające wymogi i procedury zapewniające kompetencje i niezależność odpowiedzialnych weryfikatorów;
- e) ***obejmuje wymogi gwarantujące sporządzenie sprawozdania z audytu ustanowionego na poziomie obiektu.***

Załącznik V

Ślad środowiskowy

Część I

Definicje

Na potrzeby niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „dane dotyczące działalności” oznaczają informacje o procesach w modelowaniu analizy zbioru wejść i wyjść (LCI). Każdy zagregowany wynik LCI łańcuchów procesu reprezentujący działania wykonane w procesie mnoży się przez odpowiednie dane dotyczące działalności, a następnie łączy w celu uzyskania śladu środowiskowego związanego z tym procesem;

- b) „zestawienie podstawowych materiałów” oznacza wykaz surowców, podzespołów, zespołów pośrednich, podkomponentów, części i ilości każdego z tych elementów potrzebnych do wytworzenia produktu objętego badaniem;
- c) „dane dotyczące przedsiębiorstwa” oznaczają bezpośrednio zmierzone lub zgromadzone dane z jednego lub wielu obiektów (dane specyficzne dla danego miejsca), reprezentatywne dla działań przedsiębiorstwa; jest to synonim terminu „dane pierwotne”;
- d) „metoda oceny skutków” oznacza protokół ilościowego przełożenia danych z analizy zbioru wejść i wyjść na udział w danym wpływie na środowisko;
- e) „kategoria wpływu” oznacza klasę wykorzystania zasobów lub wpływu na środowisko, z którą związane są dane z analizy zbioru wejść i wyjść;

- f) „cykl życia” oznacza kolejne i wzajemnie powiązane etapy w systemie produktu od pozyskania surowców lub ich wytworzenia z zasobów naturalnych po ostateczne unieszkodliwienie produktu (ISO 14040:2006);
- g) „analiza zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza połączony zestaw wymian przepływów podstawowych, przepływów odpadów i przepływów produktów w zbiorze danych z analizy zbioru wejść i wyjść;
- h) „zbiór danych z analizy zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza dokument lub plik zawierający informacje o cyklu życia danego produktu lub innego zjawiska lub przedmiotu (np. miejsca, procesu) obejmujące metadane opisowe oraz ilościową analizę zbioru wejść i wyjść; zbiorem danych z analizy zbioru wejść i wyjść może być zbiór danych dotyczących procesów jednostkowych, częściowo zagregowany lub zagregowany zbiór danych;

- i) „dane wtórne” oznaczają dane nie pochodzące z konkretnego procesu w łańcuchu dostaw przedsiębiorstwa wykonującego badanie śladu środowiskowego; termin ten odnosi się do danych, które nie są gromadzone, mierzone ani szacowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwo, ale pozyskiwane z bazy danych osoby trzeciej, dotyczących analizy zbioru wejść i wyjść lub też z innych źródeł; dane wtórne obejmują dane uśrednione dla danej branży (np. pochodzące z opublikowanych danych o produkcji, ze statystyk rządowych oraz od stowarzyszeń branżowych, badań literatury, badań technicznych i patentów, a także mogą opierać się na danych finansowych oraz zawierać dane przybliżone oraz inne dane ogólne); dane pierwotne przechodzące etap agregacji poziomej uważa się za dane wtórne;
- j) „granica systemu” oznacza aspekty objęte lub nieobjęte badaniem cyklu życia.

Ponadto w zasadach obliczania śladu środowiskowego surowca krytycznego uwzględnia się wszelkie dalsze definicje niezbędne do ich interpretacji.

Część II

Zakres stosowania

W niniejszym załączniku przedstawiono zasadnicze elementy dotyczące sposobu obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych.

Zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych opierają się na zasadniczych elementach przedstawionych w niniejszym załączniku, z uwzględnieniem wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych w dziedzinie oceny cyklu życia.

Obliczanie śladu środowiskowego surowca krytycznego opiera się na zestawieniu podstawowych materiałów, energii, metod produkcji i materiałów pomocniczych użytych w obiektach zaangażowanych w produkcję surowca krytycznego.

Ustalając zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych, Komisja zmierza do zapewnienia spójności z zasadami obliczania śladu środowiskowego ***produktów pośrednich i końcowych, w których*** wykorzystuje się odpowiednie surowce krytyczne.

Część III

Deklarowana jednostka

Deklarowaną jednostką jest 1 kg danego rodzaju surowca krytycznego.

W zasadach obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych można określić wyższą lub niższą deklarowaną jednostkę, wyrażoną w kg, w celu uwzględnienia – w stosownych przypadkach – charakteru lub wykorzystania odpowiedniego surowca krytycznego.

Wszystkie ilościowe dane dotyczące wejść i wyjść zgromadzone przez wytwórcę w celu ilościowego określenia śladu węglowego oblicza się w odniesieniu do tej deklarowanej jednostki.

Część IV
Granice systemu

Wydobycie, zagęszczenie i rafinacja to trzy etapy cyklu życia, które należy uwzględnić w granicach systemu pierwotnych surowców krytycznych wraz z następującymi procesami (jeżeli dotyczą konkretnego surowca):

- a) procesy na wyższych etapach łańcucha dostaw, takie jak wydobycie rudy do produkcji surowca, produkcja i dostawa (*w tym* transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (*w tym* transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji *ani przez nią nieeksploatowanych*;
- b) transport rudy, koncentratów i surowców w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;

- c) składowanie rudy, koncentratów i surowców;
- d) kruszenie i oczyszczanie rudy;
- e) produkcja koncentratu surowca;
- f) wydobycie metali (metodami chemicznymi, fizycznymi lub biologicznymi);
- g) wytapianie;
- h) konwertowanie metali;
- i) oczyszczanie żużlu;
- j) rafinacja metali;
- k) elektroliza metali;

- l) odlewanie lub pakowanie metali;
- m) przetwarzanie zużytych materiałów i żużlu;
- n) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym uzdatnianie wód procesowych, woda z bezpośredniego chłodzenia i powierzchniowe wody odpływowe), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

W granicach systemu wtórnych surowców krytycznych (określających etap cyklu życia recyklingu) należy uwzględnić następujące procesy (jeżeli dotyczą danego surowca uzyskanego z recyklingu):

- a) procesy na wyższych etapach łańcucha dostaw, takie jak wytworzenie surowca wsadowego (złom i koncentraty miedzi pierwotnej), produkcja i dostawa (transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji;

- b) transport koncentratów i złomu w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;
- c) składowanie złomu, koncentratów i surowców;
- d) wstępne przetwarzanie materiałów wtórnych;
- e) wytapianie;
- f) konwertowanie metali;
- g) rafinacja metali;
- h) elektroliza metali;
- i) odlewanie lub pakowanie metali;
- j) przetwarzanie zużytych materiałów;
- k) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym do celów uzdatniania wód procesowych, bezpośredniego chłodzenia, wody i powierzchniowych wód odpływowych), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

Z obliczeń dotyczących śladu środowiskowego należy wyłączyć etap użytkowania lub etap wycofania z użytku, ponieważ odpowiedzialny podmiot gospodarczy nie ma na ten etap bezpośredniego wpływu. Można wyłączyć inne procesy, jeżeli ich wkład w ślad środowiskowy danego surowca krytycznego jest nieznaczny.

Część V

Kategorie wpływu

W zasadach dokonywania obliczeń należy określić **kategorie** wpływu, **które muszą być uwzględnione** przy obliczaniu śladu środowiskowego. Wybór powinien opierać się na analizie aspektów o kluczowym oddziaływaniu na środowisko przeprowadzonej zgodnie z naukowo uzasadnionymi metodami opracowanymi na poziomie międzynarodowym oraz z uwzględnieniem:

- a) względnego znaczenia różnych wpływów, w tym ich względnego znaczenia w kontekście uwzględnienia **celów klimatycznych i środowiskowych** Unii;
- b) potrzeb przedsiębiorstw na niższych etapach, które chcą informować o śladzie środowiskowym stosowanych przez siebie surowców krytycznych.

Część VI

Korzystanie ze zbiorów danych dotyczących przedsiębiorstwa i wtórnych zbiorów danych

W zasadach dokonywania obliczeń należy określić korzystanie ze zbiorów danych dotyczących przedsiębiorstwa lub wtórnych zbiorów danych w odniesieniu do wszystkich istotnych procesów i materiałów. ***Jeżeli zasady dokonywania obliczeń dopuszczają możliwość wyboru między zbiorem danych dotyczących przedsiębiorstwa a zbiorem danych wtórnych, Komisja rozważa zachęcanie do korzystania ze zbioru danych dotyczących przedsiębiorstwa.***

Korzystanie z danych dotyczących przedsiębiorstwa jest wymagane przynajmniej w przypadku procesów, na które odpowiedzialny podmiot ma bezpośredni wpływ i które mają największy udział w odpowiednich kategoriach wpływu.

Dane dotyczące działalności przedsiębiorstwa muszą być wykorzystywane w połączeniu z odpowiednimi wtórnymi zbiorami danych zgodnymi ze śladem środowiskowym. W zasadach wykonywania obliczeń należy określić, czy dozwolone jest pobieranie próbek, zgodnie z kryteriami przewidzianymi w naukowo uzasadnionych metodach opracowanych na poziomie międzynarodowym.

Zmiana w zestawieniu podstawowych materiałów lub koszyku energetycznym wykorzystywanych do produkcji danego rodzaju surowców krytycznych wymaga ponownego obliczenia śladu środowiskowego.

Ustalając zasady dokonywania obliczeń, w tym dotyczących emisji gazów cieplarnianych wytwarzanych przy produkcji energii elektrycznej wykorzystywanej do produkcji surowców krytycznych, Komisja zapewnia spójność z innymi odpowiednimi przepisami Unii i dostosowanie do tych przepisów, z zastrzeżeniem uzasadnionych przypadków.

Zasady obliczeń, które mają zostać opracowane w drodze aktu delegowanego, obejmują szczegółowe modelowanie następujących etapów cyklu życia:

- a) etap wydobycia, zagęszczenia i rafinacji surowców podstawowych;
- b) etap pozyskiwania i przetwarzania surowców wtórnych.

Część VII

Metody oceny skutków

Ślad środowiskowy oblicza się przy użyciu naukowo uzasadnionych metod oceny skutków, w których uwzględnia się zmiany na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do odpowiednich kategorii wpływu związanych ze zmianą klimatu, wodą, powietrzem, glebą, zasobami, użytkowaniem gruntów i toksycznością.

Wyniki przedstawia się jako wyniki charakteryzowane (bez normalizacji i ważenia).

Część VIII

Klasy efektywności pod względem śladu środowiskowego

W zależności od rozkładu wartości deklaracji dotyczących śladu środowiskowego surowców wprowadzonych do obrotu na rynku wewnętrznym określona zostanie merytorycznie istotna liczba klas efektywności – z kategorią A jako najwyższą klasą o najmniejszym wpływie na cykl życia – aby umożliwić rozróżnienie między produktami obecnymi na rynku. Określenie progu i rozpiętości każdej klasy efektywności będzie oparte na rozkładzie efektywności odpowiednich surowców krytycznych wprowadzonych do obrotu w ciągu poprzednich 3 lat, oczekiwanym postępie technologicznym oraz innych czynnikach technicznych, które należy określić.

Co trzy lata Komisja dokonuje przeglądu liczby klas efektywności i oddzielających je progów, tak aby stale odzwierciedlały one rzeczywistość rynkową i jej przewidywane zmiany.

Część IX

Ocena zgodności

W zasadach obliczania i weryfikacji należy określić odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów przewidzianych w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych ze względu na dane materiały.

Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- a) stosowność danego modułu do rodzaju materiału oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;
- b) ***charakter zagrożeń stwarzanych przez produkt oraz stopień, w jakim ocena zgodności odpowiada rodzajowi i poziomowi zagrożenia;***
- c) gdy obowiązkowy jest udział strony trzeciej – potrzebę zapewnienia producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.
